

CATALUNYA CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXVI • Núm. 1.317 • 1,60 €

16 • desembre • 2004

«L'educació és el que forma la intel·ligència comuna; talment es doblega la planta, així s'inclina l'arbre»
Alexander Pope

Finalitzen les celebracions d'aniversari de «Catalunya Cristiana» i de Ràdio Estel

Els inicis de *Catalunya Cristiana*, ara fa 25 anys, no van ser fàcils. Dificultats econòmiques, reticències i fins i tot hostilitats van acompanyar la creació d'aquesta publicació que tenia la pretensió, tal com ha reconegut el seu fundador, Mn. Joan E. Jarque, de «posar a les mans dels bisbes de Catalunya una premsa al servei de la seva missió evangelitzadora i pastoral». Però tot i els entrebancs, el setmanari *Catalunya Cristiana* ha commemorat amb joia el seu 25è aniversari, que també ha coincidit amb la celebració dels primers 10 anys de vida de Ràdio Estel. Els actes commemoratius de totes dues efemèrides, que s'han allargat durant tot l'any, culminen el 14 de desembre amb un acte presidit per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach.

La història de *Catalunya Cristiana* no ha estat fàcil, però el futur es presenta força engrescador si tots els bisbes de Catalunya responen a la crida que des de les nostres pàgines els adreça el bisbe Joan Carrera: «Tots hem d'assumir aquests dos petits òrgans [*Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel] i fer-los créixer.»

Pàg. 2, 3, 4, 5 i 6

Nº 1 Dissabte, 29 de setembre 1979 25 pts

Del 29 de setembre al 7 d'octubre

El Papa viatja a Irlanda i Nord-amèrica

Ave Joan Pau II emarà el seu pelegrinatge per Irlanda, a les Illes Britàniques i als Estats Units d'Amèrica. En les pàgines centrals trobareu un ampli reportatge sobre els viatges papals.

Els bisbes ho denuncien

El «miracle econòmic» del Brasil és immens

BRASÍLIA. El «miracle econòmic» del Brasil és immens. El país sud-americà ha assolit un creixement del PIB del 7,1% en el tercer trimestre, un ritme que és el més alt de la història del país després de la independència. Aquesta notícia ha provocat una gran eufòria a les places financeres de tot el món. Els inversors han apostat massament a les accions brasileres, i el seu valor ha augmentat espectacularment. A més, el govern brasiler ha anunciat una sèrie de mesures per aprofundir les reformes econòmiques i atreure més inversió estrangera.

Afinant

Llei de vida

La llei de vida és una llei que regula el desenvolupament físic i mental de l'ésser humà. Segons aquesta llei, el cos humà està dissenyat per viure una vida plena i saludable. Per aconseguir això, cal seguir una sèrie de principis bàsics: menjar bé, exercitar-se, dormir bé i mantenir una actitud positiva. Aquests principis són vàlids per a totes les edats i condicions físiques.

J.E.J.

Consell de Govern de Barcelona:

Importants decisions sobre l'Assamblea Diocesana

Barcelona. En la seva darrera reunió, el Consell de Govern de l'Arquebisbat de Barcelona ha pres importantíssimes decisions sobre la imminent Assamblea diocesana.

S'ha aprovat la composició de la Comissió d'Organització dels treballs d'aquest fòrum eclesial. Està constituïda per onze membres: quatre sacerdots, tres religiosos, tres laïcs i tres representants dels diferents sectors de la diòcesi.

Aquest tema ha estat objecte d'una consulta prèvia a tota la diòcesi, i s'han recollit moltes aportacions i suggeriments. El Consell de Govern ha treballat per integrar aquestes aportacions en un document que reflecteixi el desig de la comunitat cristiana de Barcelona.

Les decisions preses pel Consell de Govern són: la convocatòria de l'Assamblea, el dia i l'hora de la reunió, i el lloc on es celebrarà.

J. Loeb

Sant Francesc

Presentació de la pau

Senyor, feu de mi un instrument de pau. Que on hi hagi odi, hi posi l'amor. Que on hi hagi discòrdia, hi posi la unitat. Que on hi hagi error, hi posi la veritat. Que on hi hagi dubte, hi posi la fe. Que on hi hagi desesperança, hi posi l'esperança. Que on hi hagi tenebres, hi posi la llum. Que on hi hagi tristesa, hi posi l'alegria.

Imatge del sant a Sant Martí de Montnegre. Foto Cortina-Sant Celoni.

Amnistia Internacional

Campanya sobre els drets humans a Iberoamèrica

PARÍS. En vigílies del 141è aniversari de la independència de Centre-Amèrica, Amnistia Internacional ha iniciat una campanya per a denunciar els assassinats polítics, les tortures i els segrestaments a Guatemala, El Salvador i Hondures.

Aquesta i altres extremes similars s'estudiaran l'any vinent a Madrid, en el col·loqui que sobre la situació dels drets humans a Iberoamèrica es celebrarà amb assistència de delegats d'aquelles països i del Consell d'Europa.

Dr. Jubany

Rumor de nomenament a la Curia Romana

BARCELONA. Aquest estiu ha circulat un rumor insistent sobre el possible nomenament de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Narcís Jubany Arnan per a la presidència d'alguna diòcesi romana. Davant d'aquesta notícia de rumors cal apilar sempre la ben fonamentada dita vaticana: «Qui ho sap, no en parla i qui en parla, no ho sap.» Tot amb tot, els rumors, fins i tot sense fonament, i un ser el punt de confluència d'alguns elements vàlids.

En el cas que ens ocupa, després d'haver-nos informat degudament més apròximament de les fonts vaticanes que podem afirmar el següent: El Papa, que sembla que va arribar a Roma el 29 de setembre, sembla que haurà d'anar acompanyat d'un treballador d'un dels bisbes a una de les seves diòcesis. El nomenament d'un d'aquests prelatos a la seu vaticana no oïd ni suggerit seria molt significatiu. Sigui el que sigui, el cert és que el Dr. Jubany és considerat per molts com un sacerdot molt ben preparat i amb l'aportació suficient per a poder col·laborar amb el Sant Pare en el govern de l'Església universal.

Ha professat a Berga

Als 83 anys, una vídua es decideix a prendre els hàbits

BERGA. A un mes de complir els 83 anys, una vídua es decideix a prendre els hàbits. La dona, que té una família nombrosos i viu a Berga, ha decidit consagrar-se totalment a Déu després d'haver estat casada durant molts anys.

La seva pregària és el nostre programa.

J. Loeb

El cardenal Amigo a Barcelona

Convidat pel Consell General de Germandats i Confraries de l'arxidiòcesi de Barcelona, el cardenal Carlos Amigo Vallejo, arquebisbe de Sevilla, va pronunciar l'1 de desembre passat a l'Aula Magna del Seminari Conciliar una ponència sobre el dogma de la Immaculada Concepció de Maria. Va presidir l'acte com a amfitrió l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, en la seva primera trobada oficial amb el col·lectiu confrare de la diòcesi. Amb aquesta ponència s'iniciava en tot un seguit de celebracions amb les quals el Consell de Germandats i Confraries vol commemorar enguany el 150è aniversari del dogma de la Immaculada Concepció.

Pàg. 17

P. Soler: «Hem de mirar que Montserrat no sigui només un lloc turístic»

Quan es compleixen quatre anys i mig de la seva elecció com a abat de Montserrat, el P. Josep M. Soler parla per als micròfons de Ràdio Estel sobre la realitat d'aquest monestir benedictí tan emblemàtic per a Catalunya i sobre alguns temes d'actualitat. En aquesta entrevista, emesa per l'espai *Finestra oberta* i que *Catalunya Cristiana* reproduïx íntegrament, l'abat de Montserrat aprofundeix sobre el paper que Montserrat té com a indret turístic però sobretot com a «antena de l'Evangelio».

Pàg. 18-19

El setembre del 1979 va sortir al carrer el primer número de «Catalunya Cristiana».

Amics de Jesús

El naixement de Jesús

Pàg. 20 i 21

CARTA APOSTÒLICA de JOAN PAU II

MANE NOBISCUM DOMINE

Pàg. 33 a 36

Sumari	
Pàg. 7	El Papa celebra la Immaculada amb una crida per la vida
Pàg. 9	L'arquebisbat de València crea la delegació de Medi Ambient
Pàg. 10	Alpha, un mètode per a la nova evangelització
Pàg. 22	La catedral de Lleida recupera l'antiga custòdia del Corpus
Pàg. 27	Presentació de la pàgina web de la Biblioteca de Montserrat

Editorial

Vint-i-cinc anys

Catalunya Cristiana clou aquests dies les celebracions amb motiu dels seus vint-i-cinc anys d'existència o, el que és el mateix, les seves noces d'argent. Aquesta efemèride ha coincidit amb el desè aniversari del naixement de Ràdio Estel i, per aquest motiu, els actes commemoratius han estat doblement festius i joiosos.

En vint-i-cinc anys la nostra societat ha canviat molt; en l'àmbit polític, s'ha consolidat una democràcia que en el moment de la fundació del nostre setmanari vivia els seus primers passos després de l'aprovació de la Constitució Espanyola (1978) i de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (1979). Cinc presidents de govern, pertanyents a tres partits polítics, s'han succeït al palau de la Moncloa, mentre que a Catalunya, després de vint-i-tres anys de govern convergent, també va arribar l'alternança socialista. En l'espai internacional, hem viscut grans canvis mundials, com la caiguda del mur de Berlín, l'entrada d'Espanya a la Unió Europea i a l'OTAN, l'ampliació d'aquests organismes internacionals als països de l'Est, les guerres a l'Iraq, el conflicte a l'antiga Iugoslàvia, els atemptats de l'11 de setembre als Estats Units i les seves seqüeles com l'11-M a Madrid, i un llarg etcètera de grans esdeveniments mundials.

En l'àmbit religiós, podríem parlar de molts canvis sociològics, sobretot als països occidentals, on el nivell de compromís cristià ha baixat significativament, mentre que l'Església creix amb força en els anomenats països del Tercer Món. És evident el canvi que han viscut moltes de les nostres diòcesis catalanes, per les quals en aquests vint-i-cinc anys han passat molts bisbes diferents, fins a quatre en el cas de la seu metropolitana de Tarragona. Però el que potser crida més l'atenció és que *Catalunya Cristiana* va néixer en el pontificat de Joan Pau II i, després d'aquest quart de segle, continua amb el mateix Successor de sant Pere al Vaticà. És evident que el

Papa que va venir de l'Est ha marcat aquesta etapa de l'Església catòlica, ja que s'ha convertit en un dels pontífexs amb més anys en el càrrec, i tots aquests anys els ha viscut de manera molt intensa i activa, fins i tot els darrers, quan les seves limitacions físiques cada vegada són més evidents.

També *Catalunya Cristiana* ha viscut canvis i transformacions, en el seu disseny, en les seves instal·lacions, en els diferents patronats que s'han succeït i en l'estil personal que ha aportat cadascun dels seus quatre directors. Però el caràcter fundacional que van imprimir-li Mòns. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa, fa vint-i-cinc anys, s'ha mantingut malgrat el pas del temps. El nostre setmanari continua sent l'any 2004 una publicació d'informació i cultura religiosa, al servei dels cristians, especialment dels de totes les diòcesis de parla catalana i dels seus respectius pastors, els bisbes.

A més, el setmanari manté les dues edicions, en català i castellà, com va ser concebut des dels seus orígens donant resposta a la pluralitat lingüística de la nostra terra i a l'interès que suscita fora de les diòcesis catalanes, on *Catalunya Cristiana* és llegida en molts llocs del món on es parla la llengua castellana. També s'han mantingut moltes de les seves seccions i dels seus col·laboradors que van començar fa 25 anys l'aventura de *Catalunya Cristiana*, la qual cosa certifica la continuïtat en l'esperit de la publicació.

Un cop tancades les commemoracions per aquestes noces d'argent, hem de continuar mirant endavant amb il·lusió i esperança. Cada moment històric, des de la fundació, ha tingut les seves dificultats i les seves incomprensions, però gràcies a l'esforç i al suport de tantes i tantes persones que han cregut i continuen creient en *Catalunya Cristiana*, el setmanari ja ha celebrat els seus primers vint-i-cinc anys, i continua il·lusionat per continuar aportant la Bona Notícia als seus lectors.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez
Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató
Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Merche Ginés, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona, TORTOSA.
Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiterras, Joan Manuel Gutiérrez, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja
Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
 Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820
 E-mail: catcris@ibernet.com
catalunyacristiana@catcrist.com
 Pàgina web: www.catalunyacristiana.com
Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa
Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura
Gerent: Jaume Vinyals
Publicitat: Josep Harris
Promoció: Alfons Miralles
Secretaria i subscripcions: Eduard Masllórenc
Administració i comptabilitat: Isabel Giralt
 E-mail: administracio@catcrist.com
Autoedició i compaginació: Carlos Aguado
Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
 Resta d'Europa: 146,74 €
 Amèrica i Àfrica: 178,30 €
 Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

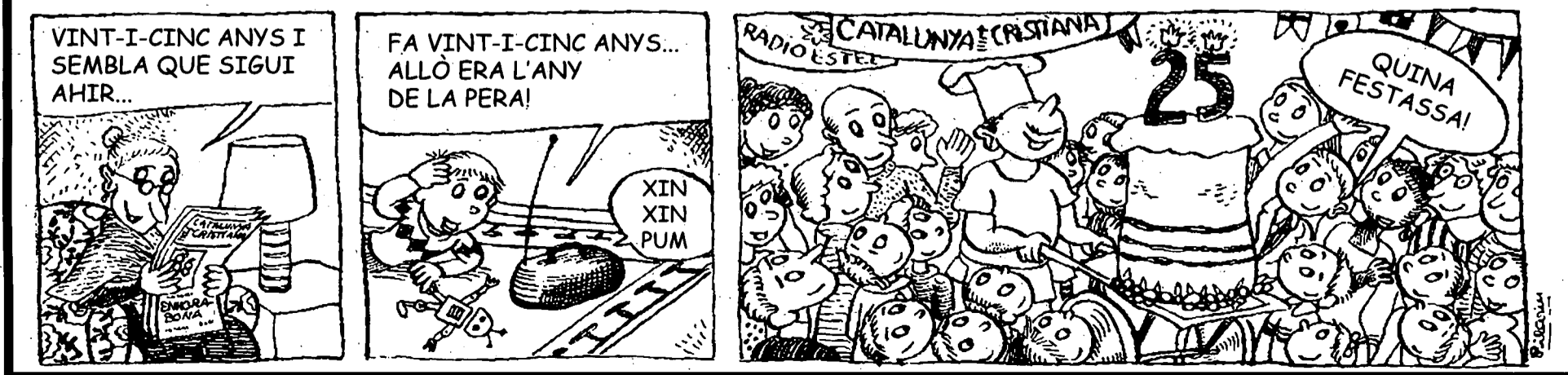
«L'educació és el que forma la intel·ligència comuna; talment es doblega la planta, així s'inclina l'arbre» (Alexander Pope. Poeta anglès. 1688-1744).

L'educació magnifica la intel·ligència: d'acord. Però, tothom entén el mateix per «educar»? No. Perquè una educació «parcial» ens donarà una generació de partidaris prepotents del que és seu sense ponts de diàleg, a diferència d'una educació «integral», amb perspectives més grans i àmplies per a la vida en comú. I anem «una mica més enllà»: tothom entén per «educació integral» el mateix? Tampoc. En «la integritat, totalitat i absolut» de la persona no només hi ha un cervell pensant i habilitats manuals i d'altra índole, sinó que també hi ha sentiments, aspiracions, una consciència i interrogants d'aquells que transcendeixen la materialitat i, per dir-ho així, palpen —encara que sigui

a les palpentes— l'espiritualitat. Si els aspectes anteriors s'ignoren o se subestimen... tornem a ser on érem: amb una educació que, creient-se integral, serà parcial! «Talment es doblega la planta, així s'inclina l'arbre», ens diu el poeta. Si l'educació que donem és marcadament per «sobresortir, triomfar, negociar i acumular riquesa», cap allí s'inclinarà el receptor i no espereu d'ell cap altre fruit. Els buits, dubtes i interrogants de la intel·ligència demanen formació i cultura, d'acord. Però els buits, interrogants i veus ocultes de l'ànima a la recerca de «saviesa» (els binomis «d'on vinc i on vaig», «vida i mort» i altres qüestions magnès), això també pertany «a l'essència i existència» de cada persona!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Una llarga història de 25 anys

■ Un acte al Seminari de Barcelona posa punt final a les celebracions d'aniversari de «Catalunya Cristiana» i de Ràdio Estel

Després d'una absència de tretze anys, el 1975 Mn. Joan E. Jarque va tornar a la seva diòcesi de Barcelona. A la maleta hi duia una gran experiència adquirida en el món dels mitjans de comunicació (va treballar tres anys a la Comissió Pontifi-

cia dels MCS i tres anys més com a secretari general de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa) i una bona colla de projectes. Un d'aquests projectes, consistent a fer viable a casa nostra la premsa catòlica que aleshores ja es consolidava

arreu d'Europa, va ser el que va donar origen al setmanari *Catalunya Cristiana*, que va néixer fa 25 anys i que amb el temps acabaria esdevenint el llegat de Mn. Jarque a l'arquebisbat de Barcelona i al conjunt de les diòcesis de la Tarraconense.

«L'objectiu de *Catalunya Cristiana* va ser posar a les mans dels bisbes de Catalunya una premsa al servei de la seva missió evangelitzadora i pastoral», va dir el mateix fundador de *Catalunya Cristiana* durant l'acte que va obrir oficialment el 25è aniversari del setmanari.

Des d'un bon començament, *Catalunya Cristiana* va topat amb dues grans dificultats que no li auguraven gaires anys de vida: d'una banda, els escassos recursos econòmics i, de l'altra, l'escepticisme i fins i tot l'hostilitat amb què molts sectors de l'Església catalana van acollir la nostra capçalera. «No es va entendre prou la necessitat d'una eina de "premsa" com la que oferíem ni es va creure que fos viable», es lamentava el fundador de *Catalunya Cristiana*. Aquestes dues dificultats, que amb el temps no és que s'hagin superat sinó que més aviat han acabat formant part de l'essència del setmanari, van ser, però, insuficients per esborrar *Catalunya Cristiana* del panorama comunicatiu català. Sens dubte que l'empenta de Mn. Joan E. Jarque, de Mn. Francesc Malgosa, del P. Francesc Gamisans, d'Oriol Camps, del bisbe Joan Carrera... i de tots, en definitiva, els que hi han deixat la seva empremta en més o menys mesura, ha estat imprescindible per aconseguir que *Catalunya Cristiana* hagi complert enguany 25 anys de vida ininterrompuda.

Mn. Joan E. Jarque, durant el primer acte d'aniversari.

Sandra Pastrana i Ricardo Estrada van protagonitzar un concert líric a Sant Ramon de Penyaforat.

Mn. Jarque i la Gna. Gemma Morató, sotsdirectora de «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel, van tallar el pastís d'aniversari durant una trobada a Montserrat.

ar oficialment el dia 17 de maig passat, amb una conferència protagonitzada per Mons. Joan Carrera, Mn. Joan E. Jarque i el Dr. Jaume Aymar, que van parlar sobre els orígens i la trajectòria històrica de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. L'acte, que també es va emmarcar en la Jornada Mundial de Mitjans de Comunicació Social, va aplegar un gran nombre de persones a la sala d'actes de *Catalunya Cristiana* i de Ràdio Estel.

La parròquia de Sant Ramon de Penyaforat de Barcelona va acollir un dels actes estrella de l'aniversari i, de fet, era el primer que presidia Mons. Lluís Martínez Sistach ja com a nou arquebisbe de Barcelona. La presència del president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, va acabar de donar solemnitat a l'acte celebrat el 4 d'octubre, i que va consistir en un concert líric a càrrec de la soprano Sandra Pastrana, acompanyada al piano per Ricardo Estrada.

La trobada extraordinària a Montserrat, organitzada pels Amics de Catalunya Cristiana el 13 de novembre passat, va ser l'avantala de l'acte final de cloenda de l'aniversari de *Catalunya Cristiana* i de Ràdio Estel, previst per al 14 de desembre. De nou sota la presidència de l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach, l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona acollia un acte en què el Dr. Sebastià Serrano, catedràtic del Departament de Lingüística de la Universitat de Barcelona, parlava de *Comunicació i religió*.

També amb motiu de l'aniversari ha tingut lloc una exposició itinerant amb portades d'aquests 25 anys de *Catalunya Cristiana*. La mostra ha visitat tots els bisbats amb seu a Catalunya i ho ha fet acompanyant les retransmissions especials de Ràdio Estel, que també ha volgut acostar alguns dels seus programes més emblemàtics, com *El primer cafè*, a la realitat més propera de les nostres diòcesis. (C.M.)

Actes commemoratius

Aquest any 2004, de gran transcendència per a l'Església de Catalunya perquè és l'any que ha vist néixer les dues noves diòcesis de Sant Feliu de Llobregat i de Terrassa, ha estat un any molt important per a *Catalunya Cristiana* i també per a l'emissora Ràdio Estel. Aquests dos mitjans de comunicació d'Església, que comparteixen seu des de fa tres anys al carrer Comtes de Bell-lloc, al barri de Sants de Barcelona, s'han unit en les seves respectives celebracions: 25 anys per a *Catalunya Cristiana* (1979-2004) i 10 per a Ràdio Estel (1994-2004).

Els actes commemoratius es van inici-

«És propi d'un ésser viu renovar-se constantment. Però també ho és ser fidel a si mateix. Un cirerer, posem per cas, si és viu, serà cada any diferent, traurà constantment branca nova i anirà canviant de forma... Però sempre serà un cirerer i el mateix cirerer.

»L'Església és un ser vivent. El cos de Jesucrist. I per això no li escau l'immobilisme del que no té vida, ni pot deixar de ser ella mateixa. Com la vida és progrés constant i conservació fidel del seu ésser. Vet aquí per què els cristians ens sentim pregonament incòmodes quan se'ns vol encasellar amb les —mandroses— etiquetes del "progressisme" o del "conservadorisme". En la mesura en què ens esforcem a ser fidels al nostre ésser cristià, ens veiem obligats a ser "progressistes" i "conservadors" alhora.»

Aquestes lletres que Mn. Joan E. Jarque, fundador de *Catalunya Cristiana*, va escriure en el seu primer «Afinant», la seva columna setmanal, queden molt lluny en el temps però continuen mantenint la força que els és intrínseca.

Són aquestes primeres paraules de Mn. Joan E. Jarque les que han servit d'inspiració a l'il·lustrador Dani Majà, un dels col·laboradors actuals del setmanari, per fer el dibuix que acompanyem. És un homenatge a la història de 25 anys de *Catalunya Cristiana* i als il·lustradors que com Picanyol, Pilarín Bayés o el mateix Dani Majà hi han deixat la seva empremta artística.

Les felicitacions dels nostres bisbes

«Posar a les mans dels bisbes de Catalunya una premsa al servei de la seva missió evangelitzadora i pastoral.» Aquest és el principal objectiu amb què Mn. Joan E. Jarque, amb la col·laboració de Mn. Francesc Malgosa, va fundar ara fa vint-i-

cinc anys el setmanari *Catalunya Cristiana*. D'aleshores ençà la nostra publicació s'ha esmerçat per informar de les notícies més rellevants que han tingut lloc arreu de les primer vuit i ara deu diòcesis amb seu a Catalunya, alhora que també hem estat

atents a la realitat dels bisbats germans de les Balears. És per tot això que els nostres bisbes han volgut adreçar a *Catalunya Cristiana*, amb motiu del seu 25è aniversari, i a Ràdio Estel, pels seus deu anys, unes paraules de felicitació i d'encoratjament.

MONS. LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH

Arquebisbe metropolità de Barcelona

El 25è aniversari de *Catalunya Cristiana* i el 10è de Ràdio Estel és el coronament d'una bona fita, puix no és fàcil mantenir mitjans de comunicació social any rere any. L'Església necessita aquests mitjans per fer arribar la seva veu a moltes persones. Durant vint-i-cinc i deu anys, respectivament, per escrit i de paraula, ha disposat d'aquests dos instruments. És motiu d'agraïment envers tots els que ho han fet i ho fan possible i d'encoratjament per mirar amb il·lusió i competència el futur. Oferir notícies i opinió sobre esdeveniments d'Església i del món amb actualitat i objectivitat és un bon servei, necessari i molt preuat. Això és el que vol anar fent *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, que demanen el recolzament de tots.

MONS. JAUME PUJOL BALCELLS

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat. President de la CET

Els vint-i-cinc anys de la publicació de *Catalunya Cristiana* i els deu anys de Ràdio Estel són dues efemèrides que mereixen ser valorades i que són dignes del nostre agraïment. El treball fet al servei principalment de les Esglésies de casa nostra ha estat un vincle d'informació i de comunicació de les diverses realitats pastorals i eclesials i també de valors humans i culturals. És convenient que en el món plural de la comunicació tinguem uns mitjans per anunciar la bona nova de l'evangeli als homes i les dones d'avui. És per això que us felicito sincerament i us encoratjo a seguir en la tasca duta a terme durant tots aquests anys. Pregro per vosaltres i que Déu us beneeixi.

MONS. CARLES SOLER PERDIGÓ

Bisbe de Girona

El fet que *Catalunya Cristiana* arribi al 25è aniversari acredita que el servei respon a una necessitat i alhora que, almenys, es valora la voluntat i l'esforç per aconseguir la millor qualitat possible. Un desè aniversari també és un bon rècord per a Ràdio Estel. Penso que aquests aniversaris són una bona ocasió per retornar a l'esperit i als propòsits dels començaments i des d'aquell esperit fer les adaptacions adients a les noves circumstàncies en què es troben els lectors i els oients d'avui.

MONS. FRANCESC X. GIURANETA AYMI

Bisbe de Lleida

La celebració dels 25 anys del naixement de *Catalunya Cristiana* és una bona ocasió per mirar amb gratitud el passat, tot donant gràcies a Déu, que va inspirar la confecció d'aquest setmanari catòlic.

Al llarg d'aquests 25 anys, *Catalunya Cristiana* ha estat una finestra oberta a la realitat dels bisbats de Catalunya, essent una eina molt valuosa per anar creant consciència sobre la realitat d'una Església que a Catalunya malda per crear aquella comunió necessària perquè la missió d'anunciar l'Evangeli de Jesucrist, al nostre país, sigui eficaç.

La meva enhorabona i agraïment a tots els qui han

fet possible la continuïtat d'aquesta publicació, malgrat els obstacles que comporta tota aventura periodística, i més, quan hom vol mantenir una clara identitat catòlica, amb una fidelitat exemplar al magisteri de Joan Pau II i al dels bisbes de Catalunya.

El món dels mitjans de comunicació és molt combatiu. Fer un periodisme serè, rigorós i lliure suposa gairebé condemnar-se al fracàs. No seguir els postulats de la cultura dominant, del que és políticament correcte, és exposar-se a ser menyspreat i etiquetat despectivament. *Catalunya Cristiana*, essent fidel al magisteri de l'Església, ha estat com un sentinella atent a la realitat eclesial, sempre disposat a donar a conèixer les realitats de les comunitats eclesials de casa nostra i a oferir als lectors una opinió equilibrada de l'actualitat eclesial. Seguiu fidels al vostre camí, ben conscients que, en un món plural, també tenim dret a dir-hi la nostra, fent una proposta de vida alternativa a la de la societat, que sembla desitjar uns aires renovats, no lligats a interessos purament econòmics.

Que el Senyor beneeixi les vostres activitats perquè *Catalunya Cristiana*, i també Ràdio Estel, esdevinguin una eina important per estrènyer els llaços de comunió entre les Esglésies que peregrinen a Catalunya.

MONS. AGUSTÍ CORTÉS SORIANO

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat i administrador apostòlic d'Eivissa i Formentera

De cap manera es pot pensar una Església sense comunicació. No podríem tenir accés ni gaudir de la comunió, que li és essencial. És ben cert que no tota comunicació du a la comunió, però quan aquella serveix a la Veritat, és sincera, té l'amor en la motivació fonamental, en les maneres, els destinataris i, fins

i tot, en el contingut, llavors pertany al cor mateix de l'Església.

Aquest feliç aniversari de *Catalunya Cristiana* i de Ràdio Estel, alhora que constitueix una ocasió d'acció de gràcies, ens renova el desig que continuï sent una bona eina al servei de la comunicació entre nosaltres i amb el món, per tal de créixer com a germans que viuen de l'anhel i el somni d'una comunió plena.

MONS. JAUME TRASERRA CUNILLERA

Bisbe de Solsona

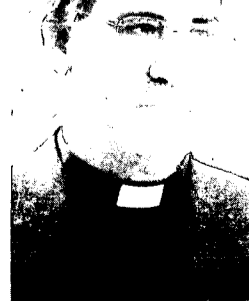
Felicito a *Catalunya Cristiana* en els seus 25 anys de camí. Enhorabona! I que aquests anys passats siguin només l'inici d'un llarg camí pleter de saviesa, de consoli i de bon humor. Que aquesta publicació continuï sent expressió de la vida de l'Església, de les diòcesis catalanes i d'arreu del món.

També felicitacions a Ràdio Estel pels seus 10 anys d'emissió!

Cordialment, us saludo.

MONS. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES

Bisbe de Terrassa

Celebrar l'aniversari d'una publicació escrita o d'una emissora de ràdio eclesials és una ocasió per agrair el treball i la paciència de tantes persones que al llarg dels anys han

dedicat i dediquen llurs esforços a una missió tan important. A ells la meua primera i més cordial felicitació!

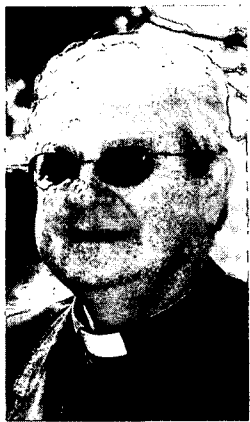
La nostra societat catalana necessita el missatge clar, nítid i esperançador de la Bona Nova de l'Evangeli. Tota la dedicació que hi puguem esmerçar és important i contribueix, ben segur, a transmetre i comunicar la fe que dona sentit a la vida dels homes i de les

dones de tot temps, i també del nostre. Aquí va també el meu encoratjament en aquest servei d'Església!

Finalment, en el moment eclesial que estem vivint, amb el naixement de noves diòcesis, serà molt important poder mantenir aquests mitjans que també expressen comunió i treball de conjunt que ens identifiquen i que esdevenen per al món un signe d'unitat. Per molts anys.

MONS. XAVIER SALINAS VINALS

Bisbe de Tortosa

Els mitjans de comunicació constitueixen una gran possibilitat per a l'acció evangelitzadora de l'Església. La presència de *Catalunya Cristiana* i de Ràdio Estel constitueixen dues referències importants que ens conviden a impulsar una presència de l'Evangeli, amb totes les seves conseqüències humanitzadores, enmig del món. Sempre es necessitaran mitjans per dur endavant aquesta obra, però el més important són les persones. Gràcies a tots aquells que han cregut en aquestes iniciatives de comunicació i que han treballat amb un sentit de servei eclesial i social. Cada vegada més, els cristians necessitarem assumir la responsabilitat del sosteniment i de l'impuls d'aquestes realitats tan necessàries per a la presència de l'Església en la societat catalana.

MONS. JOAN ENRIC VIVES SICILIA

Bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra

Tant *Catalunya Cristiana* com Ràdio Principat / Ràdio Estel són canals de comunicació entre les diòcesis de Catalunya i la societat catalana. Això és molt important

avui, quan la comunicació ocupa un espai decisiu per a les idees i les institucions. Servir-se'n amb responsabilitat i professionalitat ha estat una manera bella i eficaç d'encarnar la nostra fe en la cultura d'avui.

És així com podem anunciar la Paraula, sembrar reflexió i informació, i mantenir oberta una font de criteri sobre els fets d'Església enmig de la immensa mar de veus i de reclams.

MONS. ROMÀ CASANOVA CASANOVA

Bisbe de Vic

Dos mitjans de comunicació catòlics, que ho són i que no se n'amaguen. Déu n'hi do. I això amb tota veritat. Que en el nostre àmbit de les diòcesis que tenim la seu a Catalunya n'hi hagin més i puguin créixer, els que ja hi són, i que en puguin sorgir d'altres per la iniciativa de les diòcesis. Tot serà poc. Perquè el camp és immens i ens calen evangelitzadors eclesials sense cap por.

El setmanari *Catalunya Cristiana* ha estat company setmana rere setmana de la meua vida com a seminarista, com a sacerdot —com a corresponsal un any— i com a bisbe en aquests moments, per tal de conèixer la vida de les diòcesis germanes i per copsar la realitat eclesial. Ha estat un testimoni de la vida eclesial amb fidelitat, senzillesa i veritat. Ràdio Estel, de la seva banda, omple les ones de presència evangèlica, eclesial i catalana. I, posats a somniar, per què no fer-ho amb una Televisió Estel?

MONS. JESÚS MURGUI SORIANO

Bisbe de Mallorca

Essent conscient de la importància dels mitjans de comunicació en el món canviant del segle XXI en què vivim, i la seva capacitat d'influència en l'opinió pública, vull destacar l'alegria que produeix participar en la celebració del 25è aniversari d'una publicació cristiana que segueix amb rigor, seriositat i de forma amena l'actualitat de les diòcesis catalanes i balears. La meua sincera felicitació a l'equip humà que s'esforça setmana a setmana per informar, contribuint amb la seva feina a la difusió dels valors cristians. Vull desitjar-vos també, així com a Ràdio Estel, molts èxits futurs en aquesta línia de treball i agrair-vos especialment l'atenció que dedicau a la diòcesi de Mallorca.

MONS. JOAN PIRIS FRÍGOLA

Bisbe de Menorca

Vull agrair la feina de *Catalunya Cristiana* en aquests 25 anys i també els 10 de Ràdio Estel, tot i que no puc seguir gaire les emissions des de Menorca, com podreu comprendre. Però considero que constitueix un «servei-pont», informatiu i formatiu, que ens permet, sobretot, el seguiment proper dels principals esdeveniments de les nostres Esglésies particulars.

Sempre és bo poder comptar amb mitjans que cerquin fer el bé mantenint-se lliures, més enllà de la propaganda, dels interessos privats, de les pressions econòmiques o de les preocupacions comercials.

Molts d'anys i desitjant-vos un futur ben constructiu.

Més felicitacions

PASQUAL MARAGALL MIRA

President de la Generalitat de Catalunya

M'omple de satisfacció tenir l'oportunitat de saludar-vos amb motiu del 25è aniversari de *Catalunya Cristiana* i del 10è aniversari de Ràdio Estel.

Sense anar més lluny, pel que representa de consolidació d'un espai de llibertat d'expressió i de pensament religiós. Difonent els principis cristians heu pogut compartir valors representatius de la fe catòlica com l'exigència de justícia o de solidaritat, posant-los al servei de tots els catalans i catalanes.

Us animo a continuar treballant per aconseguir que aquests valors ens permetin construir ponts de diàleg entre totes les persones, i siguin el germen d'unes normes de convivència i de progrés que esdevinguin un patrimoni ideològic compartit per tota la societat.

Així, fareu efectiva la vostra voluntat de reflectir l'actualitat de l'Església al servei dels cristians renovant, dia rere dia, el vostre compromís amb Catalunya.

ERNEST BENACH PASCUAL

President del Parlament de Catalunya

No és fàcil aconseguir 10 anys de continuïtat, i encara menys 25. Enguany, però, Ràdio Estel i el setmanari *Catalunya Cristiana* han estat de celebració.

Quan s'inicia un projecte, com ara la creació d'un setmanari o d'una emissora, hom ho fa amb una gran il·lusió i amb l'esperança d'estar oferint una resposta a les necessitats no acomplertes d'una part de la societat. Però, després, a l'hora d'afrontar el dia a dia, a l'hora d'encarar les dificultats que la realitat quotidiana ens presenta, són molts els que acaben abandonant, deixant-se emportar pel pessimisme i per l'esperit derrotista.

Aquest, però, no és pas l'ànim de *Catalunya Cristiana* ni de Ràdio Estel. Amb el pas dels anys, l'entusiasme de Mn. Joan E. Jarque, de Mn. Francesc Malgosa i del Dr. Narcís Jubany és encara ben viu, i gosaria dir més encara, aquell entusiasme, il·lusió i convenciment són més vius que mai per continuar el camí iniciat.

El somni d'oferir un espai d'informació, de reflexió, d'opinió i d'ajuda, un espai que reflectís la realitat de l'Església del nostre país, i que ho fes, també, en la llengua del país, és un somni ja fet realitat i consolidat gràcies a l'esforç de totes i de tots.

Moltes felicitats i que el coratge no us abandoni.

Foto: Parlament de Catalunya

L'ENTREVISTA

El bisbe Joan Carrera sempre ha treballat a favor dels mitjans de comunicació d'Església

«Catalunya Cristiana cada vegada és més necessària»

La celebració del 25è aniversari de *Catalunya Cristiana* i del 10è de Ràdio Estel ha arribat a la seva fi. Després d'una colla d'actes que han servit per aprofundir en el passat, el present i el futur d'aquests dos mitjans de comunicació emblemàtics per a l'Església de Catalunya, el dimarts 14 de desembre va arribar el final de festa amb un acte presidit per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona.

—En quin sentit el setmanari va obrir un espai de normalitat?

—Totes les Esglésies del món tenen òrgans d'expressió i Mn. Jarque, precisament quan va fundar *Catalunya Cristiana*, tenia aquesta vivència molt clara. Sempre se'ns nota que hem començat tard i probablement *El Matí*, el diari catòlic de Catalunya dels anys trenta, seria a hores d'ara una publicació consolidada si hagués seguit la trajectòria de revistes contemporànies com *La Croix* o *Famiglia Cristiana*. Però aquí va venir la guerra civil i la llarga postguerra. D'aquí que patim un cert retard, perquè ens hem hagut de consolidar en un moment en el qual la premsa ja no és el que era, ja no es llegeix tant, ara hi ha noves formes de comunicació...

—Per què és neces-

sari que l'Església disposi de mitjans de comunicació?

—Sempre és important, però cal tenir en compte dues dimensions. Trobem el mateix dilema que podríem aplicar, per exemple, a les escoles. Hi ha cristians que opten per ser mestres de l'escola pública i n'hi ha que creen escoles amb ideari cristià. És absurd rivalitzar sobre aquests dos punts, perquè són complementaris. El mateix passa a la premsa: necessitem periodistes als mitjans generals però també necessitem un espai on puguem explicar les coses no mediatitzats per l'opinió d'un altre sinó tal com nosaltres les sentim.

—Els mitjans de comunicació d'Església estan cridats a anar contra corrent en l'actual panorama comunicatiu?

—L'important és saber presentar el nostre missatge positivament, perquè nosaltres no estem per aquest combat immediat d'oposició, sinó que apostem per la via del convenciment i del diàleg. Per això una de les característiques de la premsa catòlica ha de ser el diàleg entre fe i cultura; és a dir, assumir de la cultura del nostre temps allò que és positiu i destriar el que a la llum de l'Evangeli no afavoreix la persona.

—En contra, doncs, dels qui voldrien que la veu de l'Església no existís, vostè creu que està obligada a dir-hi la seva.

—Per això existeix la comunicació catòlica, que és més antiga que la premsa. La comunicació comença ja en les celebracions eucarístiques dels primers segles, amb les cartes dels apòstols, amb les homilies...

sempre l'Església s'ha comunicat. Ara, a més, ampliem la comunicació en aquest camp dels mitjans de comunicació. Sempre l'Església ha de donar el seu missatge «...i ningú no encén una llàntia per posarla sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa» (Mt 5,15). Tot el que sigui exposar la nostra doctrina i convidar la gent a compartir-

Àlbum fotogràfic

Joan Carrera va acompanyar Mons. Ricard M. Carles en la seva visita a la redacció de «Catalunya Cristiana», ubicada aleshores al carrer València.

1991

El bisbe Carrera sempre ha participat en les celebracions del Nadal.

1998

Juntament amb Mn. Joan E. Jarque i el Dr. Jaume Aymar, va protagonitzar el primer acte celebratiu del 25è aniversari de «Catalunya Cristiana» i del 10è de Ràdio Estel.

2004

la és positiu; tot el que sigui voler combatre amb armes que imiten més o menys la política, amb imposició, tot això no és el nostre estil.

—Es parla molt de la necessitat dels mitjans de comunicació, però els bisbes de Catalunya realment hi fan una aposta en ferm?

—Mirant cap als darrers quinze o vint anys, diria que quan s'ha parlat de tenir *Catalunya Cristiana* com a mitjà general de Catalunya molts bisbes personalment hi han estat d'acord, ens han seguit i han estat al nostre costat. Un bisbe, però, també ha de respectar les diferents opinions que hi ha a la seva diòcesi i, en aquest sentit, és cert que hi ha hagut sectors que expressament s'han mostrat contraris a *Catalunya Cristiana*. Els bisbes mai no han format part d'aquesta tendència, però sí que de vegades s'han plegat a la pressió que certs sectors del clergat i del laïcat hi han fet. L'altre gran problema que hem tingut és la manca de recursos materials. La província eclesiàstica de Barcelona, sense anar més lluny, no té els recursos econòmics que té Madrid. L'aportació dels nostres catòlics, d'una banda, es dispersa amb altres coses i, de l'altra, és poc generosa. En aquest sentit, doncs, tenim una falta de visió d'obra col·lectiva i de mitjans al servei d'aquesta obra col·lectiva. Malgrat tot, subsistim.

—Com definiria la tasca que ha fet *Catalunya Cristiana* al llarg d'aquests anys?

—Una tasca molt positiva i a la vegada

limitada. Era un camí nou perquè no teníem cap setmanari d'Església de dimensions generals de Catalunya, però un dels nostres defectes és que ens costa molt de fer coses de manera conjunta i la primera idea que *Catalunya Cristiana* fos realment el setmanari dels bisbats de Catalunya va topar de seguida amb prevencions. En dir prevencions no acuso els qui les manifes-

El 12 de maig de l'any vinent, Mons. Joan Carrera farà 75 anys, l'edat en què els bisbes han de presentar la renúncia. S'acosta, per tant, el temps de la «jubiliació» d'aquest bisbe que sempre ha cregut en la presència de l'Església als mitjans de comunicació. «No hem arribat on volíem haver arribat», afirma en relació amb *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, «però espero que a partir de la nova situació que s'ha creat a l'Església de Catalunya puguem si més no consolidar aquests dos mitjans i fer que siguin la base per a noves etapes». El temps de la jubiliació, no imminent però sí anunciada, també arribarà per a la columna «Ara mateix», que el bisbe Carrera fa 21 anys que escriu setmanalment a *Catalunya Cristiana*. «Ja ho hauria volgut deixar quan feia 20 anys però vaig ajornar-ho per a més endavant», confessa.

taven, perquè segurament tenien els seus motius —fins i tot hi va haver polèmica pel nom de la capçalera—, però sigui com sigui va faltar una mica de magnanimitat per passar per damunt d'aquestes coses i veure sobretot el futur, mirar cap endavant.

—I quin era aquest futur?

—Que aquest setmanari cada vegada seria més necessari perquè hi hagués una veu àmplia per als bisbes de Catalunya. Alguns

van creure que això duraria poc, però gràcies a Déu ha durat molts anys i continuarà durant, perquè cada vegada és més necessari.

—Què farà possible que *Catalunya Cristiana* i també Ràdio Estel tinguin un llarg futur?

—En aquest moment ens hem d'obrir més a les altres diòcesis, i aquest no és un missatge que l'adrecci a *Catalunya Cristiana* i a Ràdio Estel, sinó que l'adreço al conjunt de les deu diòcesis amb seu a Catalunya. Tots hem d'assumir aquests dos petits òrgans i fer-los créixer. Hem de tenir una visió àmplia i ens hem d'adonar que, si encara parcel·lem més el nostre espai ja de per si limitat, desapareixerà la nostra veu. Encara que plural, hem de fer una sola veu, i aquests dos mitjans de comunicació han de ser a escala de totes les diòcesis. Pel que fa als qui treballem a *Catalunya Cristiana* i a Ràdio Estel, ja que aspirem a aquesta obertura, també hem de donar entrada a aquestes diòcesis i hem d'estar atents a la seva presència en les col·laboracions així com en els òrgans de direcció. Totes les diòcesis han de poder dir com volen que siguin

Catalunya Cristiana i Ràdio Estel.

—Serà així com garantirem el futur?

—Almenys aquesta és la meua opinió i és la línia amb què treballo.

—Quins factors farien possible que *Catalunya Cristiana* pogués arribar a totes les llars cristianes de Catalunya?

—A totes és difícil, però a moltes més de les que arriba sí que és possible. Ens ho hem de guanyar amb els continguts, hem de trobar no només la veritat sinó també l'esplendor de la veritat; és a dir, hem de fer-la atractiva, i això demana bons periodistes i col·laboradors, bons recursos gràfics... Indirectament, hem de mirar de fer créixer la comunió entre els catòlics de Catalunya, hem d'accentuar el que és substancial i no ser idòlatres de les línies, dels matisos i de les singularitats, sinó fer créixer l'esperit de catolicitat.

—Aquesta manca de comunió ha estat el principal impediment?

—En l'Església actual, una publicació que vulgui abastar un ampli públic, alimentar-lo i formar-lo, no es pot comprometre amb una línia minoritària. L'important de *Catalunya Cristiana*, i això no li ho podem negar, és que totes les línies minoritàries hi han estat sempre presents, tothom ha pogut entrar-hi; el que no ha pogut ningú és tenir-ne l'exclusiva. Perquè *Catalunya Cristiana* se situa en una perspectiva global, i això de vegades ha costat de fer-ho entendre. El que no farem és una revista de contestació.

Reportatge: Carme Munté

Vaticà

església en el món

Joan Pau II prega pels catòlics iraquians

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa és a prop dels catòlics de l'Iraq que acaben de veure com dos atemptats han destruït una església armenocatólica i l'arquebisbat caldeu a Mossul. Durant l'audiència dels dimecres, Joan Pau II va expressar el seu «apropament espiritual als fidels» i va «suplicar al Senyor, mitjançant la intercessió de la Mare de Déu, que el poble iraquí pugui conèixer finalment temps de reconciliació i de pau». Els atemptats han causat ferits i múltiples destrosses materials. Segons ha informat l'arquebisbe Fernando Filón a l'agència *Asianews*, «es tracta de dos gravíssims atacs covards contra institucions i símbols cristians que no tenen possibilitat de defensar-se». Filón, que és el nunci apostòlic a Bagdad, ha manifestat que «Mossul era des de fa temps objectiu d'amenaçes». (M.D.B.)

El Pontífex convida el Iemen a fomentar la tolerància

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa va rebre el president del Iemen, Ali Abdullah Saleh, i el va instar a fomentar la comprensió i la tolerància: «El convido a combatre el terrorisme, i a esforçar-se per aconseguir la pau i la justícia. Això només és possible quan les persones reconeixen la necessitat constant de tolerància i comprensió mútua.» El Papa va dir-li en anglès que agràia «els amables sentiments que ha expressat en nom del poble del Iemen» i va suggerir-li «fomentar un esperit de diàleg franc i obert entre les diferents religions i pobles de la península aràbiga». Joan Pau II li va fer saber que «reso amb fervor a Déu Totpoderós perquè li concedeixi a vostè i a tot el poble iemenita els dons de la pau, l'harmonia i la reconciliació». (M.D.B.)

Col·laboració entre els matrimonis madurs i els joves

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa va aconsellar els matrimonis joves a deixar-se guiar i aconsellar per «matrimonis madurs i experimentats». Ho va dir als 150 participants a l'assemblea plenària del Consell Pontifici per a la Família, que es va reunir a Roma sota el lema «La missió dels matrimonis madurs i experimentats respecte els promesos i les parelles joves». L'acompanyament dels joves és necessari, segons Joan Pau II, perquè «qui s'acaba de casar i les famílies joves estan exposats a dificultats». El Papa sollicita aquesta cooperació per tal que els matrimonis amb anys d'experiència comparteixin el seu bagatge amb els joves. També va aconsellar seguir les indicacions i reflexions del compendi de doctrina social de l'Església publicat fa poc. A la trobada es va presentar el V Encontre Mundial de les Famílies, que tindrà lloc a València el 2006. (M.D.B.)

El Papa celebra la Immaculada amb una crida per la vida

■ En el 150è aniversari de la proclamació del dogma

CIUTAT DEL VATICÀ.— «Ajuda'ns a construir un món on la vida de l'home sigui sempre estimada i defensada.» Aquesta va ser la crida del Papa en l'homenatge a la Immaculada en el 150è aniversari de la proclamació del dogma segons el qual la Mare de Déu va ser concebuda sense pecat original.

menatge a la Immaculada en el 150è aniversari de la proclamació del dogma segons el qual la Mare de Déu va ser concebuda sense pecat original.

Pau i fi de la violència són els desigs que el Papa ha expressat amb una pregària a la Immaculada Concepció en el 150è aniversari d'aquest dogma, proclamat per Pius IX el 1854. La celebració va consistir en una celebració eucarística a la basílica de Sant Pere i va finalitzar amb la tradicional ofrena floral del Papa a Maria a la plaça Espanya de Roma. Enguany l'acte ha revestit un caràcter especial, tant per la celebració del 150è aniversari del dogma com per la salut del Papa, que l'obliga a sortir cada vegada menys del Vaticà.

Els ciutadans romans i els turistes es van acostar a la basílica de Sant Pere i a la plaça Espanya de Roma. Molts d'ells anaven amb pancartes dedicades a la Immaculada. *Ma cosa è la Immacolata?* («Però, què és la Immaculada?»). S'ho preguntaven alguns italians concentrats a la plaça Espanya mentre esperaven sota la pluja que arribés el Papa per fer el tradicional homenatge a la Mare de Déu. La resposta se la donaven entre ells: significa que la Mare de Déu va ser concebuda sense pecat original, i no cal confondre aquest dogma amb la concepció virginal de Jesucrist.

Quan el Papa va arribar a la plaça amb el papamòbil, va deixar de ploure. Joan Pau II va llegir tot el que tenia programat i va llançar un missatge pacífic al món, implorant a la Mare de Déu que ajudi la humanitat a construir un món sense violència. El Papa va pronunciar de manera forta el text.

Joan Pau II va arribar a la plaça amb el papamòbil, que el va deixar just davant de l'estàtua. Mentre el baixaven del cotxe i el posaven a la seva cadira mòbil, dues noies amb cadira de rodes que estaven davant cridaven *viva il Papa*. L'homenatge de flors a la Mare de Déu va constar enguany de 150 roses acabades de collir, dels jardins vaticans que el cardenal Camilo Ruini va encensar. El ram vaticà es va barrejar amb els centenars de rams que la ciutat de Roma (bombers, policia, escoles, particulars) deixa cada any als peus de la Mare de Déu.

Unes deu mil persones es van concen-

Joan Pau II va arribar amb papamòbil a la plaça Espanya.

trar als voltants de la plaça Espanya de Roma, on s'erigeix la columna que va fer construir Pius IX per recordar la proclamació del dogma, just ara fa un segle i mig. El Papa no hi ha faltat mai i cada any elabora una pregària diferent.

Un cop es va acabar l'acte, l'ambaixador d'Espanya davant de la Santa Seu, Jorge Dezcallar, i la seva dona van oferir una recepció a casa seva. L'ambaixador va saludar el Papa i li va mostrar una fotografia del 1857 en què es veu Pius IX

manar a la Mare de Déu que «acompanyi cada cristià en el camí de la seva conversió i de la santedat, en la lluita contra el pecat i en la recerca de la bellesa autèntica». Durant l'*Angelus*, el Papa va definir la Mare de Déu com «un far de llum per a la humanitat» i va explicar que «el privilegi de ser preservada del pecat original significa que Maria és la primera redimida pel seu Fill».

Miriam Díez Bosch

Els valors evangèlics de Lituània

CIUTAT DEL VATICÀ.— El nou ambaixador de Lituània davant la Santa Seu, Algirdas Saudargas, ha presentat les credencials al Papa, que li ha explicat que «reso cada dia pels lituans als quals estic lligat espiritualment i culturalment». Durant aquesta recepció diplomàtica, el Papa va recordar les «arrels cristianes que han inspirat Lituània» i va exhortar els catòlics de la república bàltica a «estar disposats a caminar al costat dels qui ho necessiten, afavorint la defensa de la família i de la vida, des de la seva concepció fins a la mort natural». Per al Papa, és una bona notícia la inserció de Lituània a Europa i va exclamar: «Que aquest continent sàpiga trobar la forma per construir la pau, respectant les cultures i els drets legítims de tots.» (M.D.B.)

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

Bon Nadal, si us plau recordeu-nos especialment
(2100 0681 01 0200194299)

NIF: G-08862781 Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)

www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

RAED ABUSALHIA ÉS RECTOR DE TAYBEH, A PALESTINA

«Necessitem una branca d'olivera per trencar la lògica de la violència»

El pare Raed Abusalhia, de 38 anys, és el rector catòlic de Taybeh, l'últim llogaret palestí totalment cristià, entre catòlics, ortodoxos i melquites, situat a les portes de Ramal·la. Ha estat fins fa gairebé dos anys secretari particular del patriarca llatí de Jerusalem, Mons. Michel Sabbah. Home d'Església infatigable, promou el diàleg interreligiós i la no-violència per a la solució del conflicte israelianopalestí.

—Es parla de la desaparició dels cristians a Terra Santa...

—És fals. Els cristians se senten i són a tots els efectes palestins, amb els mateixos drets i deures de cada ciutadà. Amb freqüència no distingim entre àrabs i musulmans. Hi ha 15 milions d'àrabs cristians al món... Assistim més aviat a una crisi d'identitat dels cristians àrabs a l'estat hebreu.

—Quan parla de crisi d'identitat, què vol dir?

—Que un àrab cristià és, per damunt de tot, un palestí que vol participar en l'alliberament de la seva terra de l'ocupació d'una manera pacífica, sense ser ni antisemita ni antiisraelià. Volem ser presents arreu, també a les zones on no tenim una presència històrica, com al mar Roig, Eilat (Israel), Aqaba (Jordània) o Sharm-al-

Sheik (Egipte), on treballen obrers cristians procedents d'Europa o de l'Àfrica. La diòcesi de Terra Santa s'estén a Jordània, Palestina, Israel i Xipre.

—Quines són les relacions entre cristians i musulmans a Palestina?

—És un afer delicat a causa d'una certa propaganda per part israeliana. Els palestins són un sol poble, cristians i musulmans viuen plegats des de fa 14 segles. Totes dues parts som víctimes de prejudicis i d'idees preconcebudes, però estem treballant a favor d'un diàleg obert que ens permeti superar-ho. Personalment convido regularment estudiants musulmans i cristians a jornades de diàleg i de convivència. D'altra banda, recomano el dejuni cristià durant el mes del Ramadà, amb l'objectiu que puguem compartir aquest temps de reflexió. En les meves homilies

P. Raed Abusalhia.

dic que els musulmans són els nostres germans i insto els meus amics musulmans a dir a les seves mesquites que els cristians són els seus germans. En aquest sentit, no ajuda certa propaganda israeliana que voldria fer creure que els cristians van marxar de Palestina per culpa dels musulmans. Aquesta especulació que cerca dividir els palestins ens fa mal i també a tot Occident. Hem de prevenir un discurs que porta a identificar el cristià amb allò occidental i no alimentar-lo, ja que amb això posem el segell cristià a conflictes com la guerra d'Afganistan o de l'Iraq.

—L'ocupació militar unifica en lloc de dividir. Com ho resisteixen?

—També l'antic poble de Déu oprimí cridava al Senyor: «Jo crido i tu no m'escoltes. Fins quan viuré amb l'opressió?» Hi ha un temps per a tot. Hem de tenir paciència, perquè tot el que s'ha construït sota la mentida i la violència caurà. No n'hi ha prou amb la força militar per mantenir aquesta situació. Vivim un problema existencial, és a dir, el d'afirmar el nostre dret a existir. Quin altre poble ha sabut fer una concessió així, oblidant el 78% de la pròpia terra (la Palestina històrica)? Per què no podem viure ara en el 20% que ens queda? Nosaltres continuem fermes en la fe.

—Després de cinc anys de segona Intifada, quin balanç en fa?

—Tinc un espai setmanal al diari en llengua àrab *Al Quds*, perquè penso que és un deure cristià el de dialogar a través dels mitjans, i el meu discurs és: «Hem de revisar-ho tot. No podem continuar així després de cinc anys d'Intifada.»

—Revisar-ho per què?

—Per canviar la manera de resistir. Voldria apostar pels grups de pressió no violenta i per això hi estic treballant. Tenim bones relacions amb Pax Christi Internacional, el nostre patriarca Michel Sabbah n'és el president. A través del Consell Mundial de les Esglésies hem creat l'EAP-PI (programa d'acoblament ecumènic a Palestina i Israel), una xarxa d'observa-

Pessebres de Terra Santa a la Fira de Santa Llúcia

Un any més la Fira de Santa Llúcia de Barcelona compta aquests dies amb una parada que convida els barcelonins a solidaritzar-se amb Terra Santa. Als nombrosos tipus de pessebres que durant els dies previs al Nadal es venen al tradicional mercat barceloní, se li uniran uns pessebres vinguts especialment des de Terra Santa. Han estat fets per la cooperativa de cristians palestins «Obres de la Fe» com a resposta a la difícil situació econòmica que allí es viu. A la parada, promoguda per l'ONG Cesal, poden trobar-se pessebres i peces artesanals elaborats amb fusta d'olivera segons una tradició heretada del segle xv. Tots els beneficis de la venda van destinats a les famílies cristianes palestines de Betlem que formen part de la cooperativa. Recentment va ser a Barcelona l'impulsor de la iniciativa, el diaca maronita Sobhy Makhoul, que va aprofitar la seva estada a la Ciutat Comtal per llençar un nou crit d'auxili davant de la dramàtica situació que viuen els cristians a Terra. Amb iniciatives com aquesta, ja no hi ha excuses per no ajudar-los... (C.C.)

dors de fe cristiana. Després del rebuig d'Israel d'acceptar observadors civils als territoris ocupats, l'Església ha pres la iniciativa de preparar alguns cristians per estar entre els palestins i així documentar sobre les condicions de vida i el patiment. Personalment sóc membre del Comitè de Coordinació local en nom del patriarcat llatí.

—Un repte que sembla impossible...

—Necessitem una branca d'olivera per trencar la lògica de la violència. Hem creat el Clergymen for Peace, una xarxa de membres del clergat cristià, musulmà i hebreu per a l'educació i l'activitat no violenta, com la reconstrucció de les cases palestines enderrocades pels soldats.

—Quines solucions proposa?

—La solució ideal seria un Estat per a dos pobles, que podria dir-se Canaan, però sóc conscient que el camí encara és llarg. Déu ens ha volgut a tots aquí per aprendre a viure plegats, perquè no hi ha cap més solució. O vivim plegats o estem en conflicte per a l'eternitat. I Jerusalem vindria a ser la capital espiritual internacional per respectar el misteri de la trobada entre cel i terra. Una ciutat, dos pobles, tres religions. Potser arribarem a la solució «dos pobles, dos estats», que podria desembocar en un futur en una Confederació entre Jordània, Palestina i Israel.

Istico Battistoni

Text original de la Fundació Sí a la Vida d'Uznach (Suïssa)

Myriam...
i por qué lloras?Experiencias de mujeres
tras el abortoMédicos informan sobre
las consecuencias psicológicas del aborto
Mujeres relatan sus experiencias

Traduit a quinze idiomes

Preu: 9 € IVA inclòs

DRAMÀTICS TESTIMONIS DE LES CONSEQÜÈNCIES
DE L'AVORTAMENT EN LES MARESEditorial COMBEL - Casp, 79 - 08013 Barcelona
Tel. 932 449 550 - Fax 932 656 895

Demaneu-lo a la vostra llibreria

Espanya

L'arquebisbat de València crea la primera delegació de medi ambient

■ L'ecologia interpel·la el cristianisme en la seva concepció de l'home i de Déu

VALÈNCIA.— Aquest setembre es va crear la primera Vicaria de Pastoral d' Ambient i Ecologia Humana. La iniciativa és de l'arquebisbat de València i s'ha confiat a Mn. Ferran Lluch, que és biòleg de formació. El delegat justifica aquest servei diocesà pel fet que

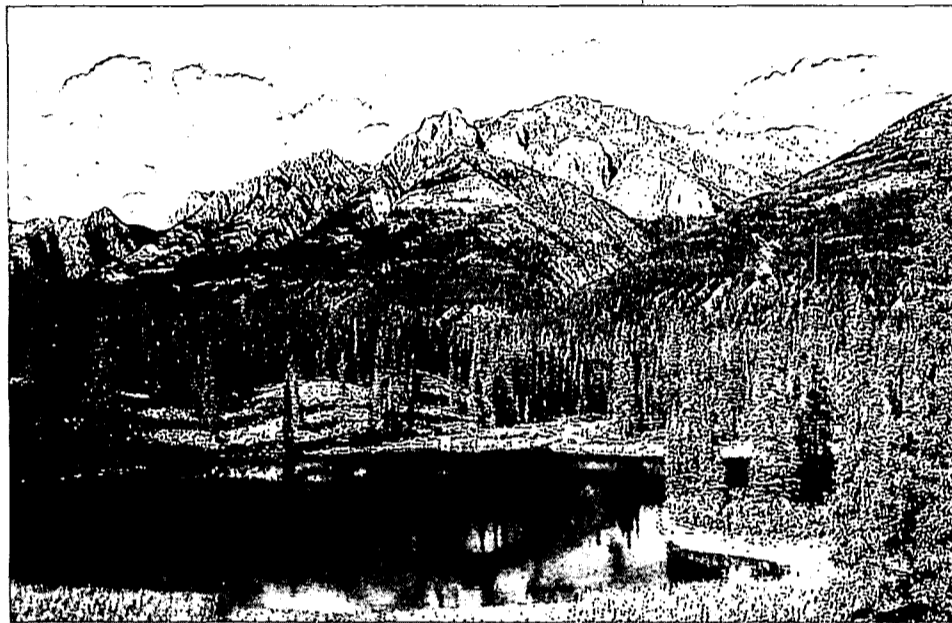
l'ecologia sempre té una dimensió humana. «L'escola de Chicago de sociologia —explica Lluch— ja als anys vint mostrava que l'ecologia s'aproximava molt bé a elements de la societat urbana», i afirma que a les facultats de biologia hi ha una assignatura sobre la qüestió.

representants del món educatiu, d'ajuntaments i de parcs naturals. Amb la voluntat d'implantar el màxim d'estaments possibles, s'intentarà elaborar un pla integral que asseguri un pla d'acció més enllà de les campanyes puntuals.

En aquest sentit, l'Església aporta una visió a llarg termini. Segons Lluch, «la política es regeix per la immediatesa per aconseguir vots, en canvi els cristians es preocupen per la fe, vivint amb esperança, i, per tant, es treballa a llarg termini». D'altra banda, per als cristians l'ecologia és «una qüestió de conversió, no de moda». En efecte, les conviccions ecològiques exigeixen una coherència de vida. En darrer lloc, la visió cristiana és diferent dels dos corrents majoritaris. D'una banda, hi ha la tendència antropocentrista que considera el respecte de la creació segons el benefici que porta a l'home. De l'altra, hi ha l'aproximació panvitalista, per a la qual hi ha la mateixa vida en una flor que en una persona. L'Església camina per una tercera via basada en l'antropologia cristiana i la teologia creacionista. Tanmateix, el delegat valencià reconeix que «s'ha abandonat el sentit que Déu és creador, de manera que la responsabilitat per la Creació és l'assignatura pendent que tenim».

Sensibilització i formació

Els dos grans eixos d'acció de la nova delegació són la sensibilització i la formació. Respecte al primer punt ja s'ha fet una presentació pels arxiprestats, i ara s'espera que hi hagi reaccions a partir dels temes

Sovint s'oblida que Déu és el Creador.

d'interès concrets. D'aquí ha sorgit la demanda de la Comissió de Pastoral Social i Càritas que la Delegació d' Ambient i Ecologia Humana assessori l'ús «ecològic» de la seu institucional.

Al mateix temps han arribat altres consultes, com la d'un rector que preguntava sobre l'oportunitat de posar cigonyes blanques als campanars. Lluch va respondre que aquesta és una qüestió que afecta el delegat de patrimoni, i que s'ha de veure si

es tracta de la repoblació d'una espècie autòctona i prioritària. En tot cas mostra que les qüestions mediambientals són més complexes del que sembla. Per això, el segon eix d'acció de la delegació serà la formació. S'ha constituït un equip d'experts en el qual hi ha, a més de biòlegs,

Possibilitat d'evangelització

En el text de presentació de la Vicaria es diu que si bé hi ha una sensibilitat respecte el problema ecològic, «encara és molt incipient la consciència d'una espiritualitat que deu conduir l'home cap a la reconstrucció de l'harmonia perduda», i es refereix a l'encíclica de Joan Pau II, *Novo millennio ineunte*, en què es pregunta: «Podem restar al marge davant les perspectives d'un desequilibri ecològic, que fa inhabitable i enemigues de l'home vastes àrees del planeta?» (núm. 51).

En aquest sentit, el Concili de Conferències Episcopals Europees ha treballat des del 1990 la qüestió ecològica encarregant diverses consultes. Des de la Conferència Episcopal Espanyola, els treballs han estat elaborats per la Pastoral Social, com una mostra que l'ecologia no es tracta només «de parlar dels arbres i muntanyetes», aclareix Lluch. Al contrari, des de la recent vicaria valenciana s'ha constatat l'interès que suscita en sectors socials amplis, des dels joves fins a les persones grans, obrint així ponts i camps d'evangelització.

Guillem Farré

XILE

L'Església crida a la justícia i el perdó

SANTIAGO.— El Comitè Permanent de la Conferència Episcopal de Xile ha cridat els xilens a respondre amb justícia i esperit de reconciliació al dolorós Informe sobre Presó Política i Tortura. L'informe, fet per una comissió encapçalada per Mons. Sergio Valech per encàrrec del Govern, va tenir com a objecte recollir antecedents sobre les persones que van patir detenció política o tortura durant el règim militar del 1973 al 1990.

Els bisbes assenyalen que «reviure situacions de dolor no ha estat fàcil per a ningú. (...) La presó política i la tortura van produir un trencament existencial molt difícil de superar per les víctimes» i indiquen que «tampoc no podem oblidar el penediment i la vergonya dels qui a vegades van actuar pressionats, i que al llarg del temps han carregat amb aquest gran pes en la consciència». Els bisbes destaquen que «la mirada al nostre passat, confirma una veritat dolorosa de la nostra fe. Hi ha el misteri de la iniquitat. L'ésser humà, així

ho ha mostrat en episodis dolorosos de la història, és capaç d'abocar-hi els seus sentiments i accions pitjors contra el proïsme». «El nostre passat», agrega el document, «vist amb veritat la justícia, és un camí que ens anima a la misericòrdia i al perdó; per enfortir la nostra trobada com a fills d'un mateix Pare Déu i d'una mateixa terra».

Els prelatos valoren «el pas que han fet les persones que han obert la seva memòria i el seu cor per compartir la seva història dolorosa en aquest informe», alhora que rebutgen «un cop més, la injustícia que han sofert i, com a pastors d'ànimes, estem disponibles, igual que ahir, a acollir-los i a donar-los suport en el seu camí». «Aquest és un moment de dignitat nacional. Convidem els xilens, especialment qui té més responsabilitats en la vida pública, a acollir aquest pas amb alçada de mires, amb serenitat i sense mesquindeses, mirant tots el bé de Xile», conclouen els bisbes. (ACI)

LA CASA D'ESPIRITUALITAT
del Santuari del Miracle

Us desitja un sant nadal i
un feliç any 2005

- També, us convida a passar uns dies a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor de silenci, de reflexió, de pregària i de celebració. Us hi esperem.

AL DESEMBRE PER A TOTHOM

del 28 al 30
Comença al matí i
acaba a la tarda

Curs sobre Joan XXIII, mestre espiritual
Director: P. Hilari Ragner, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES.

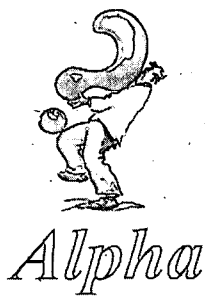

CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf.: 973 480 045 Fax: 973 480 243
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)
<http://personal.redestb.es/elmiracle>

Espanya

Alpha, un mètode per a la nova evangelització

■ Sis milions de persones d'arreu del món han seguit aquest curs

La parròquia de Sant Quirze i Santa Julita, de Sant Quirze del Vallès, és pionera a l'Estat espanyol, ja que és la primera parròquia, com a tal, que ofereix el curs Alpha. Mn. Joaquim Meseguer, el rector, va conèixer Alpha de la mà del seu amic el pastor Joan Enric Garrigó. Va veure que aquest mètode es podia aplicar a la seva parròquia i el gener d'enguany va començar el curs. Actualment s'han realitzat dos cursos en els quals han participat 19 persones. Per a Mn. Meseguer «és una experiència molt positiva perquè veus que la gent descobreix coses que donava per suposades i veu un rostre nou de la fe cristiana, de l'Església, de Jesucrist».

El símbol d'Alpha és un interrogant, ja que la seva metodologia es basa «a aconseguir que la gent es plantegi preguntes. Alpha és una introducció pràctica a la fe cristiana, és una oportunitat per descobrir el sentit de la vida que tothom busca i respondre les preguntes fonamentals»,

explica Mn. Meseguer: Alpha està obert a tothom, tant a aquelles persones que estan allunyades de la fe com a aquelles que volen revitalitzar la seva vida cristiana.

El mètode és molt senzill i la dinàmica aconsegueix crear un ambient de germanor, de coneixement mutu, de confiança. Les sessions del curs compten amb un líder i dos ajudants i a través d'una manera amena i efectiva presenten diferents temes: *El cristianisme, avorrit, fals i irrellevant?; Qui és Jesús?; Per què va morir Jesús?; Com puc tenir seguretat sobre la meua fe?; Per què i com he de llegir la Bíblia; Per què i com he de pregar?; Com ens guia Déu?; Qui és l'Esperit Sant?; Què fa l'Esperit Sant?; Com puc omplir-me de l'Esperit Sant?; Com puc resistir el mal?; Per què i com hem de parlar als altres sobre la nostra fe?; Guareix Déu els malalts avui dia?; Què hi ha sobre l'Església?; Com puc aprofitar al màxim la resta de la meua vida? En una convivèn-*

definitiu a una manera d'evangelitzar en la qual han participat sis milions de persones arreu del món. Tot i que aquest curs va néixer a l'Església anglicana, moltes altres confessions cristianes l'han adoptat i han experimentat la revitalització de les seves comunitats.

Mn. Joaquim Meseguer (esquerra) i altres representants d'Espanya amb el reverend Nicky Gumbel.

cia de cap de setmana es treballen els temes relacionats amb l'Esperit Sant, «on també insistim en el sagrament de l'Eucaristia i en el de la Reconciliació».

«A partir d'aquí molta gent descobreix que el cristianisme no és una mera religió formal, sinó una relació personal i vital amb Jesucrist, que ha de ser viscuda en comunitat», comenta Mn. Meseguer. Tot i que Alpha és útil per a qualsevol confessió cristiana, Mn. Meseguer recomana que les reunions no siguin interconfessionals: «L'ideal és que, tot i que la metodologia sigui comuna i puguem fer trobades i conferències comunes, cada curs no ha de ser interconfessional, sinó confessional de cada denominació perquè una de les finalitats del curs Alpha és fomentar i fer possible la relació d'una persona amb Jesucrist en una comunitat viva i concreta. Alpha proposa les bases del cristianisme, el que tenim en comú, però després cada comunitat posarà l'accent en el que és propi de la confessió a la qual pertany.» En principi, qui ha participat en el curs Alpha no pot repetir, llevat que s'hagi perdut alguna sessió important o es vulgui preparar per formar-se com a líder o ser ajudant. L'important és que després del curs hi hagi una continuïtat en una comunitat.

Del 22 al 28 de novembre es va celebrar la Conferència Europea del Curs Alpha a l'església Holy Trinity Brompton de Londres. Hi va estar Mn. Joaquim Meseguer, juntament amb 3.000 participants més amb els quals va compartir els

bons resultats que està donant aquest mètode d'evangelització. De Londres Mn. Joaquim ha portat unes quantes impressions: «El cristianisme és una realitat viva i a Europa l'aportació del cristianisme és molt necessària. Tenim l'obligació de recordar-li les seves arrels cristianes. El cristianisme continua sent un missatge actual que aporta el sentit de la vida.» I afegeix: «El curs Alpha és una bona iniciativa que respon a la crida de Joan Pau II a aquesta nova evangelització. Cal treballar perquè en aquesta obra de l'evangelització col·laborem tots els cristians de les diferents confessions i puguem unir-nos en aquesta tasca comuna, més enllà de les nostres diferències.»

El secret de l'èxit d'Alpha resideix, segons Mn. Joaquim, en la pregària perquè «tot això no és possible sense la pregària. Continua havent-hi set de Déu, però també set de donar-lo a conèixer i que sigui estimat.»

Rosa María Jané Chueca

PARRÒQUIA DE SANT QUIRZE I SANTA JULITA

Pl. de la Vila, 2 - 08192 Sant Quirze del Vallès
Tel. 937 211 651
a/e: jmeseguer@kaos.es
web: alphacourse.org
alphaespana.org
alphaportugal.com

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €**
Àsia i Oceania: 243,82 €
Missioner **Missionera**
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Càritas demana ajuda per a Filipines

MADRID.— Càritas internacional ha llençat una petició urgent de fons a totes les Càritas per atendre una població estimada de 3.000 famílies, víctimes dels darrers tifons a Filipines. Càritas espanyola ha respost a aquesta crida amb una partida inicial dels seus fons d'emergència de 20.000 euros. Les donacions es poden realitzar en el compte del BSCH 0049-1892-60-2510524967 i els comptes de totes les Càritas diocesanes. Més informació: tel. 902 339 999. (C.C.)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Déu cerca l'home

És ben a prop la nit joiosa de Nadal. Al caient de la mitjanit va néixer l'infant Jesús, a la cova de Betlem. I era Déu. L'evangelista Lluc ho explica d'aquesta manera: «Mentre eren allà se li van complir a Maria els dies del part, i va infantar el seu fill primogènit; l'embolcallà i l'ajagué en una menjadora, perquè no tenien lloc a l'hostal.»

Jesús va néixer en la humilitat d'una establia, en el si d'una família pobra. Els primers testimonis del seu adveniment són uns senzills pastors. En aquella pobresa es manifesta la glòria del cel. L'Església no para de cantar la glòria d'aquesta nit santa: «La Verge avui posa al món l'Etern i el món dona una cova a l'inaccessible. Ha nascut per nosaltres, Infant i Déu etern.»

A Betlem apareix el misteri de la salvació de Déu que ve a fer estada enmig nostre, amb humilitat i pobresa. Aquesta opció de Déu xoca amb els nostres plantejaments massa arran de terra. Els pastors de la muntanya el reconegueren malgrat tanta pobresa de la cova de Betlem i l'adoraren. Perquè sabien que trobarien el Messies que acabava de néixer «amb bolquers, ajagut en una menjadora».

A prop del pessebre entenem moltes coses, com va succeir a sant Francesc d'Assís. S'entén més fàcilment l'amor infinit que Déu ens té a nosaltres, criatures seves i pecadors. Ell ens ha estimat abans de néixer a Betlem, des de tota l'eternitat, perquè Ell és etern. Tanmateix a la cova de Betlem ens ho fa més palès perquè es fa Emmanuel, que vol dir Déu-amb-nosaltres, tan proper a tots els homes i dones que assumí la nostra naturalesa humana i va parar la seva tenda de campanya entre nosaltres.

Aquella nit del primer Nadal es va convertir en una nit de llum, perquè era nit d'amor. Un nadó sempre és objecte d'amor. Davant els ulls d'un infant que comença a somriure les persones endevinen el que és l'amor pur i transparent. No hi ha cap mena de dubte que un infant arrenca l'amor del nostre cor perquè els homes, desarmats, tenim les mans i el cor lliures per estimar.

El cristianisme comença amb l'encarnació del Fill de Déu. Aquí no és sols l'home qui cerca Déu, sinó que Déu es fa realment present, per parlar d'ell mateix a l'home i per indicar-li el camí pel qual podrà arribar a Ell. En el nadó de Betlem Déu no solament parla a l'home, sinó que el cerca. Joan Pau II ho diu ben clarament: «L'encarnació

del Fill de Déu dona testimoni que Déu cerca l'home.»

Però, per què Déu cerca l'home? Perquè l'home se n'ha allunyat i s'ha amagat com Adam entre els arbres del paradís terrestre. Cercant l'home, a través del seu Fill, Déu vol induir-lo a abandonar els camins del mal, en els quals tendeix a endinsar-se cada cop més. Davant el pessebre podem prendre major consciència dels nostres pecats i convertir-nos a l'amor a Déu i als germans.

La religió que neix del misteri de Nadal és la religió de romandre en la intimitat de Déu, de participar en la seva mateixa vida. Si Déu cerca l'home, creat a la seva imatge i semblança, ho fa perquè vol elevar-lo a la dignitat de fill adoptiu seu. El misteri de Nadal s'expressa en aquesta antífona de vespres: «Oh admirable intercanvi! El creador dels homes s'ha volgut fer home i ha nascut d'una verge; compartint la nostra humanitat, ens ha fet el do de la seva divinitat.» Sant Agustí ho diu més breument: «Déu s'ha fet home perquè l'home arribés a ser Déu.» Davant el pessebre de Nadal entenem que Déu va assumir el que era nostre per donar-nos el que era seu.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'alegria del Nadal

«No tingueu por: us anuncio una nova que portarà a tot el poble una gran alegria. Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor.» És l'anunci de l'àngel als pastors en la nit del primer Nadal, que ara ressona per sempre arreu del món.

Aquests dies, els carrers enllumenats amb llums de colors i els sons innocents de les nades difonen un ambient festiu peculiar. És munten, a les llars, els pessebres, que són la delícia dels petits, i sovint també dels grans. Aquests són dies d'alegria que a tothom ens agrada compartir amb els qui estimem.

Però... per què tanta joia? Sens dubte ens vindran al pensament tantes desgràcies que hi ha al món, o fins i tot a casa nostra. D'on ve, doncs, l'alegria del Nadal? No serà, potser, una alegria sense consistència, buida, enganysosa? No, no ho és: és que celebrem el naixement de

Jesús, el nostre salvador. Aquest és el gran missatge de l'evangeli, la bona nova: Jesús, aquest nadó que contemplem ajagut en una menjadora, és el Fill de Déu fet home, i ens ha portat la salvació.

De vegades es parla o s'escriu del missatge cristià com si fos un missatge trist. I no és pas així. Els quatre evangelis són plens del goig de la redempció, de la salvació que ens porta el Senyor. En ells llegim la joia dels pastors i dels mags, i més tard, durant la seva vida pública, de tots els qui s'acosten a Jesús amb rectitud. I al llarg de la història, comprovem que la vida de tots aquells que han viscut amb fidelitat l'Evangelí ha estat molt feliç.

I és que només Jesucrist ofereix una resposta plenament satisfactòria a les preguntes fonamentals. El seu missatge és el missatge de l'home. Ell és l'home perfec-

te: qui el segueix es perfecciona cada cop més en la seva pròpia dignitat humana. Com va exposar el Concili Vaticà II, el misteri de l'home només s'aclareix bé en el misteri de Jesucrist, Déu veritable i home veritable. Ell manifesta plenament l'home al mateix home i li fa palesa la seva altíssima vocació.

Per això, avui vull unir-me a l'anunci de l'àngel, que des d'aquell primer Nadal se'n dirigeix a tots els homes i dones: «No tingueu por; us anuncio una gran alegria: us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor.» Mirem Jesús, Déu fet infant. Deixem de banda els prejudicis; mirem-lo amb ulls senzills, amb l'esguard sincer dels nens. «Les seves senyes són aquestes: trobareu un nen amb bolquers, posat en una menjadora.»

I a tots, que passeu unes felices i santes festes: ¡BON i SANT NADAL!

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Ferran Blasi i Birbe
Sacerdot i periodista

El perfil de Jesús, d'Armand Puig, un precedent a tenir en compte

La massa de lectors de llibres en què es tracta la figura de Jesús, la seva missió, el seu missatge i les característiques del regne de Déu predicat per ell es presenta de manera força distinta d'altres èpoques.

Ara, salvant el fet que feliçment hi ha un gran nombre d'experts que, en alguns aspectes, poden superar, de molt, els nivells d'altres èpoques, passa que hi ha una manca de lectors que estiguin en condicions de ser bons receptors del que es diu sobre aquestes matèries. No s'han beneficiat d'una catequesi bàsica i, en canvi, han estat influïts per tota una literatura desproveïda de veritable valor humanístic i doctrinal, com ara novel·les que al·ludeixen a aquestes qüestions i no tenen cura de la veritat històrica, o que reflecteixen una dèria per l'esoterisme o les coses misterioses. I també es dona l'explicable actitud hipercrítica dels qui es consideren aliens a tot això, al defora d'un àmbit cristià o religiós. S'explica que l'autor, sens dubte, hagi mirat principalment cap a aquests destinataris potencials del llibre, i als que ostenten una actitud crítica, i tant de bo arribi a molts d'ells.

Quant als lectors que estiguin acostumats a les vides de Crist, a l'estil convencional, i des d'una perspectiva que abrasi tota l'extensió de la vida de les Esglésies cristianes, i de la història de l'espiritualitat, comprendran que l'autor hagi optat per una metodologia que vol tenir en compte només les fonts evangèliques i neotestamentàries i aprendrà a seguir aquest camí, quan calgui, en el diàleg amb els qui adoptin actituds diferents. Però és possible que els sobti que en algun cas, l'autor faci alguna excepció en el seu sistema i, per donar suport a alguna hipòtesi, certament no heterodoxa, però discutible, recorri a autors d'una època menys primerenca, com en la vigorosa defensa de l'antiga opinió que ja es troba en altres llibres d'història o d'exegesi, que prové d'Orígenes, Climent d'Alexandria, Eusebi i Epifani, segons la qual, els anomenats «germans de Jesús» serien fills d'un primer matrimoni de sant Josep. És una interpretació que no contradiria, ben cert, les dades bíbliques o els ensenyaments eclesiàstics, que tanmateix

no s'ha considerat mai provada, i no és l'única solució —ni tal vegada la millor—, però que aniria per camins diferents del que ha estat una creixent, afectiva i confiada devoció a sant Josep, amb què s'ha enriquit la pietat popular, sobretot des del segle xv, amb una significació teològica sempre de major rellevància.

Observacions d'aquesta mena no lleven res al valor que el llibre té per facilitar a molts un primer accés a la imatge que els evangelis donen de Jesús, a la seva condició de fill de Déu en el sentit més propi i als grans temes suara al·ludits de la predicació del Regne i a la seva continuïtat en l'Església, i als trets essencials de la doctrina.

Agrada de veure que aquest llibre no és de cap manera una obra neutra: el lector avesat hi trobarà un reflex de l'esperit de qui mostra amb tota elegància i discreció la seva fe en un coneixement de Jesucrist que es tradueix en un afany de fer-lo conèixer i estimar.

Per la qualitat literària d'aquest volum, per la preparació bíblica i històrica de l'autor, pel treball que hi ha esmerçat, i per les característiques que el distingeixen, no hi ha dubte que la seva publicació és de debò un esdeveniment, i tal vegada també per alguna polèmica que en punts no essencials, com els indicats, pot provocar. L'obra compta amb una presentació del

bisbe Pere Tena, reconegut teòleg i liturgista. El perfil biogràfic que el Dr. Armand Puig fa de Jesucrist pertany a un gènere que no tenia un clar precedent a casa nostra, si més no en una extensió com la d'aquest volum.

M'afirmo en la meua esperança que llegiran aquest llibre, sobretot, dos sectors de persones interessades: els erudits, amb bon criteri, que coneixen bé aquestes matèries, i també els qui no se senten a prop de la figura del Déu esdevingut Home, i més si, d'alguna manera, el busquen. A aquestes dues categories de persones els pot ser d'una gran utilitat.

Armand Puig i Tàrrach, *Jesús, Un perfil biogràfic*. Proa, Barcelona 2004. 671 pàg.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Oh cel, deixa caure la rosada

L'Advent canta i suplica: «Oh cel, deixa caure la rosada; que el bé ploqui dels núvols, i que la terra obri el seu si, per fer-ne germinar la salvació.» Paraules belles i profundes, dites, sota la moció de l'Esperit, pel profeta Isaïes. Paraula de Déu que l'Església converteix en pregària delerosa. I que esdevé, per tant, la nostra oració personal durant el temps de l'esperança. A fi de comptes, apostem pel bé i per la salvació. Els desitgem amb tot el cor.

La rosada, provinent del cel, és el nostre Salvador, el Verb de Déu que es fa home en el si de la Verge Maria. Misteri admirable el del Crist. S'inicia a Natzaret de Galilea i arriba a plenitud en la matinada de Pasqua. En aquest periple es revela plenament el nom de Déu. Jahvé —«sóc el que coneixereu per les accions salvadores»— és idèntic que Jesús, el Redemptor. Ara coneixem perfectament el significat de les paraules divines en l'aparició de l'esbarzer ardent: el nom de Déu és «el que salva». El Nen de Betlem i l'Home crucificat són el màxim exponent del nom diví. Déu és el Salvador, l'Amor.

La terra som els humans, cridats a obrir el cor, per tal que

la salvació sigui realitat en nosaltres i en el món. Per això, durant l'Advent, supliquem la gràcia de l'obertura de la nostra ànima. Demanem, en efecte, que la nostra llibertat sigui llibertat. La llibertat que cerca i acull el bé. La llibertat que troba la fe en Jesucrist. La llibertat que es fa clara i envigoreix en el misteri de la humilitat de la Cova i de la humilitat de la Creu. Veient l'Home, s'aclareix el misteri de l'home, el misteri de la nostra llibertat.

La litúrgia anirà suplicant amb les paraules del profeta. Prepara els creients per meravellar-se davant la rosada, és a dir, davant de Jesús en el pessebre. La pregària, llavors, rebrà una il·luminació especial i el nostre cor sentirà una pau immensa, acompanyada amb una música de fons que canta la glòria de Déu al cel i la pau als homes que estima el Senyor.

Quan professarem la fe, el dia de Nadal, ens agenollarem, a cantar o pregar: «I, per obra de l'Esperit Sant, s'ençarnà de la Verge Maria, i es féu home.» Ens adonarem que la rosada ha fecundat la terra i acollirem la gràcia del Fill únic de Déu fet home. I allí, a la Santa Cova, veurem el Messies i l'adorarem.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellán del Montanyà (ynaraja@ynaraja.telefonica.net)

Profetes

A cabo els meus comentaris de la petita història actual. El Nadal s'apropa, no ho oblideu. Recordava les múltiples comunitats plenes d'idealisme, de vegades excessivament ingenu, que van sorgir. Van continuar o van aparèixer, simultàniament, ONG per a tots els gustos. No oblideu les anomenades noves comunitats i nous moviments, més les altres iniciatives que no es volen anomenar ni comunitats, ni moviments, però que el cristià del carrer les hi assimila. Al jardí de l'Església hi creixen flors exquisides, gairebé totes excel·lents. Llàstima que algunes d'aquestes realitats nascudes fa poc vulguin ser invasores i pequin de coquetèria. La Santa Mare Església, esposa estimada de Nostre Senyor Jesucrist, mira que, recordant la petició de Jesús, tots siguem un. Més que un, ells volen ser únics. I així vivim i els patim, tot i que estiguin molt reconeguts per l'autoritat.

Intentaré donar la meua opinió. En espiritualitat, com en l'art, de vegades apareixen etapes de renaixement (amb minúscula). Per exemple, en èpoques relativament recents, en l'àmbit arquitectònic han aparegut estils nostàlgics. Em refereixo al neoclàssic i al neogòtic. Penso en La Madelaine i el Sacre Coeur, tots dos de París, amb edificis emblemàtics i perquè no s'enfadi ningú, que la capital de França queda lluny i no crec que allà em llegeixi ningú. Doncs bé, aquests dos estils no enriqueixen gaire la història de l'art. Però, afortunadament, va sorgir un Gaudí per aquí, un Le Courbousier, per Centreeuropa, i m'atreveixo a afegir un Fisac, el de les Arques Reals, aquí. N'hi ha molts més, però els esmento de memòria. Sense ells l'arquitectura d'aquest període no resultaria buida, però sí pobra. De la mateixa manera, en la història actual de l'Església hi proliferen molts grups, uns quants «de gran format» i composició extensa. La seva existència no és gens menyspreable. Però normalment hi trobo a faltar progrés i audàcia, són purament renovadors. N'hi ha que pertanyen a la categoria dels «neo», d'altres creuen que ser «progres» consisteix a contradir-ho tot, a suprimir riquesa de la vida multiseccular de l'Església, i es creuen els descobridors genuïns del cristianisme més perfecte, que fins a la seva arribada, segons diuen, s'havia falsejat. N'hi ha que cultiven un pietisme passat de moda, d'altres s'atreveixen a inventar misses a les quals falta misteri sacre o parenostres deslleigats. I això només és un exemple.

Hereus dels màrtirs de totes dues guerres, dels forjadors generosos de germandat, dels esforçats somiadors de nous mons, solidaris amb les víctimes de la fam, no ens podem acontentar pel fet de ser-ne continuadors. Avui calen profetes. Però aquests són incòmodes. Els màrtirs moren aviat i se'ls instrueix processos de canonització. Però els profetes duren i molesten. Siguem sincers: hi ha pocs bisbes profetes i, d'altra banda, als bisbes «normals» no els cau bé que al seu territori germinin, visquin i proliferin profetes. I els màrtirs de les guerres i els del Tercer Món, els missioners audaçs i sacrificats, els somiadors que aspiren al fet que la imaginació il·lumini el progrés, mentre s'inicia el tercer mil·lenni, exigeixen un testimoni, radicalment profètic. Que no se suscitin, o que s'ofeguïn els que apareguin, és una deslleialtat a Déu i a la gent gran.

Notes insignificants

Germà Adrià

Massa feina

Ja fa temps que compadeixo Déu. Sí, em fa una mica de pena pensar en tota la feina que reservem per a Ell.

En la missa sembla que l'anem a bombardejar amb tot el que ens ve de gust.

Aquí teniu uns quants exemples d'intencions:

- Senyor, dóna una llar a tots els que no la tenen.
- Senyor, cerca els que tenen gana i dóna'ls aliments.
- Senyor, atén la gent gran que està sola.
- Senyor, mira totes les nacions que estan en la misèria i dóna'ls tot el que necessiten.

I d'aquesta manera, si fa no fa, carreguem el Senyor amb totes les necessitats de la nostra ciutat i de tot el món.

Però, és que Déu no fa, no ha fet, prou per nosaltres? Cada matí surt el sol, i fa llum i ens dóna alegria i vida.

El cel blau continua portant els núvols d'una banda a l'altra.

Neixen plantes de tota mena i arbres fruiters que ens omplen de tot el que ens agrada.

Les estrelles continuen al seu lloc, allà dalt, en la velocitat i el misteri immens.

Hi ha molts animallets que ens donen el seu afecte o omplen les granges perquè ens alimentem. Sacrifiquen la seva vida per nosaltres.

El mar continua omplint la terra i les muntanyes continuen pujant cap al cel.

Tot el món és un regal meravellós i minucios de Déu.

I encara volem que s'entregui a soluci-

onar el que nosaltres podem i hem de solucionar.

Si algú no té casa, i dorm al carrer, no és culpa de Déu, sinó dels que potser en tenim dues o tres.

Si n'hi ha que passen gana en una ciutat que cada dia llença molts quilos d'aliments en bon estat, no és culpa de Déu. No és Déu qui ha d'obrir un menjador i reunir-hi tots els que tenen gana. Som nosaltres els homes que mengem bé i que sabem recrear-nos en el menjar.

Si hi ha gent gran sola, de qui ningú no té cura i moren de tristesa, no és Déu qui ha de baixar del Cel i prendre figura humana per estar al seu costat.

Som molts, moltíssims, els que podríem oferir unes quantes hores de companyia i arribar on no poden arribar els professionals.

I així, amb totes les necessitats i amb tots els necessitats.

Aleshores, potser, hauríem de canviar la manera d'omplir Déu amb les nostres intencions de la missa.

Ja és hora que canviem la cançó i valdria més que diguéssim a Déu:

- Senyor, pare nostre, dóna'm instint de servei als altres.
- Déu misericordiós, estova el meu cor, perquè estimi el veí que passa gana.
- Déu nostre, fes-me generós amb els que demanen.
- Déu de bondat, que els meus ulls sàpi-guen descobrir les necessitats que el proïsme no s'atreveix a manifestar-me.
- Senyor...

Zoom

Eduard Brufau

Aquesta bonica creu de pedra sostinguda per una columna salomònica no es troba a cap edifici religiós, ni a cap cementiri. Tampoc és una creu de terme situada als afores d'algun poble o en un encreuament de camins. En realitat, formà part del conjunt modernista de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau de Barcelona, i concretament es troba a la plaça on hi ha els diferents pavellons del centre.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Saber, estimar, poder

Tres ingredients bàsics intervenen en tota crítica: saber, estimar i poder. Saber afecta a les informacions i al coneixement de la realitat. Els seus continguts oscil·len entre la veritat i la falsedat. Estimar es refereix a les relacions afectives i a les implicacions emotives que comporta l'estudi d'un cas o l'apropament a uns fets. Les seves actituds basculen entre l'amor i l'odi. El poder apunta a la capacitat d'implicar-se, d'incidir o de modificar la realitat. Els seus resultats naveguen entre l'interès propi i el bé comú, entre el servei als destinataris o la seva manipulació. Una anàlisi detallada de cadascun permet dissecar-los al laboratori de la investigació, però en la realitat s'entremesclen constantment en proporcions diferents.

Joaquim Maria Puyal, després de ser guardonat amb el Premi Nacional en la categoria de radiodifusió, va ser entrevistat per Mònica Terribas en el programa del canal 33 *La nit al dia*. Van comentar diferents temes, entre ells la valoració dels programes a través del *share*, percentatge d'audiència. Puyal va afirmar que aquest era un criteri quantitatiu, però que hi ha criteris qualitius més importants. Terribas va expressar la dificultat d'una avaluació qualitativa. Puyal va respondre amb claredat: «És el mateix que un programa digui la veritat o no? La veritat és un criteri qualitatiu.» Les informacions sovint són falses, no comprovades, parcials... No s'ofereixen sempre com a servei a la veritat, sinó com a instrument de poder. Un exemple senzill i reiteratiu: el nombre de persones que participen en una manifestació: segons la policia, 10.000; segons els organitzadors, 200.000. Altres casos. Les últimes eleccions generals, després de l'atemptat tràgic de l'11-M, constitueixen un referent de com es van distorsionar els fets, per la dreta i per l'esquerra, i es va manipular emocionalment els ciutadans en una lluita pel poder. Fetes les votacions, la investigació s'ha confiat a una Comissió que no aclareix la veritat, sinó que serveix com a altaveu de les desavinences partidistes i com a trampolí de polítiques actuals. Es demana transparència i es nega la publicació de les balances fiscals, etc.

La identificació emocional provoca que s'accepti qualsevol argument, tot i que sigui feble, de les persones o institucions que agraden o que són de la mateixa corda. Per contra, es nega el pa i la sal als adversaris, que no agraden i que es rebutgen.

Per fer una bona crítica cal una consciència personal molt aguda amb la finalitat de no caure en l'autoengany, una informació objectiva dels fets, una distància emocional sobre el que es parla i un autocontrol sobre el poder que s'exerceix amb la crítica. No és gens fàcil. La dimensió afectiva hi té un paper decisiu. Pot tornar una persona comprensiva amb els seus i intolerant amb els altres. Els partidaris d'un equip creuen que l'àrbitre hauria de sancionar un llançament amb pena màxima quan els seus adversaris pensen que no va existir cap falta. Algú pot especular sobre les causes de la mort d'Albino Luciani, el papa Joan Pau I, i considerar normal la desinformació evidenciada en la mort d'Arafat.

La setmana passada vaig iniciar una reflexió sobre la crítica eclesial, interna i externa, per activa i per passiva. Crec que per afrontar aquesta tasca resulta indispensable prendre consciència d'aquests tres elements bàsics i de les seves interrelacions, tant a l'hora de fer la crítica com en el moment d'assumir-la. Ètiquetes, prejudicis, incapacitat de discernir, actituds crèdules... dificulten una postura madura, personal i responsable davant dels fets.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

CARTES DEL LECTOR

□ Els catòlics tenen els mateixos drets

És obvi que els catòlics tenen els mateixos drets constitucionals que la resta dels ciutadans a l'hora d'expressar lliurement la seva opinió. És evident també que els bisbes poden practicar en veu alta i han de fer-ho el magisteri que els correspon.

L'Església catòlica apareix esmentada de forma expressa per la Constitució vigent. L'article 16 exigeix que els poders públics hi mantinguin relacions de cooperació i amb la resta de confessions. No es tracta només que la nostra societat hagi estat històricament configurada pels valors i principis cristians.

Es tracta també d'una realitat sociològica i cultural que afecta la família, l'educació i la vida quotidiana dels ciutadans; tot això no ha de ser desconegut des de l'administració pública en nom d'un laïcisme desfasat. En efecte, amb vint-i-cinc anys d'afortunada experiència constitucional, no és el moment de tornar sobre qüestions ja superades per una societat madura i aliena a dogmatismes arcaics i decimonònics.

Està bé que el Govern cerqui la cooperació amb altres confessions. Però considero inadmissible el contrast entre una actitud tan sol·licita cap a les minories i la recerca permanent de problemes amb la religió majoritària.

JESÚS D. MER MADRID
Girona

□ Temps de pau en plena guerra

En aquesta guerra—oberta uns cops, subliminal en altres ocasions—contra la família, cal sol·licitar una treva i demanar silenci a les armes que ens apunten, tot i que defensem les nostres essències indestructibles.

És Nadal i anem al que ens importa. A Betlem es constitueix la primera gran família, la Sagrada Família, amb el naixement del Fill de Déu fet home,

Nen desprotegit, Infant salvador de tots, Mestre de societats i persones, Jutge pacient de les nostres transgressions, Conseller, Legislador i tantes coses més... La seva Mare Verge i el Patriarca.

En aquest racó del món, avui assolat, hi és la clau de tot allò bo, l'esperança de tota pau i l'harmonia de tota família. En el taller de Josep, tot s'arreglarà...

JOSÉ ANTONIO PASTOR CAÑADA
Barcelona

□ Societat i eutanàsia

L'eutanàsia, a més de ser il·lícita, és antisocial i innecessària. Convé observar també que s'acostuma a presentar el reconeixement social de l'eutanàsia com una novetat, com un «alliberament».

Hem de recordar que l'acceptació social de l'eutanàsia no seria cap novetat. A diferents societats primitives, i també a la Grècia i la Roma antigues, l'eutanàsia no era mal vista per la societat.

Els ancians, els malalts incurables o els cansats de viure podien suïcidar-se o sol·licitar ser eliminats de manera més o menys honorable. L'apreci per tota la vida humana va ser un veritable progrés introduït pel cristianisme: El que ara es presenta com un progrés és, en realitat, un endarreriment que cal posar al compte d'aquest terrible costat fosc de la nostra manera de vida d'avui anomenat «cultura de la mort».

Algunes veus diuen: «La meua vida és meua, ningú no pot dir-me el que he de fer amb ella»; «Tinc dret a viure, però no se'm pot obligar a viure.» Afirmacions com aquestes són les que es repeteixen per justificar allò que es diu «el dret a la mort digna».

Avui, els falsos profetes de la vida «indolora» ens exhorten a no aguantar res en absolut. Segons ells, el patiment, la capacitat d'aguantar i el sacrifici són

coses del passat, antiguitats que la vida moderna havia superat ja totalment. Una vida de «qualitat» seria avui una vida sense cap patiment.

El fet de patir pertany a la vida i no a la mort. Que el patiment es doni en una etapa anterior de la vida o en la final, no deixa per això de ser de la mateixa classe. Si no té sentit patir al final, quin sentit té patir en plena vida?

Un malalt terminal és, ni més ni menys, un malalt, i un malalt és algú que necessita molt de tots. Acollint-lo amb amor, afecte i naturalitat al si de la família, tot i que això suposi un sacrifici. Però un malalt terminal pot donar molt a tots. Probablement el que més necessitem: prendre consciència del nostre veritable destí.

CARMEN LLUCH
Barcelona

□ Pensaments de bon matí

- Una frase molt encertada és: «Això és un bé de Déu», perquè tot el bé només pot venir de Déu. Tot és bo quan hi ha Déu.
- La gràcia de les gràcies és tenir la gràcia de la Mare de Déu acceptant sense queixa totes les contrarietats.
- Jo sóc l'altre a qui Déu estima; així he de mirar el proïsme.
- És vell un home de 80 anys? Jo els tinc i no em puc sentir així. El meu germà en té 33.
- Déu meu, fes que un dia pugui compensar tot el que em sento estimat.
- Avui fem la impressió que el més cristià és aquell que la diu més grossa. Quin error tan gran!
- Hi ha qui no admet Déu com a Creador; aleshores els pobres en paguen les conseqüències.
- Sovint diem que hem d'entendre els joves. És cert, però no valdria més dir-los: «Ja us entenem, penseu que l'experiència nosaltres l'hem adquirida amb el Crist?»

PIUS PUJOL
Centelles

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Consolar i donar ànims

—Li escric per comentar-li una crisi de fe que passa una amiga. Sempre ha estat una persona practicant i ara la seva actitud em desconcerta. Ha perdut una filla jove en un accident de trànsit. A partir de llavors ha deixat de freqüentar l'Església i no vol ni sentir parlar de Déu ni de religió. Em diu que Déu no s'ha portat bé amb ella. La veig molt trista i voldria ajudar-la. Li demano consell.

—Davant del misteri del mal, del dolor i de la mort, els humans no acostumem a reaccionar com volem sinó com podem. És curiós, l'escàndol del mal a uns els apropa a Déu i a altres, els n'allunya. Llegia fa poc un llibre preciós titulat *Dios y los naufragos*, on es tracta de l'aproximació existencial a Déu. L'autor, un bon filòsof espanyol, exposa en un capítol com l'experiència del mal apropa Déu a un conegut personatge actual (el cardenal Lustiger) i com també allunya de Déu el premi Nobel Elie Wisel. Jo crec que és més raonable obrir-se a l'esperança i demanar a Déu que ens salvi que no allunyar-se d'Ell i renunciar a la salvació, però cada persona té el seu camí.

Em diu que la seva amiga era practicant, però això no implica necessàriament que fos creient, cristiana de cor i convicció. És singular que fins ara no s'hagués adonat que hi ha mares i pares que perden els seus fills cada dia i que molts, malgrat el dolor, continuen caminant amb esperança i confiança en Déu. Déu m'en guard de jutjar la sinceritat en la fe d'aquesta persona o la solidesa de les seves conviccions. Només Déu pot fer-ho. També estic convençut que en aquestes crisis té un paper important la psicologia i personalitat de cadascú. No tots poden reaccionar amb la fortalesa i entesa que voldrien.

El meu consell és que durant un temps prudencial vostè no miri d'entrar en raonaments amb la seva amiga ni en disquisicions apologetiques. La primera forma de caritat acostuma a ser plorar amb els que ploren. Quan la ment està ofuscada i el cor atordit no és un bon moment per a raons. Li aconsello que vostè faci sentir la seva companyia, proximitat i amistat a la seva amiga. Amb naturalitat, sense forçar les coses, que ella vegi que pot comptar amb vostè i sentir la seva presència amiga. Probablement en aquests moments és quan necessitem més la caritat i amistat dels nostres pròxims. Tot això, sens dubte, acompanyat per la pregària constant. Més endavant arribarà el moment de parlar de la fe. Faci veure a la seva amiga que la creu sempre acompanya la vida i que Jesús la porta amb nosaltres i molts cops per nosaltres. Convidi-la a resar, a assistir a una missa per la seva filla. A poc a poc anirà superant la crisi i segurament se'n sortirà amb una fe purificada i més autèntica.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-les a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Un món feliç: tot són facilitats

Els llums i els ornaments nadalencs ens recorden com en som, de feliços. Vivim en un món feliç en el qual tot són facilitats. I no només per part dels grans magatzems. Als petits se'ls inunda de regals, se'ls dona tot fet i se'ls consenten tots els capricis. Als escolars se'ls permet passar de curs amb tot suspès i sense que els exàmens de setembre els amarguin l'estiu.

A l'adolescència se'ls facilitaran els preservatius al mateix col·legi i una adequada educació sexual per aprendre a utilitzar-los. Si malgrat això fallen, les noies ja disposen en alguns llocs de les màximes facilitats per aconseguir gratis la píndola del dia després sense haver de passar per la molèstia que les vegi un metge ni que se

n'assebentin els pares. I si malgrat totes les precaucions queden embarassades, la llei de l'avortament aviat serà ampliada perquè fàcilment i sense que els costi gens puguin interrompre l'embaràs.

I si a les poques setmanes d'haver-se casat, s'adonen que s'han equivocat, la nova llei del «divorci exprés» els facilitarà la ràpida anul·lació del matrimoni. I les facilitats continuaran, campanya rere campanya electoral, en les quals cada partit ens prometrà fer-nos la vida més agradable, i podem aconseguir-ho tot amb menys esforç. Fins que arribem a vells, moment en què ja estarà aprovada l'eutanàsia, gràcies a la qual se'ns podrà facilitar la més dolça de les morts. Però... de veritat som més feliços amb tantes facilitats?

FEDERICO GÓMEZ PARDO
Girona

«Ha entrat en la nostra història»

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

«Judicà... amb la seva veritat»

Cada any, a la missa de mitjanit de Nadal, després de la lectura fascinant d'Isaïes que anuncia la vinguda d'un infant, d'un fill, cantem el salm 95 com a responsorial. És un salm que anuncia també la vinguda del Senyor, cosa que convida a cantar un càntic nou. En tots dos casos, la presència del que ve es converteix en un judici. L'infant judica les tenebres i les fa desaparèixer amb l'esclat de la seva llum, el poble que caminava a les fosques ja pot anar endavant amb seguretat, els enemics —el mal— que assetjaven han quedat vençuts irremeiablement, les botes dels soldats que marquen el pas i els mantells rebolcats en la sang seran cremats... En el salm, tot ell una invitació a la lloança universal, es deixa per al final una afirmació paral·lela a la d'Isaïes: «Hem vist que ve el Senyor, que ve a judicar la terra; judicà tot el món amb justícia, tots els pobles amb la seva veritat.»

Escoltar aquestes paraules en plena missa de Nadal produeix una esgarri-fança de consol, d'esperança, i de judici

ahora. Hom evoca espontàniament el diàleg entre Jesús i Pilat, el Divendres Sant. «Jo sóc rei. La meua missió és la de ser un testimoni de la veritat; per això he nascut i per això he vingut al món; tots els qui són de la veritat escolten la meua veu» (Jn 18,36). Jesús judica el món ja des de Betlem amb la «seua veritat», que és el mateix que dir amb la seva mateixa presència de Fill de Déu fet home per nosaltres, els homes, i per la nostra salvació. Ell no és un profeta més, que proclama unes veritats i adoctrina els qui l'escolten, segons la missió que Déu li hagi confiat. Ell és la «seua veritat», tal com digué als deixebles: «Jo sóc el camí, la veritat i la vida.»

«Tots els pobles»

La veritat de Jesús és la seva mateixa persona, Déu i home a la vegada. «La Llei fou donada per Moisès, però la gràcia i la veritat han vingut per Jesucrist» (Jn 1,17). Moisès fou un personatge decisiu en la història d'Israel, perquè va donar-li la Llei que el Senyor li havia confiat; Jesucrist és el personatge que

«essent invisible com a Déu, aparegué visible com a home en el misteri de Nadal, i, engendrat abans dels segles, ha entrat en la nostra història, a fi d'aixecar en ell el que havia caigut, de renovar l'univers, i de retornar l'home perdut al Regne del cel» (Prefaci II de Nadal).

Aquesta identitat de Jesús és la que el constitueix ara jutge i salvador per a tots els pobles. Cap tradició religiosa, ni tampoc Israel, havia pensat o pensa la relació entre Déu i els homes, de la manera com realment Déu ha volgut realitzar-la: entrant ell mateix en la nostra història! Això resulta inacceptable per als jueus i per als musulmans, afirmadors constants de la transcendència divina, incapaç de l'encarnació. Això és massa concret i històric per a un hinduista, que contempla la presència de Déu en tot. Això no interessa pràcticament al budista, en recerca de la serenitat i de la pau en el seu interior...

La fe cristiana també afirma i defensa la transcendència de Déu, que roman invisible en la seva naturalesa, però creu que ha volgut fer-se visible entre nosaltres per una admirable condescendència

(*invisibilis in suis, factus est visibilis in nostris*, deia sant Lleó. Versió: «Invisible en la seva naturalesa, s'ha fet visible en la nostra»). També nosaltres creiem que Déu es mostra inefablement en la creació, obra seva, però ahora confessem que Crist és el primogènit de tota la creació, ja que Déu ha creat per ell totes les coses, i tot es manté unit gràcies a ell (vegeu Col 1,15-17). La nostra fe està arrelada en la realitat històrica de Jesucrist. Als cristians, d'altra banda, la pau que ens interessa no és tant la que nosaltres podem aconseguir amb tècniques humanes, sinó la veritable pau del cor, la que Crist ha portat: a la terra pau, aquella que dóna la bona voluntat del Senyor envers els homes, en definitiva, el do de l'Esperit amb el perdó dels pecats.

Quan proclamem, en començar la pregària eucarística, que Déu ha entrat en la nostra història, estem anunciant l'arrel mateixa de la fe cristiana, allò que és la seva originalitat i el perquè de la universalitat de Jesucrist. Mostrar aquesta veritat, i viure d'acord amb ella, és la manera com hi fem honor. És el nostre deure i la nostra salvació!

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- Nascut l'any 1000 al regne de Navarra
- Monjo i abat benedictí
- Va refundar el monestir castellà que porta el seu nom
- Va morir l'any 1073
- Canonitzat l'any 1076 pel papa sant Gregori VII

Després d'uns anys de dedicar-se a la feina de pastor, sant Domènec de Silos va entrar al monestir benedictí de San Millán de la Cogolla, del qual amb els anys va arribar a ser abat. Un dia, en aquest càrrec, va rebre la visita del rei de Navarra, que li va demanar una quantitat important de diners. L'abat, però, els hi va negar argumentant que les riqueses del cenobi estaven destinades als pobres, però no pas al rei. Davant d'aquesta resposta el monarca el va amenaçar de fer-li arrencar la llengua, però el nostre sant no hi va cedir mai. La relació entre l'abat i el rei es va fer tan tensa que Domènec va haver d'abandonar el monestir i fugir del regne de Navarra per exiliar-se al de Castella.

En aquest territori, el rei

Sant Domènec de Silos, de Bartolomé Bermejo, 1474.

Sant Domènec de Silos

castellà Ferran el va rebre de bona gana i li va confiar cap a l'any 1041 el monestir abandonat de Sant Sebastià de Silos, a prop de Burgos, per tal que hi refés la vida cenobítica. Sant Domènec no només hi va restablir una comunitat de monjos sinó que va convertir l'abadia en una de les més importants de Castella. Com a abat del monestir, a més, es va dedicar intensament a promoure el rescat de cristians que es trobaven presos als regnes islàmics del sud de la península, i s'explica que en va aconseguir alliberar molts.

La seva fama va ser tan gran que, just després de mort, el monestir va agafar el seu nom, que conserva en l'actualitat, i va ser canonitzat el 1076, tan sols tres anys després de la seva mort.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial 1)

Temps d'Advent (Salteri: setmana 4)

DESEMBRE

19. Diumenge

IV d'Advent. Morat. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Romans 1,1-7 / Mateu 1,18-24

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi, mr.; Anastasi I, p. i mr.; beat Urbà V, p.; Santes, Fausta, mr.; Eva.

Festa Major: a Renau.

20. Dilluns

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Lluç 1,26-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benjamí; Domènec de Silos, ab.; Macari, prev. i mr.

21. Dimarts

Fèria. Morat. Lectures: Càntic 2,8-14 (o bé: Sofonies 3,14-18a) / Salm 32 / Lluç 1,39-45 (Es pot commemorar: Sant Pere Canisi).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Severí, b. i mr.; Glicerí, prev. i mr.; Temístocles, mr.

Festa Major: a Camprodon.

22. Dimecres

Fèria. Morat. Lectures: 1 Samuel 1,24-28 / 1 Samuel 2,1-7 / Lluç 1,46-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Santes, Helena, rel.; Francesca-Xaviera Cabrini, rel. i fund.

23. Dijous

Fèria. Morat. Lectures: Malaquies 3,1-4.23-24 / Salm 24 / Lluç 1,57-66 (Es pot commemorar: Sant Joan de Kety)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sèrvul el Paralític; Santes, Victòria, vg. i mr.

24. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: 2 Samuel 7,1-5.8b-12.14a.16 / Salm 88 / Lluç 1,67-79

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Delfí, b.; Santes, Adela, ab.; Irmina, vg.

Festa Major: a Les, Montgat, Olesa de Montserrat, la Pobla de Mafumet, Riu de Cerdanya, Sant Joan les Fonts, Sant Joan Despí, Vilada, Vilademuls i Vilassar de Mar.

Comença el temps de Nadal

25. Dissabte

Nadal del Senyor (S), Blanc. Lectures: Nit: Isaïes 9,1-6 / Salm 95 / Titus 2,11-14 / Lluç 2,1-14. Alba: Isaïes 62,11-12 / Salm 96 / Titus 3,4-7 / Lluç 2,15-20. Dia: Isaïes 52,7-10 / Salm 97 / Hebreus 1,1-6 / Joan 1,1-18

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Anastàsia, mr.; Eugènia, vg. i mr.

Festa Major: a Prats de Lluçanès.

Lectures bíbliques

Diumenge IV d'Advent

Lectura primera

Is 7,10-14

Lectura segona

Rm 1,1-7

La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel

Jesucrist del llinatge de David, Fill de Déu

Lectura del llibre d'Isaïes

En aquells dies el Senyor digué a Acáz: «Demana al Senyor, el teu Déu, un senyal prodigiós, tan avall com vulguis, a les profunditats del país dels morts, o tan amunt com vulguis, dalt del cel.» Acáz respongué: «No en vull demanar cap; no vull temptar el Senyor.» Llavors digué Isaïes: «Escolteu, doncs, casa de David: No en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu? Per això el Senyor mateix us donarà un senyal: La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel.»

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol, destinat a anunciar la Bona Nova de Déu, que ell ja havia promès pels seus profetes en les escriptures santes. Aquesta Bona Nova es refereix al seu Fill Jesucrist Senyor nostre, el qual, pel seu llinatge humà, nasqué de David, però per l'esperit que santifica, va ser constituït Fill poderós de Déu des que va ressuscitar d'entre els morts.

Per ell he rebut el do de ser apòstol, missioner del seu nom a gent de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Entre aquests hi sou vosaltres, que Jesucrist ha cridat. Als cristians de Roma, estimats de Déu, cridats a ser-li consagrats, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, Pare nostre, i de Jesucrist, el Senyor.

Al·leluia

Mt 1,23

La Verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel, Déu-és-amb-nosaltres.

Evangeli

Mt 1,18-24

Jesús naixerà de Maria, l'esposa de Josep, fill de David

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

Jesús, el Messies, vingué al món d'aquesta manera: Maria, la seva mare, promesa amb Josep, abans de viure junts, es trobà que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espòs, que era un home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava de desfer en secret l'acord matrimonial. Mentre ell hi pensava, se li aparegué en somni un àngel del Senyor que li digué: «Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teva Maria com esposa. És cert que ella ha concebut per obra de l'Esperit Sant; ha de tenir un fill i li ha de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà els pecats del seu poble.» Tot això va succeir perquè es complís el que el Senyor havia anunciat pel profeta: «La verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel», que vol dir Déu-és-amb-nosaltres. Josep es despertà i, complint el que l'àngel del Senyor li havia manat, la prengué a casa com esposa.

Salm responsorial

23

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, el món i tots a els qui l'habiten.

Li ha posat els fonaments dins els mars, i les bases, a les fonts dels rius.

R. Ha d'entrar el Senyor, el rei de la glòria.

Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?

Qui pot estar-se al recinte sagrat?

El qui té el cor sincer i les mans sense culpa, que no confia en els déus falsos. R.

Rebrà benediccions del Senyor,

rebrà els favors del que salva.

Aquests són els qui vénen a buscar-vos, Senyor, per veure-us de cara, Déu de Jacob. R.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Barcelona

diòcesis

El cardenal Amigo parla a Barcelona sobre la Immaculada

■ El Consell General de Germandats i Confraries inicia les celebracions del 150è aniversari del dogma marià

BARCELONA.— En complir-se el 150è aniversari de la proclamació del dogma de la Immaculada Concepció, el Consell General de Germandats i Confraries de l'arxidiòcesi de Barcelona ha emprès el repte ambiciós d'acostar la figura de la Mare de Déu a la quotidianitat dels fidels. Amb

aquest objectiu es va celebrar l'1 de desembre passat al Seminari una ponència pronunciada per l'arquebisbe de Sevilla, el cardenal Carlos Amigo, sota el títol *Actualitat teològica i pastoral del dogma de la Immaculada Concepció de Maria*. Va presidir l'acte com a amfitrió l'arquebisbe de Barcelona,

Mons. Lluís Martínez Sistach, en la seva primera trobada oficial amb les germandats i confraries de la diòcesi. Amb ell també van assistir a la ponència el bisbe d'Urgell, Mons. Vives, el bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, Mons. Tena, i un bon nombre d'autoritats civils i religioses.

No ho tenia fàcil el cardenal Amigo Vallejo amb el tema que l'havien convidat a tractar les germandats i confraries barcelonines en la seva recent visita a la Ciutat Comtal, una de les ciutats immaculistes per antonomàsia. Això no obstant, l'arquebisbe de Sevilla, home de gran simpatia i fama de saber connectar amb la gent, no va defraudar davant del repte de reivindicar la vigència d'un misteri i l'aprovació dogmàtica del qual per part de l'Església celebra ara el 150è aniversari.

Va començar el cardenal Amigo per esbossar la situació difícil, «tot i que sense exagerar», en què actualment es troba l'Església: «La religiositat està distorsionada. Es veu l'aparença: una Església prepotent, empobrida, desesperançada... però aquesta no és la realitat.» «Totes aquestes dificultats —assegurava Amigo en un inici trepidant de ponència— són una oportunitat per ser nosaltres mateixos. L'Església es fa creïble no predicant-se a ella mateixa, sinó a Crist. El nostre repte avui és fer que l'home descobreixi Déu. Així de senzill. Així de gran. No estem per espantar, sinó per obrir els ulls de l'home i que sigui capaç de descobrir el bé que té davant seu.» I afegia: «Estem cridats a donar raons de la nostra esperança, que no és altra cosa que aquesta llum que se'ns dona per descobrir allò que els ulls no veuen i les mans no toquen... l'empremta de Déu ficada en les entranyes de totes les coses.»

Amb el públic una mica estranyat da-

D'esquerra a dreta, Manuel Zamora, president del Consell de Germandats i Confraries, el cardenal Amigo, Mons. Martínez Sistach i Mn. Gregori Manso, consiliari de les Germandats i Confraries.

vant de la relació que aquest discurs podia tenir amb el dogma de la Immaculada va aparèixer el nexa d'unió: «Maria és el senyal de la salvació que Déu vol per als seus fills. Maria és aquesta gran llum que dóna esperança i contemplant-la a ella compremem no únicament els orígens, sinó tota la història de la salvació de l'home. En Maria, Déu es fica com llevat a la massa en les entranyes de la humanitat.» A diferència del que es pugui pensar, l'arquebisbe de Sevilla va aclarir que «aquest misteri no és una cosa fosca i amagada, sinó una cosa gran, inabastable, fascinant, un misteri que mai no s'esgota. En el misteri de la Immaculada Concepció de Maria es condensa la

més objectiva i sublim apologia del bé, de la justícia i de la bondat».

La gratuïtat de Déu

Des d'un punt de vista més pastoral, el cardenal Amigo va deixar clar que «en Maria resplendeix la veritat de Déu sobre l'home. En aquest misteri es revela la gratuïtat de les obres de Déu. Res no s'imposa, tot s'ofereix. Per això, davant del mal, la millor de les respostes és la que ens ofereix Déu: omplir-ho tot de justícia i de gràcies.» En un llenguatge sempre proper i a l'abast de tothom, Amigo va convidar els assistents a descobrir i posar en pràcti-

ca les actituds immaculistes que es desprenen d'aquest misteri marià: «Manifestar la pròpia identitat cristiana com a membres actius de l'Església. Oferir el que hem rebut i el que creiem. Estar convençuts que la pau no únicament ha de ser el final, sinó també el principi i tot el camí a recórrer. Estar sempre disposats a donar raó de la nostra esperança, oferint la força del bé, de la misericòrdia i de l'impuls per la pau.»

Com no podia ser d'una altra manera, l'arquebisbe de Sevilla va acabar la seva ponència parlant de confraries. «És que a Sevilla, es parli del que es parli, sempre s'acaba parlant de confraries», va assegurar entre rialles. En aquest sentit, la celebració del 150è aniversari de la proclamació del dogma de la Immaculada és una bona ocasió per «acostar-nos, des de les germandats i les confraries, amb tanta joia com necessitat de consolidació i de renovació, a l'autèntica pietat mariana, per fer realitat la doctrina del Concili Vaticà II».

La cloenda de l'acte la va posar l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, el qual en la seva primera trobada oficial amb les germandats i les confraries de Barcelona va agrair efusivament el seu servei a l'Església i els va animar a continuar treballant amb coratge en les celebracions religioses «amb la mirada sempre fixa en Maria, el fruit més digne de la redempció».

Samuel Gutiérrez

Els GOA impulsen l'adoració del Santíssim

BARCELONA.— El 21 de novembre passat, solemnitat de Crist Rei, els Grups d'Oració i Amistat de Barcelona van celebrar la seva XXXIII Reunió Anual amb el lema «Adora Jesús Eucaristia i evangelitzaràs». La jornada va comptar amb la presència de l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que va adreçar als assistents unes engrescadores paraules sobre els valors de l'oració i de l'amistat, «sant i senya» d'aquests grups.

El prelat va tenir un record entranyable pel Dr. Cases, al qual havia conegut i tractat, i va agrair tot el que els grups fan per l'Església de Barcelona. Va afirmar que la pregària és universal, traspasa fronteres i porta a l'amistat autèntica, recordant les paraules de sant Joan: «Vosaltres sou els meus amics.» «Donem gran importància a l'oració: que ocupi el primer lloc en la nostra vida ja que l'oració pot transformar el món i en aquesta

feita de Crist Rei Ell mateix ens ho confia.» L'arquebisbe va acabar dient: «Compto amb vosaltres i vosaltres disposeu de mi.»

La meditació sobre el lema «Adora Jesús Eucaristia i evangelitzaràs» va anar a càrrec del director general dels GOA, Mn. Joan Güell, que va destacar, en primer lloc, la necessitat de recuperar el sentit d'«adoració», sense oblidar que el primer manament de la llei de Déu és estimar-lo per damunt de totes les coses. I estimar és pregar, adorar, escoltar... perquè del fons d'aquesta pregària sorgeix el compromís apostòlic.

Mn. Güell va anar desgranant els diversos punts del document *Culte del Misteri Eucarístic fora de la Missa*, on es considera l'adoració com el fonament de la presència real de Jesucrist en l'Eucaristia, sagrament i sacrifici, adoració i vida espiritual, ofrena personal i súplica. Adorant Jesucrist present en l'Eucaristia adorem Déu i exaltem Aquell

que ha estat humiliat.

Uns adolescents van representar en silenci el comportament dels deixebles d'Emaús, abans, durant i després de la seva trobada amb Jesús, mentre es llegia emotivament aquest passatge evangèlic. La jornada també va comptar amb un temps d'adoració al Santíssim Sagrament; amb la preceptiva assemblea informativa; amb un joiós dinar de germanor, seguit d'una reunió de sacerdots consiliaris de grups, i amb un concert del cor Vent del Nord.

Mn. Francesc Raventós va oferir un breu perfil del beat Pere Tarrés, i en va destacar l'apassionat fervor per l'Eucaristia, amb la celebració de la qual, presidida per Mn. Joan Güell i concelebrada pels sacerdots assistents, va acabar aquesta jornada que vol fer extensiva a tothom la consigna: «Adora Jesús Eucaristia i evangelitzaràs.» (Carmen Avilés)

Mons. Martínez Sistach va participar de l'Adoració eucarística.

RÀDIO ESTEL ENTREVISTA L'ABAT DE MONTSERRAT, EL P. JOSEP M. SOLER

«El nostre objectiu és ser una antena de l'Evangeli»

MONTSERRAT.— L'espai *Finestra oberta*, de Ràdio Estel, conduït per Ignasi Miranda i Ramon Castelló, s'acosta a la realitat i a l'actualitat del monestir benedictí de Montserrat en una entrevista al seu abat, el P. Josep M. Soler i Canals, que reproduïm íntegrament. El P. Josep M. Soler va arribar al càrrec d'abat el maig del 2000 amb l'objectiu d'acostar Montserrat al món amb totes les seves realitats.

—Quin balanç faria d'aquests quatre anys que fa que és abat del monestir?

—En faig un balanç molt positiu. A la comunitat hi ha vitalitat, també tenim vocacions i, després dels aiguats, el santuari s'ha pogut anar refent i modernitzant.

—Cada abat imprimeix un estil propi en el monestir. Hi ha diferències notables entre els períodes de Cassià M. Just, de Sebastià M. Bardolet i de vostè?

—Són qüestions de matisos, perquè la comunitat fonamentalment és la mateixa, i és ella la que va marcant les pautes. Obviament, som tres persones diferents i, per tant, hi ha unes característiques diferents, potser condicionades en part per les circumstàncies externes del monestir. El P. Cassià M. Just va haver d'afrontar la renovació postconciliar de la comunitat i també li va tocar viure l'època de la transició amb el paper que Montserrat tenia i que potser continua tenint en el marc de Catalunya. El P. Sebastià M. Bardolet va viure el moment de començar a modernitzar moltes estructures de Montserrat. El cremallera es va inaugurar fa poc però va ser un projecte que va començar fonamentalment en el període de l'abat Sebastià. També cal destacar la potenciació del Museu, la modernització de l'Escolania... el seu abadiat va suposar, doncs, la consolidació i l'adaptació a nous temps de moltes coses de Montserrat. I a mi m'ha tocat una època diferent, en la qual ens hem obert més, d'una banda, a la participació en l'àmbit cultural amb la finalitat de fer-hi present l'Església i, de l'altra, a la col·laboració amb la realitat d'altres monestirs i amb l'àmbit ecumènic i interreligiós.

—Trobades d'animació per a joves, vetlles, encontres interdiocesans de moviments, sessions de litúrgia... són algunes de les activitats que tenen el monestir com a marc. Des de la condició d'amfitrió, què és per a vostè l'acollida?

—L'acolliment és una realitat fonamental en la tradició monàstica que Montserrat, al llarg de la història, ha intentat posar en pràctica de moltes maneres. Per exemple, al final del franquisme,

quan va haver-hi una tancada d'intel·lectuals arran del procés de Burgos, el papa Pau VI li va dir a l'abat Cassià M. Just: «Rebeu a tothom.» Jo definiria l'acollida a partir del que diu sant Benet: «Viure-la com un misteri d'un encontre.» Sant Benet ens diu que quan acollim hem de veure que la persona del Crist és present en l'altre, tant si és creient com no. Això vol dir una actitud d'acolliment, de fer-los sentir bé, d'intentar fer-nos càrrec de la seva situació, d'escoltar-los i d'ajudar-los a guarir les ferides que porten o d'encoratjar-los. És a dir, una atenció tan personalitzada com sigui possible.

—Per què Montserrat és el gran punt de referència per a tots els catalans, més enllà de les creences religioses?

—Hi ha diverses raons. Fonamentalment, perquè Montserrat ha procurat, a part de ser un monestir i un santuari, romandre molt obert a la realitat de Catalunya. De fet, si estudiem la història de Montserrat veiem com va paral·lela amb la història del país. D'altra banda, Montserrat, en moments de dificultat, ha defensat la llengua, la identitat i la cultura catalana, i això ha fet que es meres-

«Montserrat ha defensat la llengua, la identitat i la cultura catalana, i això ha fet que es merescués un respecte per part de persones no creients»

qués un respecte per part de persones no creients. També, en temps de la dictadura, Montserrat acollia grups polítics i sindicals de diversos signes i ideologies, però amb el desig, quan això fos possible, d'arribar uns i altres a construir una societat democràtica.

—El preocupa que Montserrat pugui ser considerat més un destí turístic que no un santuari?

—D'entrada, puc dir que em preocupa i molt i, en aquest sentit, hem de mirar que no sigui només un lloc turístic. Partint d'una frase que deia un monjo que ja és mort, hem de mirar que qui hi pugui com a turista en baixi com a pelegrí. És a dir, Montserrat té un marc natural, com és la muntanya, i una dimensió cultural, com són el Museu, l'Escolania o la Biblioteca, que afavoreixen una inquietud més turística, però l'objectiu primer del nostre

El P. Josep M. Soler va ser escollit abat el maig del 2000.

treball pastoral és ser una antena de l'Evangeli, respectant tothom però proposant com a mínim la persona de Jesucrist i la Mare de Déu com a model per al creient.

—Què aporten tant al monestir com a la realitat cristiana catalana els nombrosos pelegrinatges a Montserrat?

—Val a dir que els pelegrinatges més aviat tendeixen a augmentar i que la basílica, sobretot els caps de setmana, s'omple cada vegada més. Els pelegrinatges suposen un enriquiment i una evangelització mutus. Als monjos ens fa bé de veure com els pelegrins pugen buscant renovar la seva fe o cercant una paraula que els encoratgi per continuar vivint el seu compromís cristià. Déu se serveix de la comunitat per encoratjar molta gent, per ajudar-la a discernir els camins que ha de seguir, per aconsellar, per guarir ferides... és un enriquiment mutu el que els pelegrins ens fan a nosaltres i el que nosaltres podem fer als pelegrins. I darrere de tot això, com a creients, evidentment, hi veiem la mà de Déu i la providència.

—Hem sentit moltes coses els darrers anys sobre l'origen de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat i sobre la devoció a la Moreneta. Com defineix aquesta advocació de Maria quan s'adreça a algú que no la coneix?

—Sobre els orígens, diria que en aquests moments ja són força clars gràcies als estudis que s'han fet. Per definir aquesta advocació de la Mare de Déu de Montserrat, diria que la mateixa imatge és Maria com a tron de la saviesa divina, que és Jesucrist. També m'agrada veure-la, tenint present el color morè i el vestit daurat tant de la Mare de Déu com del nen Jesús, com un reflex de l'esposa del Càntic dels càntics i de l'esposa del salm 44, dels textos bíblics que la litúrgia ha aplicat a la Mare de Déu.

L'autor d'aquesta imatge volia evocar aquestes dues figures bíbliques en el moment de plasmar-la, perquè el qui la contempla i la venera faci aquest pas de veure que és la persona més estimada de Déu però que, d'altra banda, és un model i una icona de l'Església, de manera que l'Església també està cridada a ser esposa del Crist.

—Hem de recordar que entre el febrer i el març del 2001 el Servei de Restauració de Béns Mobles de la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya va dur a terme un estudi físic i una anàlisi radiològica de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat. Va ser una aportació important?

—Era la primera vegada que es feia un estudi científic seriós de la imatge i, més enllà del que van reflectir els mit-

jans de comunicació en aquell moment, l'important és que la imatge de la Mare de Déu és l'original de finals del segle XII i, per tant, la que han venerada tants sants. El que ja se sabia és que la imatge del nen Jesús era posterior perquè la que hi havia va desaparèixer durant la guerra del Francès.

La divisió de l'arxidiòcesi de Barcelona

—El 15 de juny la Santa Seu va anunciar la divisió de l'arxidiòcesi de Barcelona, que passa a ser ara una nova província eclesiàstica. D'acord amb aquesta reorganització, Montserrat queda integrada ara a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Canvia alguna cosa amb aquesta reubicació?

—A l'interior del monestir no, perquè els monestirs benedictins som autònoms i, per tant, pel que fa a la vida interna del monestir no canvia res. En l'àmbit jurídic, evidentment canvia, però jo voldria subratllar que estem joiosament disposats a contribuir al naixement i al desenvolupament d'una nova diòcesi, i que aquest és un repte molt engrescador.

—Després de la divisió, vostè va mostrar en un comunicat la seva sorpresa

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estadies temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

davant de la decisió de la Santa Seu. Quina és la seva visió personal i com a abat de la reorganització?

—Vaig mostrar la meua sorpresa, d'una banda, perquè el mateix cardenal Ricard M. Carles havia dit que no era el moment de fer la divisió i, de l'altra, perquè intuïa la reacció de molts preveres i de molts

«Constatem que hi ha menys candidats que en altres èpoques per entrar a l'Escolania i per omplir les places vacants»

laics, que és la que després va ser, de preocupació, de vegades de desencís, de no haver-se sentit prou escoltats. I també hi vaig mostrar la meua sorpresa perquè una divisió feta sense preparació prèvia porta moltes dificultats pràctiques, i que són les que s'estan trobant. Hauria estat millor primer preparar la divisió i després dur-la a terme però, donat que ha funcionat d'una altra manera, el que en aquest moment hem de fer és posar-nos a treballar i ajudar que aquesta divisió vagi bé, perquè possiblement en el futur serà positiu que la figura del bisbe pugui ser més propera a les comunitats cristianes.

—Cada monestir de l'orde té una gran autonomia però sempre seguint la regla de sant Benet. Com ho explicaria en poques paraules?

—Cal partir del fet que la regla de sant Benet és un text que és adaptable a diferents èpoques i a diferents circumstàncies, i això ha fet que una regla del segle VI arribés fins al segle XXI mentre altres regles monàstiques s'anaven quedant pel camí. No és tant un text que marqui unes normes de vida a complir com un text que indica un camí d'experiència espiritual a recórrer. El projecte de sant Benet és un projecte d'autonomia en cada comunitat, i fins i tot al segle VI sant Benet preveu una autonomia molt més gran de la que avui és possible a nivell social, perquè preveu que a dins del monestir hi hagi el forn de pa, l'hort per conrear..., de manera que sigui gairebé una societat autònoma. Ell ho fa amb vista que els monjos es puguin centrar en allò que és essencial i perquè la comunitat no tingui ingerències negatives de fora. La història ha demostrat que era bo també que els mones-

L'abat de Montserrat en una imatge d'arxiu.

tirs ens vinculéssim, ens ajudéssim i fós-sim solidaris entre nosaltres. Per això ens trobem amb una estructura que, d'una banda, respecta l'autonomia de cada monestir i, de l'altra, permet que ens ajudem i que ens enriqueim mútuament els uns amb els altres.

—Quants monjos viuen en aquests moments a Montserrat?

—Ens aquests moments aquí, a la comunitat, som una setantena llarga de monjos, però també tenim dues cases dependents: el Miracle, a la diòcesi de Solsona, i Cuixà, a la Catalunya Nord, diòcesi de Perpinyà, i encara tenim alguns monjos a Roma. Per tant, en aquesta setantena llarga de monjos de Montserrat caldria afegir-ne uns quinze més.

—Quina és la diferència entre els monjos de Montserrat i els d'altres monestirs benedictins repartits arreu del món?

—Cada monestir té la seva personalitat pròpia. Ara bé, a Montserrat hi ha unes característiques que, sumades, li donen una fesomia única: és un monestir benedictí que està estretament unit a un santuari marí, que ha estat en el passat i ho continua sent un centre de cultura, que és un punt de referència per al nostre país i que té una Escolania de renom. Tot això fa que Montserrat tingui una personalitat única.

—L'Escolania passa per un bon moment?

—Musicalment, passa per un bon moment. Pel que fa als candidats, sí que constatem que hi ha menys candidats que en

altres èpoques per entrar a l'Escolania i per omplir les places vacants.

—Canviant de qüestió, tots recordem els forts aiguats que van afectar greument el monestir de Montserrat aquell dissabte de principis de juny del 2000. Va ser el pitjor moment que va viure com a abat?

—Feia tres setmanes de la meua elecció i sí que va ser un dels pitjors moments

del meu abadiat. Però vist amb perspectiva i tenint present que no hi va haver cap desgràcia personal, aquells aiguats van fer possible una sèrie de renovacions per al santuari que potser no les hauríem fetes en altres circumstàncies. Aquell moment, doncs, que va ser molt difícil, dolorós i que va dibuixar una certa foscor sobre el futur, ara es veu com una ocasió que ha ajudat a millorar Montserrat.

—Fa poc es va inaugurar el renovat i ampliat Museu de Montserrat. Què aporta a la vida del monestir?

—Una riquesa cultural i ens possibilita una obertura al món de la cultura. D'una banda, l'Església estima la cultura, la custodia i la posa a l'abast de la gent i, de l'altra, la cultura que genera l'Església li permet també d'entrar en diàleg fecund amb el món del que podríem dir cultura

laica o no confessional. D'altra banda, ens permet posar a l'abast de la gent que puja a Montserrat aquest patrimoni que és de la comunitat i, tot i que hem renovat i ampliat el museu, esperem que d'aquí a un temps encara podrem presentar algunes col·leccions noves que encara no estan visibles perquè cal fer algunes instal·lacions als espais nous que hem construït.

—Recuperant el fil de l'actualitat, tenim una realitat en què se'ns presenta l'Església fent una campanya comunicativa arreu d'Espanya per defensar unes qüestions d'interès públic. Què pensa d'aquestes iniciatives del govern central o de la Generalitat que afecten la família, la moral, l'ensenyament o fins i tot el dret a la vida?

—Faria una distinció pel que fa a l'ensenyament, concretament pel que fa a l'ensenyament aquí a Catalunya. Des de la inauguració del Congrés de l'Escola Cristiana, en la qual va haver-hi tant l'arquebisbe de Barcelona com la consellera d'Ensenyament, s'ha començat a fer manifesta la voluntat d'arribar a un pacte entre la Generalitat i el món de l'ensenyament, més concretament l'Escola Cristiana de Catalunya. Un pacte que faci que els programes educatius i l'ensenyament de la matèria religiosa no estiguin a mercè dels governs de torn. Això que s'ha començat a fer aquí a Catalunya és un model extrapolable a la resta de l'Estat. Pel que fa als altres temes, són molt comple-

xos i de vegades tinc la impressió que es tracten molt superficialment sobretot per certs mitjans de comunicació, quan de fet impliquen coses molt serioses com la dignitat de la persona. Caldria fer una reflexió serena, honesta en el sentit de no provocar a través dels mitjans de comunicació necessitats generals

que potser només són pròpies de grups concrets i, d'altra banda, l'Església, que com deia Pau VI és experta en humanitat, també hi ha de fer sentir la seva veu però des d'una manera serena i més intentant convèncer que imposar. Ha de ser una proposta convincent a partir del que nosaltres creiem i de la concepció cristiana de la persona humana. Però no ho podem imposar, sinó que hem de proposar-ho i de ser convincents amb el nostre testimoni. (C.C.)

«L'Església ha de fer sentir la seva veu però des d'una manera serena i més intentant convèncer que imposant»

Vols reconèixer la teva fertilitat?

Vols aprendre a regular-la d'una manera natural, sense fàrmacs, ni mitjans quirúrgics ni mecànics?

Trucan's, podem ajudar-te!

PLANIFICACIÓ FAMILIAR NATURAL

Tel. 93 280 56 83 (secretaria RENAFER)
e-mail RENAFER: fertildad@renafar.org
web RENAFER: www.renafar.org
Tel. 93 418 24 00 (Policlínica Tibidabo)

RENAFER

BALCLI'S
S'ALA DE SUBHASTES
DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

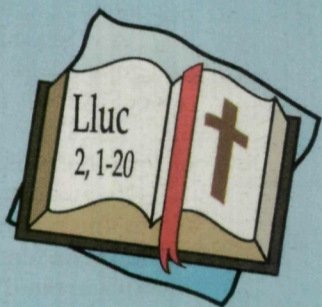
MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

EL NAIXEM

- 1 Ordena cronològicament la història del naixement de Jesús. Col·loca el número en el cercle.
- 2 Relaciona cada paràgraf amb la il·lustració anotant a l'estrella la lletra majúscula que correspon al dibuix.

C.-En aquells temps, per a tots els reis que deia que veia l'emperador, els reis vells, havien de portar el seu nom a la ciutat i oferir-li regals d'avantpassats.

A.-Quan van arribar a Betlem, ningú els donà allotjament. No els va quedar més remei que passar la nit en una establia buida. I allà, en el silenci de la nit, va néixer Jesús.

E.-Els pastors van anar corrent a veure el Nen que havia nascut. Maria i Josep estaven al seu costat i el miraven amb amor.

F.-Estaven a prop i vigilaven els seus ramats. Un dia van veure una gran llum i van dir aquestes paraules: "Ara us portem una notícia que us omplirà de alegria: avui ha nascut el fill de Déu. El trobareu tapat amb palla i dormint en un pesseguer."

ENT DE JESÚS

... dies arribà un edicte
habitants de Natzaret
per ordre de
homes i dones, joves i
d'anar a inscriure el seu
at dels seus

D.-Es postraren, l'adoraren i li
oferiren com a regals or, encens i
mirra, perquè aquest Nen era el Fill
de Déu, el Salvador de tots els homes.

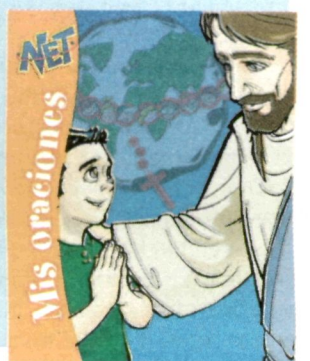
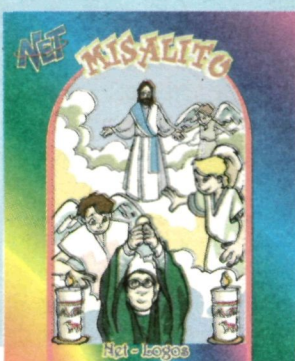
B.-Un dia arribaren a Jerusalem uns
mags. Van preguntar on podien trobar
el rei que havia nascut. Ells havien
vist en el cel d'Orient una estrella
misteriosa que anunciava el seu
naixement i venien a adorar-lo.
Seguiren aquella estrella fins que van
trobar el Nen, que somreia en els
braços de Maria, la seva mare.

... s pastors que
nats. De sobte
um i escoltaren
Js faig saber
mplirà el cor
scut el Salvador.
b bolquers i
re''

G.-Maria i Josep es van posar en
camí cap a Betlem, la ciutat del seu
avantpassat el rei David.

Telèfon: 93 2042433

E-mail: revistanet@telefonica.net

Lleida

La catedral recupera l'antiga custòdia del Corpus

■ Mons. Ciuraneta: «L'Eucaristia és el cim i la font de la vida de l'Església»

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc X. Ciuraneta, amb motiu de l'inici solemne de l'Any Eucarístic, ha manifestat que l'Eucaristia és el cim i la font de la vida de l'Església, i ha

convidat els fidels a prestar més atenció a la missa dominical així com a revitalitzar la visita al Santíssim i alhora a redescobrir i viure plenament el diumenge com a Dia del Senyor i de

l'Església: «Posar l'accent en l'Eucaristia i, més concretament, en l'Eucaristia dominical, no ens aparta del món sinó que ens hi compromet més encara.»

Aquestes paraules les va dir Mons. Ciuraneta en l'homilia de l'Eucaristia del primer diumenge d'Advent que va presidir a la catedral lleidatana, juntament amb uns quaranta concelebrants, al capvespre del 28 de novembre passat. La celebració va ser alhora la inauguració solemne de l'Any de l'Eucaristia, proclamat pel papa Joan Pau II. Va ser significativa la presència en la celebració d'un grup d'escolans i d'acòlits que van servir a l'altar; però molt especialment ho va ser la dels seminaristes diocesans, als quals el bisbe Ciuraneta va adreçar les seves primeres paraules de l'homilia: «Amb goig us puc avui saludar després de tants anys de no poder fer-ho.»

Quatre preveres van dur la custòdia durant la processó eucarística.

Nombrosos fidels van respondre a la

invitació del bisbe omplint la catedral. Entre aquests van ser-hi presents una bona representació de les associacions i confra-

ries eucarístiques de la ciutat i de la diòcesi (Adoració Nocturna, Quaranta Hores, UNER i la Divina Misericòrdia). Els fidels van respondre així a la invitació que Mons. Ciuraneta els havia fet en una carta dirigida a tots els diocesans, en la qual els convidava a «rebre amb agraïment i col·laboració aquesta iniciativa del Papa de celebrar l'Any de l'Eucaristia».

Finalitzada la missa es va fer una processó eucarística per l'interior de les naus catedralícies amb l'antiga custòdia d'argent que s'utilitzava en la processó de la

feita del Corpus Christi. Es tracta d'una peça artística d'orfebreria religiosa del 1867, que no havia estat utilitzada des de l'any 1987, quan la festa i processó del Corpus va ser traslladada a la Seu Vella, on encara avui se celebra.

Quatre preveres van dur la custòdia amb el Santíssim Sagrament sota tàlem, acompanyat pels concelebrants i pel senyor bisbe. La processó l'encapçalaven les associacions eucarístiques, mentre els nombrosos fidels que van voler sumar-se a aquesta celebració, amb ciris encensos, s'anaven incorporant a la processó cantant himnes eucarístics i adorant el Cos de Crist.

Aquest solemne inici de l'Any Eucarístic a la catedral de Lleida va acabar quan el bisbe Francesc Xavier va impartir la benedicció amb el Santíssim Sagrament.

Jordi Curcó

TORTOSA

Elecció dels membres del Consell de Presbiteri

TORTOSA.— Després de la publicació del decret de reestructuració arxiprestal de la diòcesi tortosina, van tenir lloc les reunions dels arxiprestats per elegir-ne cada representant per formar el nou Consell de Presbiteri. Convocades pel vicari general de la diòcesi, Mons. Josep M. Romàs, es van fer les reunions dels set nous arxiprestats que configuraran d'ara endavant la diòcesi.

El dilluns 29 de novembre van ser els arxiprestats del Delta-Litoral, del Baix Maestrat i del Baix Ebre els qui van dur a terme la reunió que va presidir el mateix Mons. Tomàs, excepte la del Baix Maestrat, que la va presidir el vicari de pastoral. Els del Delta-Litoral es van reunir a la parròquia de l'Ampolla, els del Baix Maestrat es van reunir a la parròquia de l'Assumpció de Vinaròs i els del Baix Ebre, al Seminari.

El dimarts dia 30 de novembre van ser els sacerdots que formen part de l'arxiprestat de Ribera d'Ebre-Priorat els qui van trobar-se a la parròquia de Móra la Nova per elegir el seu membre. El dimecres 1 de desembre van ser els membres de l'arxiprestat dels Ports-Maestrat els qui es van trobar a la parròquia de Sant Mateu. El dijous 2 de desembre van ser els sacerdots de l'arxiprestat de la Terra Alta els qui es van reunir a la parròquia de Gandesa. I, ja per acabar, els preveres que pertanyen a l'arxiprestat de Montsià-La Tinença es van trobar a la parròquia de Santa Bàrbara.

Cada reunió va ser presidida pel vicari general de la diòcesi. En la carta de convocatòria, Mons. Tomàs, seguint les instruccions del bisbe Xavier Salinas, va adjuntar una llista amb el nom dels sacerdots que a cada arxiprestat podien votar i podien ser votats. A la mateixa carta, el vicari general explicava les normes que havien de regir cada votació. La novetat va ser el cos dels sacerdots emèrits, que cada vegada augmenten en nombre. A ells els han demanat vot per correspondència a favor d'un sacerdot emèrit que també formarà part del Consell de Presbiteri.

La serenitat, la bona companyonia i l'afecte van regnar com sempre en les diferents reunions. També es va veure el desig d'impulsar amb força la pastoral diocesana per mitjà d'aquest òrgan d'ajut al bisbe diocesà en el govern de la diòcesi. (V.M.C.)

Reunió per programar activitats del MID

TORTOSA.— Benicarló, Santa Bàrbara, Móra d'Ebre i Morella van ser els punts de trobada de mossens i de catequistes de postcomunió, de totes les zones de la diòcesi tortosina, per tal de presentar el programa del Moviment Infantil Diocesà (MID) de cara a l'Advent, el Nadal i la resta del curs.

A Benicarló va ser el dilluns dia 15 de novembre, a Santa Bàrbara el 16, a Móra el 17 i a Morella el 18. Va ser l'ocasió per repartir el material catequètic que preparen Mn. Tomàs Mor i la Gna. M. Jesús Pons, responsables del MID, per explicar algunes pistes per al seu ús adequat i també per presentar les campanyes i les dates de les diferents activitats en l'àmbit diocesà que prepara el mateix moviment.

En primer lloc es va presentar la Campanya del Fanalet, una nova iniciativa per tal d'animar la pregària en les famílies dels nens de catequesi i així preparar el Nadal d'una manera adequada. Es tracta d'una activitat molt senzilla: durant una missa amb infants el mossèn lliura el

El temps d'Advent és una invitació a la pregària.

fanalet al primer xiquet d'una llista que ha estat confeccionada prèviament pel grup de catequesi. Durant el temps que el tingui a casa l'encendrà en diverses ocasions i pregarà sol, amb els germans, amb els pares... El fanalet anirà de mà en mà fins a completar la llista del grup dels xiquets.

Després es va presentar el material que, com cada any, han preparat per fer les catequesis sobre l'Advent. És un dossier de 16 pàgines que combina el conte, les activitats, celebracions, jocs, dinàmiques... Com sempre, és suggeridor i ofereix moltes possibilitats. Per acabar es va anunciar que enguany la Jornada del MID, que sempre se celebra el cinquè diumenge de Quaresma, com que coincideix aquest curs amb la Festa de Sant Josep,

de tanta arrel a la part valenciana de la diòcesi, es trasllada al diumenge 10 d'abril, tercer de Pasqua. La Pasqua Infantil, Pasqua MID, es farà a l'Acolliment de les Terecianes, a Jesús, del 23 al 26 de març, per a xiquets i xiquetes de postcomunió. (V.M.C.)

Inauguració de la llar parroquial de Masdenverge

MASDENVERGE.— En aquest poble del Baix Ebre, de mil habitants, el 20 de novembre es va inaugurar l'edifici construït per la parròquia i que permetrà que tant l'Església com les institucions de Masdenverge tinguin un lloc públic per a activitats comunitàries. Va ser el rector, Mn. Joan Antoni Martínez, el qui va sensibilitzar el poble i en menys de dos anys s'ha construït l'edifici de nova planta.

L'esperit és que tothom s'hi senti acollit i a gust, també els immigrants, que representen un 10% de la població. Per això hi ha un símbol sempre encès: la llar de foc. En un poble rural la llenya no és problema i el mateix dia de la inauguració el foc ja parlava de caliu de germanor.

La planta baixa es destina a actes generals (conferències, exposicions, assaig...) i al fons hi ha la llar i un servei per prendre cafè. El saló està dedicat a Sant Jordi i el primer pis es destina a grups de catequesi. També hi ha un terrat per al temps d'estiu.

La celebració festiva va començar amb una Eucaristia solemne presidida per Mons. Xavier Salinas i concelebrada per sacerdots vinculats a la parròquia. En aquest poble hi ha cultura musical i l'assemblea hi participa sempre cantant amb força. Un cop acabada la missa, es van traslladar a la nova llar i el prelat va beneir l'obra i va tallar la cinta. També va donar gràcies al poble pel seu esforç i bon gust. Talls de coc casolà regat amb vins de la Terra Alta van animar la festa. (J.B.B.)

Lleida

La Gna. Glenda dirigeix un concert-pregària per a joves

■ Més de cent persones van omplir l'església de Sant Antoni de Pàdua

LLEIDA.— Com a preparació de l'Advent, la Delegació de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Lleida, que dirigeix el jove matrimoni format per Josep Sanz i Anna Krutterva, va organitzar el cap de setmana del 27 i 28 de novembre una trobada per a joves amb el lema «És Jesús, vés-hi!».

La trobada va tenir el seu inici amb un concert-pregària celebrat al santuari de Sant Antoni de Pàdua dels pares franciscans i va continuar amb un recés al

col·legi Claver de Raimat. Totes dues activitats van ser dirigides per la Gna. Glenda, religiosa de la Consolació d'origen xilè i que actualment es troba a Salamanca, on segueix estudis de teologia i de psicologia.

En el concert-pregària va interpretar amb la guitarra les seves cançons, inspirades en textos evangèlics, i va aconseguir l'atenció i la participació de més d'un centenar de joves que van omplir l'església dels «frarets» i que van acabar cantant amb entusiasme.

El dissabte i el diumenge

va tenir lloc el recés, durant el qual una vintena de joves van protagonitzar conjuntament amb la Gna. Glenda una intensa experiència de silenci i de solitud, per tal de trobar-se amb ells mateixos, discernir i descobrir la voluntat de Déu en la seva pròpia vida i posar així els fonaments del futur. En paraules d'un dels joves assistents al recés i tal com els va dir la Gna. Glenda, «han estat dos dies d'encontre amb el Jesús de l'Evangel·li, on ens hem sentit acollits per Ell i

amarats de la seva persona».

L'activitat de la Delegació de Pastoral de Joventut va continuar amb la ja tradicional Celebració Universitària de l'Advent, organitzada conjuntament per la Delegació de Pastoral Universitària de les diòcesis d'Urgell, de Solsona i de Lleida.

La parròquia de Sant Ignasi de Loiola va acollir un bon grup de joves universitaris i també de professors per celebrar plegats el temps d'Advent, en una eucaristia molt participativa i plena de simbolismes, presidida pel jesuïta Marc Vilarasau. L'Advent, amb caire juvenil, té també una altra trobada programada, la Vetlla de Nadal, que cada any se celebra a l'església de Sant Andreu, al barri antic de Lleida, organitzada per la Coordinadora de Moviments i Serveis. En aquesta ocasió havia de tenir lloc el 14 de desembre a partir d'un quart de deu de la nit.

Jordi Curcó

Francesc Grané parla de «Creació i Comunicació» a l'Irel

LLEIDA.— En la segona xerrada del cicle *Veritat i mitjans de comunicació*, Francesc Grané va pronunciar la conferència *Creació i comunicació* a la sala d'actes de l'Irel (Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida). Francesc Grané, filòsof, periodista i guionista de televisió, va saber unir un vessant reflexiu en el discurs sobre els mitjans de comunicació, centre d'aquestes xerrades, amb un vessant més pràctic i vivencial. «Ens fa falta la cultura dels pastorets del segle XXI», va dir Grané en referir-se a la necessitat que el món iconogràfic de la tradició cristiana signifiqui alguna cosa per a les generacions d'avui. (Carles M. Sió i Roca)

La Gna. Glenda, al mig, durant el concert-pregària.

CAPELLA DE LA SANTA FAÇ

EXPOSICIÓ MAJOR DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT:

Feiners de dilluns a divendres de 10.30 a 13.30 i de 16 a 19 h.

Dimarts i dijous,
Santa Missa a les 19 h.

Jonqueres, 15, pral. 1ª B
08003 Barcelona

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposen d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

Urgell

Els joves es comencen a organitzar per celebrar el Nadal

■ El proper cap de setmana es fa la primera activitat a Aina

LA SEU D'URGELL.— La Delegació de Joventut del bisbat d'Urgell ha tornat a organitzar, tot coincidint amb les dates de Nadal, diverses activitats i celebracions que inclouen la distribució de la Flama de la Pau, la celebració del Nadal Jove a la casa de colònies d'Aina (Andorra) i el viatge a Lisboa per participar en la trobada ecumènica de Taizé.

La casa de colònies del petit poble de Canillo, al Principat d'Andorra, acull aquest cap de setmana nois i noies d'arreu del bisbat d'Urgell que al llarg d'aquests dos dies comparteixen les seves experiències relacionades amb el Nadal i viuen també una celebració lligada directament amb la natura. Aquesta és una trobada ja clàssica per a tots els joves que estan vinculats d'alguna manera a la tasca pastoral catòlica. Són monitors de grups escoltes o d'esplais, nois i noies que participen en la catequesi, escolans i també molts que, en realitat, no hi treballen directament però volen participar en una manera d'entendre la vida propera als ideals cristians.

Mn. Ramon Rossell, *alma mater* de la casa d'Aina, els acull a tots amb goig i plaer i també participa en algunes de les activitats, com l'excursió per la vall d'Incles per dur el pessebre fins al Siscaró. En d'altres,

Mn. Ramon Rossell també participa en l'excursió per la neu d'Incles.

mossens joves com Pepe Chisvert es transformen en un motor de creativitat per dur a terme les activitats de reflexió i de treball interior. Està previst que, com l'any passat, el bisbe Joan Enric Vives es faci present en la celebració.

El cap de setmana es preveu molt intens: la pujada d'un naixement de fusta,

Al vespre els nois i noies acollits a Aina fan cagar el tió.

que els joves porten amb esquís de muntanya fins al Siscaró, en una jornada plena d'emocions i de companyonia. Per la Candelera es recull en una nova excursió per la neu. Aquesta és una activitat ja tradicional al nostre bisbat que té molts adeptes entre els monitors d'esplai i grups escoltes.

Al llarg dels propers dies, però, també es treballarà sobre altres aspectes de la celebració del Nadal: la distribució de la Flama de la Pau per totes les parròquies del bisbat que ho demanin i diversos treballs de reflexió sobre la pau, tallers i xerrades. I no podem oblidar l'organització d'una delegació de la diòcesi que viatjarà a Lisboa per

participar en la Trobada Europea de Taizé, que es farà a partir del 28 de desembre i fins a l'1 de gener de l'any vinent. Coincideix enguany amb la Trobada Europea de Joves de la Família Marianista. Aquesta és una convocatòria dirigida a joves d'entre 18 i 30 anys, amb vinculacions amb el món religiós i que volen viure una experiència única. Es tracta d'una cita internacional i amb molts valors ecumènics per als joves que comparteixen els valors i els compromisos de vida cristiana. El bisbat hi participarà enguany, tal com ho ha fet en les darreres edicions, amb un grup organitzat des de la Delegació de Joventut (joventut@bisbaturgell.org).

M. C. Orduña

Els preveres joves reflexionen sobre la parròquia

LA SEU D'URGELL.— La jornada de formació permanent per als preveres joves, aquells que s'han ordenat en els darrers 10 anys, ha tractat enguany de la tasca al capdavant d'una parròquia. Han fet una reflexió a l'entorn de les indicacions que en fan els bisbes de Catalunya, quin és el seu vademècum i les vivències que sorgeixen al llarg de la carrera pastoral.

La jornada de formació permanent és una iniciati-

va instituïda per l'arquebisbe Joan Martí i Alanís, bisbe emèrit d'Urgell, fa uns anys per donar més eines als preveres joves en la seva tasca pastoral. El tema de la parròquia i la tasca que suposa és eminentment pràctic i va ser proposat al Consell Presbiteral. Hi fan ponències Mn. Ramon Sàrries, arxiprest de les Valls d'Andorra, Mn. Joan Pujol, vicari general, i Mn. Josep Vilà. (M.C.O.)

El Campobosco 2004 aplega gairebé 150 participants

ANDORRA.— Gairebé 150 joves de les escoles i centres dels Salesians a Catalunya van participar els dies 27 i 28 de novembre al Campobosco 2004, un espai de trobada i de reflexió que se celebra cada dos anys al Col·legi salesià Sant Ermengol d'Andorra. Per espai de dos dies, en ple temps d'Advent i preparació del Nadal, els joves van voler analitzar la realitat que els envolta i assumir com incorporar-hi els valors de l'Evangeli, de justícia i pau, a través d'una dinàmica que duia per títol *Vola felix*.

Els participants van poder fer un viatge en un avió imaginari que, després de passar pels països de la riquesa material, aterrava finalment a Jerusalem, on el Crist de les benaurances els mostrava com assumir la plenitud de les seves vides lliurant-se generosament als altres.

El Campobosco 2004, que es tornarà a repetir l'any 2006 també a Andorra, és un espai de reflexió, de celebració i de pregària per a joves, sobretot els que participen en la Moguda Juvenil Salesiana (MJS), als quals anima a viure segons l'Evangeli amb el carisma salesià. (Josep Mascaró)

GIRONA

Jornada diocesana de Pastoral de la Salut

BANYOLES.— El diumenge 7 de novembre va tenir lloc a la casa d'espiritualitat de Banyoles la presentació de la nova campanya «Els professionals de la salut. Els necessitem. Ens necessiten», que va comptar amb la presència del bisbe de Girona, Mons. Carles Soler Perdigó. Era una jornada de treball i de reflexió destinada a professionals sanitaris, membres de moviments i d'associacions, equips parroquials de Pastoral de la Salut, malalts i familiars, preveres, religiosos i religioses.

Mn. Joan Torra, rector de Torelló i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, va presentar el tema *Emaús, una pastoral d'acció*. Més tard es van organitzar grups de treball que es van plantejar la reflexió sobre els reptes que sorgeixen davant de la malaltia a la llum de la fe i quins consells evangèlics poden ser vàlids per a un malalt així com la importància de la tasca dels professionals de la salut. Després de dinar, la jornada va continuar amb la presentació del programa dels Professionals Sanitaris Cristians (Prosac). La jornada es va acomiadar amb unes orientacions episcopals i amb la celebració de l'Eucaristia, presidida pel bisbe de Girona.

Des de fa sis anys Prosac organitza a la diòcesi de Girona unes dues o tres trobades anuals i també promou l'assistència en trobades en l'àmbit de Catalunya i d'arreu de l'Estat. Prosac és una associació eclesial, oberta a tots els cristians que treballen al món sanitari que té com a objectiu realitzar la missió evangelitzadora amb els mateixos professionals, amb els malalts i amb les persones del seu entorn. Proposen descobrir un camí de vocació personal guiats per Jesús, mestre de l'amor, envers els qui més pateixen. D'aquí que es promoguin trobades de fraternitat adreçades a la reflexió, la pregària i la formació. (M.G.)

10^è ràdio estel

Aniversari
1994 - 2004

10 anys fent ràdio...
...10 anys fent Església

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- principat
ràdio
- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

Tretzena edició de La Marató de TV3

■ Enguany estarà dedicada al càncer

El 19 de desembre vinent tindrà lloc una nova edició de La Marató de TV3. En aquest 2004 els fons recaptats es destinaran a impulsar la recerca científica sobre el càncer. Ja són 12 edicions celebrades que han permès finan-

çar més de 300 projectes de recerca biomèdica gràcies als més de 43 milions d'euros recaptats de les aportacions econòmiques fetes per empreses, institucions, col·lectius i ciutadans catalans.

La Televisió de Catalunya, LTV3, com cada hivern quan s'acosten les festes nadalenes, proposa una cita dominical a la població catalana: La Marató de TV3. Són 12 hores d'un únic programa televisiu en el qual es combinen la divulgació científica, la solidaritat i l'entreteniment. Però La Marató de TV3 pretén ser més que un programa televisiu: un esdeveniment que comença uns quants mesos abans amb una campanya de sensibilització i que esdevé, finalment, una gran festa solidària.

Pretén sensibilitzar la població de Catalunya en relació amb les malalties que es tracten en cada edició (leucèmia, 1992; síndrome de Down, 1993; càncer de mama, 1994; malalties cardiovasculars, 1995; malalties neurodegeneratives, 1996; malalties genètiques hereditàries, 1997; diabetis, 1998; trasplantament d'òrgans, 1999; malalties mentals, 2000; sida, 2001; malalties inflamatòries cròniques, 2002, i malalties respiratòries cròniques, 2003) tant pel que fa a la repercussió que tenen en l'entorn familiar i social com, especialment, en la necessitat de potenciar la recerca científica per prevenir-les, millorar-ne el tractament o arribar a guarir-les.

TV3 i la Fundació La Marató de TV3 fan una campanya potent de comunicació i de promoció per fer arribar a la població la realitat de la malaltia de la qual tractarà el programa; en aquesta edició, s'explicarà tot sobre el càncer. D'altra banda, es porta a terme una campanya adreçada als

Imatges de les quatre edicions passades de La Marató de TV3.

col·legis i les associacions d'arreu de Catalunya per informar i sensibilitzar sobre la malaltia. L'objectiu de la campanya és el contacte directe amb 100.000 alumnes de 14 a 16 anys de 1.000 centres escolars, més 20.000 adults de 200 associacions i centres de persones grans.

Els beneficis econòmics que s'obtenen en aquesta gran iniciativa s'inverteixen en equips i projectes científics, mentre que els beneficis socials menys tangibles es concreten en el camp de la divulgació, de la formació i de la sensibilització. L'elecció de la malaltia tractada,

la divulgació i la selecció dels projectes finançats estan avalats per la comunitat científica de més prestigi.

El càncer ens afecta a tots

Per tercera vegada, La Marató de TV3 vol tornar a impulsar les investigacions sobre el càncer, vol ser un laboratori on neixen esperances de guarició del càncer. Actualment hi ha unes 225.000 persones a Catalunya que conviuen amb el càncer. Gràcies als avenços científics els índexs de supervivència han millorat molt en certs tipus de càncer, com els tumors infantils, el càncer de mama o els limfomes. En d'altres, en canvi, com el càncer de pulmó o el de pàncrees, la supervivència continua sent molt baixa. Una de cada dues persones diagnosticades moren per càncer abans dels 5 anys.

Una xifra molt similar de la de fa deu anys. Actualment, el càncer és la primera causa de mortalitat entre els homes i la segona entre les dones. Estadísticament, podem assegurar que un de cada tres ciutadans de Catalunya desenvoluparà un tipus de càncer en algun moment al llarg de la seva vida.

En els darrers anys, la investigació ha proporcionat nous tractaments i fàrmacs, avenços en el diagnòstic, millores en la detecció precoç i en la prevenció, etc. I algunes d'aquestes descobertes estan relacionades amb els 60 projectes de recerca,

que es van posar en marxa gràcies als diners que La Marató del 1992 i la del 1994 van destinar a la lluita contra el càncer.

El treball imprescindible dels voluntaris

Aquest esdeveniment és possible gràcies a la participació de persones voluntàries que s'uneixen de manera altruista cada desembre a La Marató. Enguany també necessiten la col·laboració desinteressada de tots els qui puguin. Només han de ser majors de 18 anys i estar disposats a fer tasques com atenció telefònica, atenció telefònica internacional, guarda-roba, servei de menjar, servei d'ordre, presidents de taula, validadors, etc. Serà imprescindible, això sí, que els voluntaris i les voluntàries que hi participin assisteixin prèviament a una trobada formativa.

En l'edició passada, on es van recaptar més de 4 milions d'euros per a les malalties inflamatòries cròniques, van partici-

«60 projectes de recerca es van posar en marxa gràcies als diners que La Marató del 1992 i la del 1994 van destinar a la lluita contra el càncer»

par-hi més de 2.500 voluntaris, repartits entre les 5 seus, que van atendre amb 707 línies telefòniques les trucades de tots els qui volien fer donacions. Van ser 14 hores d'emissió que van aconseguir una suma de 600 milions de les antigues pessetes destinades a la investigació de malalties com l'artritis reumatoide, la malaltia de Crohn i la colitis ulcerosa, que avui afecten unes 60.000 persones a Catalunya.

Al mateix temps, enguany, com en cada edició se celebraran durant tot el dia 19 de desembre actes de solidaritat com partits de futbol o altres espectacles, a diferents poblacions catalanes per augmentar els fons recaptats.

Consuelo Chaves Mejuto

LA MARATÓ TV3

TOTA LA INFORMACIÓ A
www.fundacionmaratodtv3.org
 i www.tvcatalunya.com/marato

Generalitat de Catalunya
 Departament
 de Benestar i Família

xarxanet.org
 XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i compartit

Treball en xarxa,
 punt de trobada

Gran porta d'entrada
 als àmbits associatius

Informació,
 coneixements,
 reflexió...

Persones
 i entitats

Per a més informació

0126 atenció
 ciutadana

www.voluntariat.org

cultura

El catàleg de la Biblioteca de Montserrat, a l'abast de tothom

■ A la pàgina web es poden consultar, a més, una selecció de gravats, mapes i part del seu fons digitalitzat

MONTSERRAT.— El 29 de novembre es va presentar la pàgina web de la Biblioteca de Montserrat (www.bibliotecademontserrat.net). Realitzada gràcies al conveni de col·laboració entre l'abadia de Montserrat i la Fundació Telefònica, qualsevol internauta pot consultar el catàleg, una selecció de gravats, mapes i part del seu fons digitalitzat gratuïtament.

A l'acte de presentació, presidit per l'abat de Montserrat, P. Josep M. Soler, hi va intervenir el vicepresident del Consell de Telefònica a Catalunya, Carles Colomer; el director general de la Fundació Telefònica, Fernando Villalonga; el director de la Biblioteca de Montserrat, P. Damià Roure, i el director general de la Fundació Abadia de Montserrat 2025, Josep Sinca.

El conveni entre l'abadia de Montserrat i la Fundació Telefònica es va signar el 1998 per dur a terme el procés d'informatització del catàleg de la Biblioteca de Montserrat i posar-lo a disposició de tothom. Ara, un cop finalitzat aquest projecte, gràcies a la col·laboració de la Fundació Catalana per a la Recerca (FCR), Hewlett-Packard —que ha dotat de les últimes tecnologies disponibles la biblioteca amb la renovació de les infraestructures informàtiques de treball— i els treballs desenvolupats pel Centre de Supercomputació de Catalunya —que ha realitzat per encàrrec de la FCR tota la part d'allotjament de la web, la xarxa de comunicacions i l'accessibilitat—, ha estat possible la publicació de la pàgina web.

A partir d'ara, la Biblioteca de Montserrat, especialitzada en ciències humanes i en teologia, amb importants fons d'història, fa accessible el seu catàleg, consulta-

ble en tres idiomes: català, castellà i anglès. A la pàgina www.biblioteca.demontserrat.net s'ofereix el catàleg general, el de manuscrits i el d'incunables, i properament serà accessible el de revistes. Conté una incipient biblioteca digital, inaugurada amb l'edició digital del manuscrit *Liber horarum Rothomagensis*, llibres d'hores del segle XVI amb miniatures de vius colors. Aquesta edició digital, juntament amb una selecció de mapes i gravats, inaugura l'apartat d'exposicions virtuals que la biblioteca anirà desenvolupant per difondre i apropar al gran públic el patrimoni cultural que forma part dels seus fons.

En aquest sentit, a través de la web es pot accedir a les primeres obres que s'han digitalitzat en col·laboració amb la Biblioteca Virtual Cervantes i la Joan Lluís Vives, on es poden trobar alguns dels textos més importants i representatius dels fons de la Biblioteca de Montserrat, com ara manuscrits, incunables o impresos moderns. La pàgina web també inclou la informació institucional, on es poden tro-

bar les adreces i telèfons de contacte, els horaris d'atenció al públic i el procediment a seguir per accedir a la biblioteca.

Informatització dels catàlegs

La biblioteca és un dels espais més significatius d'un monestir. A més de ser un instrument de treball intel·lectual i de creixement espiritual per als monjos, la

cartografia (unes cinc-centes unitats aproximadament) i de gravats (uns divuit mil). Tot just s'ha iniciat la digitalització d'aquest fons. Cal fer-ho per una doble finalitat: contribuir a la seva millor preservació—disminuint en gran manera l'accés directe als originals— i fer-ne possible el coneixement en un àmbit molt més extens, per mitjà de la seva presentació pública en imprès o en suport digital (cd-rom, Internet...). En la mesura que pugui realitzar-se aquest projecte de digitalització d'imatges, serà més accessible la visualització i consulta de gravats de distinta temàtica: religiosa (principalment episodis bíblics), mitològica o al·legòrica, paisatgística, vistes d'edificis i ciutats, arquitectura, de contingut històric i social, etc.

Amb el catàleg en línia, la Biblioteca de Montserrat està en con-

dicions d'oferir a la consulta dels estudiosos i persones interessades els fons que la formen. A més, ha de continuar la digitalització de les obres més significatives de la biblioteca: selecció de manuscrits, incunables impresos a Montserrat i obres úniques i d'especial interès. Així, cada dia esdevé més possible accedir a una de les biblioteques que conté fons de documentació significatius dins el patrimoni cultural de Catalunya. (C.C.)

El P. Josep M. Soler va presidir l'acte de presentació de la pàgina web de la Biblioteca de Montserrat.

Biblioteca de Montserrat està oberta també als estudiosos de les diverses disciplines, tant de teologia i filosofia, com de ciència i d'humanitats. Pot ser considerada com una font d'informació significativa dins el patrimoni cultural de Catalunya.

D'altra banda, la Biblioteca de l'abadia de Montserrat disposa d'un fons gràfic important tant per la seva extensió com per la seva naturalesa i qualitat. Aquest fons gràfic comprèn les col·leccions de

Qualitat i varietat en la vetllada musical de Santa Cecília

SOLSONA.— Tots els solsonins aficionats a la música tenen una cita ineludible cada mes de novembre. És la vetllada musical de Santa Cecília, una celebració que aplega una privilegiada selecció dels músics de Solsona i de la comarca. El 27 de novembre passat, tot honorant santa Cecília, els solsonins vam omplir de gom a gom la sala dels Sants Màrtirs de la catedral de Solsona.

Entre el públic assistent, hi havia el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra; el vicari, Mn. Antoni Quesada, i l'alcalde, Jordi Riart.

Els actes de la festa de Santa Cecília ja s'havien iniciat el diumenge 21 de novembre amb una visita guiada al conjunt monumental de la seu de Solsona, continuació de la que ja va tenir lloc l'any passat. Seguidament, al migdia, es va celebrar una missa a la catedral i va cloure la jornada el tradicional dinar de Santa Cecília per a socis i cantaires.

El Grup Coral de l'Escola Municipal de

Actuació de l'Orfeó Nova Solsona.

Música va interpretar *Vinyes verdes* i *Debatz ma finestro*, sota la direcció de M. Jesús Culleré. El Combo de l'Àtic Taller Música va oferir al públic *Blue bossa* i *Mercy, mercy...* La soprano Marta Serena i el pianista Eduard Tamames van interpretar dues peces: *Pres des remparts de Séville*, de Bizet, i una ària.

Un grup jove, Jamsval, es va estrenar en aquesta nit musical. El formen Eduard Coromines, Andreu Moreno, Albert Borràs, Ferran Esteve i Pere Cuadrench. Miquel Sala, al clarinet, i Andreu Soldevila, al piano, van tocar la *Dansa tradicional del Perú*, de Harrison, i la popular

composició popular catalana, i *Ball*, de Yergen Sokhatsky. En l'any del seu desè aniversari, la Cobla Juvenil Ciutat de Solsona no podia fallar a la cita de Santa Cecília i va tocar *En Pere Ga-llari*, de Joaquim Serra, i *Bolero*, de Max Havart.

Va cloure la vetllada l'Orfeó Nova Solsona, que, sota la direcció d'Anna Camps i Colomé i amb l'acompanyament al piano d'Eduard Tamames, van oferir unes postres ben atrevides: *Moonlight shadow*, de Mike Oldfield, i *La casa del sol naixent*, de R. Paulsen-Bahnsen.

Ramon Estany

Llibre sobre associacions internacionals de fidels

CIUTAT DEL VATICÀ.— Són 123 associacions de fidels les que formen part del *Repertori d'Associacions Internacionals de Fidels*, que el Consell Pontifici per als Laics i l'Editorial Vaticana acaben de presentar. El volum és una bona eina per conèixer de manera àmplia i sistemàtica les agregacions del laicat catòlic contemporani. S'hi poden trobar associacions tradicionals i noves comunitats i moviments apostòlics. Són tres-centes pàgines que donen a conèixer que milions de persones d'arreu del món formen part d'aquestes associacions que són assistencials, culturals, educatives o socials: (Miriam Díez Bosch)

VII Campanya «Reis per a tothom»

BARCELONA.— Per setè any consecutiu, Ràdio Estel, Càritas diocesana de Barcelona i el Centre Cristià dels Universitaris (CCU) posen en marxa la campanya «Reis per a tothom», que finalitzarà el proper 5 de gener, de recollida de joguines noves i obsequis per a gent gran. Els punts de recollida s'han ubicat a les seus del CCU (c/ Villarroel, 81), Càritas (plaça Nova, 1), Fundació Formació i Treball (c/ Cristòbal de Moura, 126-128) i Ràdio Estel (c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69). La campanya recull joguines noves per a infants i obsequis per a gent gran que són atesos a través de les sol·licituds que arriben a Càritas. Des del CCU es coordina la tasca dels voluntaris que volen col·laborar en la campanya. (C.C.)

Viure un Nadal solidari amb malalts mentals

SANT BOI DE LLOBREGAT.— Dins del programa «Nadal solidari», l'Animació Hospitalària dels germans de Sant Joan de Déu ofereix als qui hi estiguin interessats la possibilitat de viure i compartir uns dies juntament amb persones que pateixen una malaltia mental. «Fes que aquest sigui un Nadal diferent» és el lema d'aquesta iniciativa sociohumanitària. Tindrà lloc del 26 (tarda) al 31 (matí) de desembre del 2004 a Sant Joan de Déu-Serveis de Salut Mental, c/ Dr. Antoni Pujadas, 42 - Sant Boi de Llobregat. Informació: tel. 936 303 090, a/e: hermanos@hsjdbcn.org (C.C.)

Campanya per a la lluita contra la fam

BARCELONA.— En un intent més de minimitzar els efectes de la marginació i de la fam, els supermercats Supersol han posat en marxa la campanya «Supersolidaris». Llet, oli, conserves, llegums... es podran dipositar en els anomenats «carros dels supersolidaris» de les botigues de Supersol. El destinatari és la Fundació Banc dels Aliments, que farà la distribució dels aliments recollits entre les més de 55.000 persones que a Barcelona viuen per sota del llindar de la pobresa. (C.C.)

Targetes nadalenes pintades amb la boca o el peu

MADRID.— Una nova col·lecció de targetes de Nadal ha estat creada pels membres de l'Associació de Pintors amb la Boca i amb el Peu. Es tracta de reproduccions de quadres originals pintats per aquest grup d'artistes amb discapacitat física. L'objectiu de l'entitat és que els seus membres puguin viure del seu esforç i treball a través del reconeixement de la qualitat de les seves obres. La varietat de productes per al Nadal 2004 inclou també punts de pàgines, etiquetes de regal amb motius nadalencs, paper de regal, llibres d'aniversari, etc. Més informació: Associació de Pintors amb la Boca i amb el Peu, c/ Ferraz, 3, 1r D - 28008 Madrid, tel. 915 420 676 i 902 116 005, a/e: sonsoles@apbp-spain.com, web: www.aapbp.com (C.C.)

L'escolà Lluís Girbau, bisbetó del 2004

■ El 6 de desembre va tenir lloc la festa de més tradició de l'Escolania de Montserrat

MONTSERRAT.— L'escolà Lluís Girbau, de Granollers (Vallès Oriental), va ser enguany el bisbetó de l'Escolania de Montserrat. Té 10 anys. A la terna van sortir escollits Oriol Guimerà, de Martorell (Baix Llobregat), com a vicari, i el barceloní Albert Martínez, en condició de secretari del bisbetó.

El dilluns 6 de desembre, festivat de Sant Nicolau, patró dels infants, els pares i familiars dels escolans van ser els protagonistes de la festa. A la tarda es van reunir amb els alumnes del centre a la sala de la façana del monestir i van fer un seguit d'activitats amb ells, que va incloure un concert del conjunt coral montserratí durant el qual van cantar *La llegenda de sant Nicolau*, musicada pel P. Àngel Rodamilans, entre altres peces.

Entre els diferents actes, va tenir lloc la investidura del bisbetó del 2004, que va ser escollit el dia de Santa Cecília, patrona de la música, el 22 de novembre. Aquesta elecció es duu a terme a través d'unes primàries i després d'una «intensa i democràtica» campanya electoral.

La tradició d'aquesta festa del bisbetó té un origen medieval. Es tracta que un alumne de primer curs —que actualment equival a 5è de primària en l'ensenyament general— surti escollit pels seus companys a l'Escolania i que, durant un dia, vagi vestit amb la roba pròpia d'un bisbe en record del bisbe sant Nicolau. (C.C.)

Oriol Guimerà, Lluís Girbau i Albert Martínez, amb el P. abat Josep M. Soler i Pasqual Maragall, durant la visita que el president de la Generalitat va fer a Montserrat.

Pessebres al Museu Diocesà de Barcelona

Un dels diorames de la mostra.

BARCELONA.— Mons. Lluís Martínez i Sistach, arquebisbe de Barcelona, va inaugurar, el 4 de novembre, l'exposició de pessebres que l'Associació de Pessebristes de Barcelona presenta al Museu Diocesà de Barcelona. La mostra destaca pel muntatge d'un pessebre gegant dins de la torre romana, per la presència d'obres del gran escultor Ramon Amadeu i Grau (1745-1821) i per l'homenatge a la nissaga dels grans artesans pessebristes Muns, formada per tres generacions. El 26 de març d'enguany va tancar la porta l'obrador-habitatge dels mestres figuraires Manuel i Andreu Muns. La nissaga d'artistes es va iniciar amb Vicenç Muns i Jareño (1881-1970), la va continuar Manuel Muns i Ferreres (1900-1995) i ha acabat amb Andreu Muns i Fernández (1939-2004). (C.C.)

La bona notícia...

El premi internacional Jan Karski

Hi ha moltes institucions polítiques, culturals i religioses que atorguen premis a persones que s'hagin distingit en l'àmbit de les ciències i de les arts, així com també en valors humans, com la justícia, la pau o la solidaritat. El que no és tan freqüent és conèixer el perquè del nom del premi que adopta una determinada institució.

El premi internacional Jan Karski es dona a aquelles persones que exemplifiquen el valor i la compassió envers els éssers humans. El guardó és un reconeixement als qui assumeixen qualsevol risc, fins i tot heroic, per tal d'ajudar el proïsme que té mancances en qüestions de salut, de cultura i, sobretot, de llibertat.

Jan Kosielewsky (o Karski) era un intel·lectual i diplomàtic catòlic polonès. El premi que porta el seu nom va ser creat després de la seva mort, el 13 de juliol del 2000. Jan Karski es va fer passar per jueu el 1942 i va entrar clandestinament al gueto de Varsòvia, on vivia gent sense llibertat i morien «germans en la fe i en el dolor». Va entrar també al camp d'extermini de Belzec. Aquí Jan Karski va acompanyar, consolar, conviure... Després, de tot el que havia vist, va informar al món lliure, a les potències occidentals. Va ser el primer testimoni de l'holocaust que va poder sortir a l'exterior i revelar tota la veritat.

El 1943 Jan Karski va ser rebut pel president Franklin Roosevelt, pels cardenals Giovanni Cicognani i Joseph Spellman i per altres alts dignataris. Un any abans de l'acabament de la Segona Guerra Mundial, va publicar el llibre *Història d'un secret d'Estat*, i en va vendre 400.000 exemplars en poc temps. Jan Karski va morir a Washington als 86 anys.

Francesc Gamissans

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Catedral de Jaén

Espanya va emetre el 1977 una sèrie filatèlica titulada «Sèrie Turística». Avui presentem el segell dedicat a la catedral de Jaén.

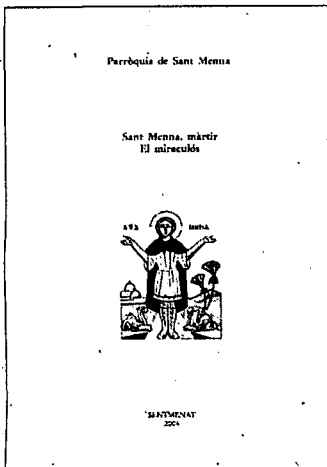
Construïda sobre les ruïnes d'una antiga mesquita, les obres de la catedral van començar el 1500. El 1519 es va acabar la capella major. Seixanta anys més tard s'enllestia la sala capitular i la sagristia. Durant un temps es van aturar les obres per manca de fons. El 1634 es van reprendre sota la direcció de Juan de Aranda. El 1660 va tenir lloc la solemne dedicació del temple. El 1667 Eufrasio López de Rojas va acabar les capelles que faltaven i va començar la façana principal i les torres, que van ser finalitzades per Blàs Antonio Delgado el 1688.

LLIBRES

Conèixer el patró de Sentmenat

Sant Menna es un sant molt desconegut entre els catòlics. Mn. Juan José Recasens, rector de la parròquia de Sant Menna, a Sentmenat, explica en el pròleg del seu llibre que «davant del desconeixement per part dels feligresos dels orígens i de la història del nostre sant, em va semblar oportú traduir part del contingut de la pàgina web del monestir de Sant Menna, a Maryut, Alexandria (Egipte), afegint-hi altres materials més propers a nosaltres, els veïns de Sentmenat, trets també d'altres pàgines d'Internet». L'objectiu de l'autor ha estat apropar aquest sant, la seva ciutat, el seu monestir, la seva història i el seu entorn als feligresos de l'esmentada parròquia i, per extensió, a tots els veïns de Sentmenat «perquè és part de la nostra història i de la nostra vida». Sant Menna és venerat com a patró de Sentmenat des del 1006 dC, tot i que hi ha escrits que parlen ja de *sancti Minati* del l'any 972 dC. El present llibre, que inclou fotografies de gran qualitat, està estructurat en catorze capítols; on s'inclouen els miracles i una completa bibliografia sobre el sant. (C.C.)

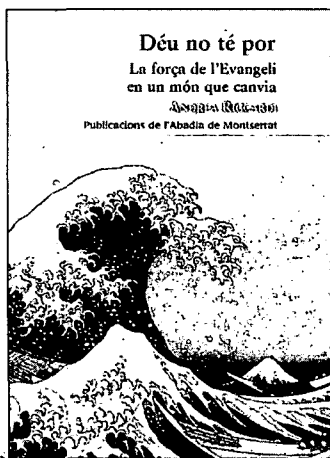
Sant Menna, màrtir. El miraculós. Parròquia de Sant Menna, Sentmenat 2004, 36 pàg.

Ser cristians avui

Des de fa molt de temps es parla de la fi de la cristiandat. El començament del nou mil·lenni ha augmentat el sentit d'inseguretat i de por. N'hi ha molts que tenen la impressió que el nostre univers cultural i la seva religió no poden resistir l'arribada de noves visions del món i de noves religions. Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant Egidi, pensa d'una altra manera. Veu en el món secularitzat i globalitzat noves possibilitats per a les religions i per als cristians. Les religions poden col·laborar a favor de la pau i alhora restituir a Déu un rostre més creïble. Igualment el cristianisme, tot abandonant imatges pretèrites, pot aprofitar l'avinentesa per presentar-se exclusivament amb la força de l'Evangeli, amb la proposta de l'amor, amb la proximitat als pobres i als que pateixen. «El cristià —afirma Andrea Riccardi a la introducció del seu llibre— sap que la seva fe ve de lluny: hi ha un patrimoni d'herència per acollir.» Es tracta, en definitiva, d'un llibre estimulants, d'una proposta coratjosa per als cristians i per a qualsevol que vulgui esguardar el futur amb confiança. (C.C.)

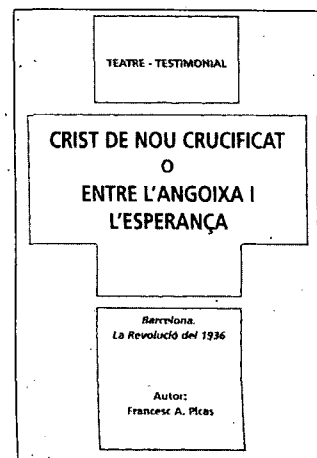
Andrea Riccardi, Déu no té por. La força de l'Evangeli en un món que canvia. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Saurí, Barcelona 2004, 235 pàg.

Entre l'angoixa i l'esperança

El senyor Martí, Maria, el P. Josep, Fèlix, sor Margarida, Florià, Madalena, la senyora Dolors, don Antonio, Jordi, el porter de la finca i un escamot de tres milicians són els protagonistes d'aquesta obra de teatre, dividida en set actes, de Francesc A. Picas. Segons l'autor, els noms dels personatges són ficticis, «però responen a persones i a temperaments que en la vida real eren de carn i ossos». L'argument de la trama comença en la intimitat d'una família barcelonina en el temps en què va tenir lloc la revolució politico-social que es va implantar violentament a Catalunya el 1936. Uns religiosos, proscrits per la revolució, es refugien al pis d'aquesta família. Tots plegats viuran moments de gran perill i d'angoixa, però també de fe i d'esperança. «Una successiva narració de fets ens mostra la unió dels catòlics catalans de llavors per defensar-se amb amor, prudència i astúcia de la persecució que sofrien. Els seguirem en la pregària, la lectura de l'evangeli, els cants, la santa missa i l'eucaristia», escriu l'autor en una de les pàgines. (C.C.)

Francesc A. Picas, Crist de nou crucificat o entre l'angoixa i l'esperança. Edicions La Formiga d'Or, Barcelona 1999, 95 pàg.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- Amb un únic pagament de 80,60€ per any Amb dos pagaments semestralment de 40,30€
 Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
 (Departament de Subscripcions).
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
 Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

De tant en tant

Avui degusto un bon entrecot en un restaurant de Granollers. No és que sigui un entusiasta de la carn però, de tant en tant, també m'agrada menjar-ne, sobretot a la brasa i ben acompanyada d'un bon vi, de cos i gust potent. La qualitat d'aquest entrecot de textura cruixent i tou per dintre no hauria mai d'estar subjecta a promotors il·legals del creixement i a excés d'antibiòtics en l'animal.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

La crítica literària d'aquesta setmana

Jutjant a una sola carta

Sens dubte, el castellà no és la llengua que farà a Torrent un bon servei. Es nota que, tot i que presumeix moltes vegades de la seva formació en un col·legi que ell anomena elitista, va continuar pensant, parlant al carrer i a casa, somiant, i murmurant en la llengua de *Tirant lo Blanc*, uns quants segles més tard.

Perquè si hi ha alguna cosa a dir d'entrada a Ferran Torrent, i als que li van atorgar l'accés al premi Planeta, és que no n'hi ha prou amb el nom més o menys famós, i la voluntat d'embutxacar-se uns quants milions —cosa ben legítima si es juga net— per escriure una novel·la.

Des d'un començament Torrent s'enfronta amb una història que podia ser interessant: la inexperiència rebel però ingènua, amb l'experiència que acumula trampes, i coneix totes les malícies. El malabarisme de la vida enfront del funambulisme d'un sol cable. Qüestió de circ en aquesta gran carpa de l'existència, on si ens descuidem, ens donen gat per llebre, coloms per mocadors, i res, al final per res.

És el que passa a través de l'intent de narració del procés de degradació d'un home jove, a l'ombra d'un home dolent, ple de cicatrius fetes a les mil baralles de la vida.

Tota la resta? Una repetició del mateix, pàgines i més pàgines, parlant al carrer i a casa seva, als tuguris més innobles, i als palaus del plaer i del joc: el trampós que se surt amb la seva, els ingenus que cauen a la trampa, la fugida per camés dels possibles desitjos de venjança.

Dic una pàgina darrere l'altra, perquè fins i tot els últims fulls de *La vida en el abismo* veiem passar el catàleg de jocs, que es poden plantejar amb unes cartes, siguin del color que siguin, o del país d'origen exigit. Ferran i el Rubio formen un duet guanyador, fins que, de sobte, la cosa arriba massa lluny, i aparentment, l'home jove necessita posar seny, i abandona el jugador empedreït, que fa fortunes arreu; s'ho juga tot, ho guanya tot, i al final, ho perd tot, perquè ha posat sobre la taula, en mala hora, la seva vida. La ruleta russa és un joc perillós, fins i tot per als guanyadors sempiterns, i en un tres i no res, rep un tret al cap.

Ferran TORRENT,

La vida en el abismo.

Planeta, Barcelona 2004, 211 pàg.

Què podem dir d'aquesta novel·la de l'autor de Sedaví? Ha fet bé d'abandonar la seva llengua natal, per aventurar-se a escriure en castellà? S'excusa amb Artega i Rivas, que van deixar l'euskera i el galleg per la llengua del «Planeta». Totes les llengües són excel·lents, i són el vehicle amb el qual els homes ens podem expressar, i conivire. Però en el cas de Ferran Torrent, ja de mena feble en les novel·les vernacles, i excessivament fàcil quan juga amb la caricatura o el sarcasme, quan s'enfronta amb els seus personatges, no ha sabut fer la seva «falla» castellana, perquè li ha mancat aquest toc de *commedia del arte* que caracteritza els jocs jocosos, i si voleu, feridors i grotescos, amb els quals es pot construir un monument que es crema en un moment de gresca i de broma, en la cremà, la nit de Sant Josep als carrers de la seva València.

Ferran Torrent serà sempre el de les novel·les de caire social, o les de la pica-

resca fàcil dels baixos fons de la València nova, no la de l'Olivera o del Potro de Còrdova o dels *percheles* de què parla Cervantes. Deixem-ho en una novel·la aparentment moralitzant, perquè si ens deixem impressionar per tot allò que passa als protagonistes, fugirem del joc com de la pesta. Aquí és on es veu, com repeteix tres vegades a la novel·la, i moltes altres en alguna dels altres, que es va educar amb els jesuïtes.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Resultats del Concurs Musical de Vilassar de Dalt

Una intensa vetllada, celebrada el 27 de novembre passat, al Teatre La Massa de Vilassar de Dalt, va servir per determinar l'obra guanyadora del Primer Concurs Musical Sardanies a Plaça. L'estrena de les sardanies finalistes va anar a càrrec de les cobles Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, dirigida per Jordi León i, Ciutat de Girona, sota la direcció de Marcel Sabaté.

Els títols de les dotze sardanies finalistes són: *Fent amics*, de Jeroni Velasco, *La iaia Maria*, i *Puig-Castellar*, de Francesc Teixidó, *El ram de núvia*, de Jordi Moraleda, *Els camps de blat de moro*, de Pau Castanyer, *De Vilassar, els de Dalt*, de Xavier Forçada, *Aromes del Maresme*, de Josep Solà, *Festa a la plaça*, d'Heribert Segalà, *A dalt de tot*, d'Oriol Pujol, *Bons amics* i *Alexis*, de Josep Navarro i Zafra, i *Batet*, d'Agustí Pedrico.

El públic assistent al concert de cloenda d'aquest concurs va decidir, amb els seus vots, que la sardana guanyadora fos *Alexis*, de Josep Navarro i Zafra, presentada sota el lema *Pel més petit*, que va obtenir una nota mitjana de 4,058 sobre 5. Josep Navarro és el tenora i representant de la cobla La Principal d'Olot, és fill de Vic i autor, entre altres sardanies, de la composició del Pubillatge de Sant Joan de les Abadesses.

D'acord amb les bases del concurs, la sardana guanyadora adopta el títol de *Vilassar de Dalt 2004*. Aquesta composició serà interpretada de conjunt en la sisena edició de l'Aplec de Vilassar de Dalt, el 20 de març del 2005 i també encapçalarà el CD que properament enregistrarà la cobla Ciutat de Girona, amb les 12 sardanies finalistes d'aquest primer concurs.

La Principal de l'Escala viatja a Suïssa

La cobla La Principal de l'Escala es desplaça aquest mes de desembre a Suïssa per tal de prendre part en la festa del 41 aniversari de la Casa Nostra, entitat creada el 1962 per catalans, balears i valencians, andorrans i rossellonesos amb la finalitat de reunir totes les persones de parla catalana i simpatitzants de Catalunya residents a Suïssa, per poder mantenir els costums de la cultura catalana. Actualment és una institució potent amb delegacions a Zuric, Winterthur-Schaffhausen, Baden-Wettingen, Berna, Friburg, Basilea, Lausana i Ginebra. La formació inicia la seva actuació a la festa de l'entitat Casa Nostra, a l'església de Sankt Gallen, de Zuric, amb la interpretació de la sardana *És la Moreneta*, d'Antoni Carcellé, que serà ballada a l'entorn de l'altar després de la celebració d'un ofici religiós. Els actes prosseguiran a la plaça de Sankt Gallen i a la Sala Gran de la Dübendorfstrasse, amb diferents intervencions musicals de la cobla amb sardanies per ballar i de concert, dinar de germanor i una darrera ballada que es clourà amb la composició de Josep Auferil, *Sardanies a Zuric*, estrenada amb motiu de l'Aplec Internacional de la Sardana celebrat en aquesta ciutat suïssa, l'any 1990, i un vals i un pasdoble. (C.C.)

Entrecot al pernil i formatge amb sobrassada

INGREDIENTS:

1 entrecot
sal
pebre negre
suc de llimona
pernil
formatge fresc
sobrassada

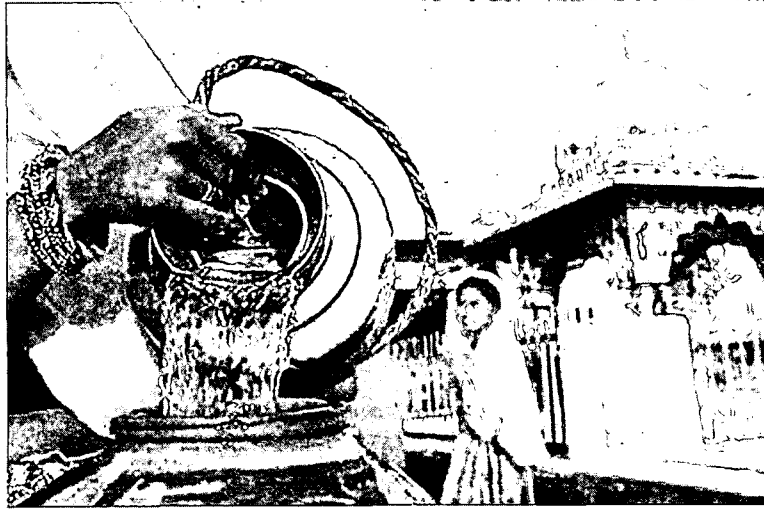
PREPARACIÓ:

Poseu l'entrecot sobre les brases i, quan estigui a mig fer, tireu-hi sal, pebre negre al gust i una mica de suc de llimona. Ja al plat cobriu-lo amb un bon tall de pernil del país, cobert per dos talls de formatge fresc i, a sobre, una mica de sobrassada i poseu-lo uns quants minuts al gratinador.

Alerta a la mancança d'aigua

L'ecologia s'ha de tenir en compte a tots els nivells. Als països del primer i segon món, entre els quals som també nosaltres, se'ns diu que cal regular l'ús de l'aigua. I és molt cert que ho hem de fer. Però potser no ens adonem que el problema a escala planetària és d'enorme magnitud. Una de les causes del gran flux d'immigrants cap a les nostres terres es deu a la falta d'aigua. Així ho diu un estudi seriós que se n'ha fet. Gairebé ens hem habituat a l'arribada quasi diària a les costes espanyoles i italianes, de gent provinent de l'Àfrica. Qui no recorda, per exemple, aquella embarcació a la deriva que l'octubre del 2003 descobriren les autoritats italianes? Molts dels passatgers havien mort i havien estat tirats els cadàvers per la borda, però no tots. Els vius, després de 15 dies ja no van tenir força per tirar a l'aigua els últims finats que es trobaven entre ells. És impressionant. No és per deixar-hi de pensar: exposen la vida per un futur incert. Com es deuen trobar al seu país? En la misèria. I molts per manca d'aigua.

Hi ha encara altres grups d'immigrants que cal tenir en compte. A Mèxic, per exemple, són de 400 a 600 diaris els que deixen el camp que ja no és

ment ha arribat a posar 4.000 pobles en la llista dels que es veuran abandonats d'aquí a poc per la mateixa causa. A la Mongòlia interior hi ha tot un poble que era de 4.000 habitants ara sense cap ni un, per manca del líquid element.

Si els càlculs diuen que el 2050, al pas que anem, tots els aqüífers subterranis antics (capes freàtiques «fòssils») s'hauran exhaurit, quin serà el panorama de la humanitat? Oi que val la pena pensar-ho?

cultivable per massa erosionat o mancat d'aigua. Emigren a la ciutat o, esquivant els controls, als Estats Units. Una cosa semblant passa a Haití. Però cal parlar de ciutats en què la ciència hi té alguna cosa més a dir. Dos exemples: Sanà, capital del Iemen, de 50.000 habitants ha passat a prop d'un milió, i l'aigua que utilitzen es treu de la capa freàtica del subsòl. Ara s'ha comprovat que baixa 6 metres cada any, el 2010 s'haurà esgotat i tota la ciutat haurà d'emigrar o anar a buscar aigua a llocs molts llunyans. Quetta, al Pakistan, per la mateixa raó s'ha vist que d'aquí a sis anys serà una ciutat morta. Casos semblants trobem a l'Índia. El Banc Asiàtic del Desenvolupament

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

El progrés de la medicina

La leucèmia és una malaltia que prové d'una hiperactivitat dels centres corporals que produeixen leucòcits. Els leucòcits (del grec *leukós*, «blanc», i *kytos*, «cavitat o cèl·lula») són també anomenats glòbuls blancs i són un conjunt bastant variat de cèl·lules blanquinoses que integren la sang, a part dels hematies o glòbuls rojos. Tenen la missió de lluitar contra els agents infecciosos, és a dir, formen part del sistema immunitari del cos. Conflueixen on hi hagi una infecció. El pus és format, en gran part, per leucòcits degenerats que han absorbit substàncies infeccioses. Els centres productors de leucòcits són la melsa, els ganglis limfàtics i, sobretot, la medul·la òssia o moll de l'os. Ara bé, la leucèmia (de *leukós* i *haima*, «sang»), que també s'anomena *leucosi*, s'origina quan l'elaboració dels glòbuls blancs és excessiva, o si voleu incontrolada, amb producció de leucòcits immadurs. Ve a ser com un càncer de la sang; perquè càncer és la producció incontrolada de cèl·lules malaltes que originen tumors. En aquest cas el «tumor» és l'excés a la sang d'aquests glòbuls. El nombre normal de leucòcits en el corrent sanguini és de 5.000-8.000 per mm³ en les persones adultes; en els infants és d'uns 8.000-10.000. En els malalts de leucèmia se sobrepassa el nombre dels que tenen els infants.

Com es produeix la leucèmia? Se n'ignora l'etiologia (quina n'és la causa exacta). Però pot tenir un origen genètic (s'ha vist que el cromosoma *Philadelphia* és sempre present en la leucèmia mieloide crònica), o ser causada per radiacions (les de les bombes atòmiques sobre Hiroshima i Nagasaki produïren gran quantitat de leucèmics), o originada per certes substàncies químiques (com el benzol), o també, probablement per virus (ja que cada cop més es va veient que hi ha virus relacionats amb la malaltia).

50 La lluita contra la leucèmia

Primers intents de combatre la leucèmia

Fins fa poc era considerada malaltia incurable i mortal de necessitat en totes les seves varietats, limfoblàstica, mieloblàstica, i altres. Les considerades *agudes* produïen la mort al cap d'uns sis mesos d'haver-se declarat; les *cròniques* podien durar més de dos anys. Però en general no gaire més, per més coses que s'hi fessin. Durant molt de temps els metges només podien retardar el seu desenvolupament, no guarir el malalt condemnat a mort per aquesta dolença. Des dels anys seixanta s'han aplicat als malalts leucèmics medicaments i radiacions per matar les cèl·lules malignes, és a dir quimioteràpia i radioteràpia. La cosa presenta els seus problemes: quan s'administra a dosis altes, per aconseguir la màxima destrucció de les canceroses, també queda afectat el teixit productor de la sang, amb totes les seves conseqüències (anèmia, hemorràgies, desprotecció davant d'infeccions...). No es pot oblidar que la medul·la òssia fabrica també els glòbuls rojos i els trombòcits.

Quina serà la solució per vèncer la leucèmia? El doctor americà Edward Donnell Thomas (Mart, Texas 1920) va començar a fer unes experiències en ratolins de laboratori que acabaren per donar un camí. Demostrà que es podia salvar la vida dels animals leucèmics, que s'havien exposats a dosis letals de radiació, amb injeccions de medul·la òssia d'un altre

animal. El donant viu no cal que mori per fer la donació. I l'empelt de medul·la és relativament senzill: es fa per injecció a la sang del pacient i les cèl·lules migren espontàniament cap a la medul·la òssia. El doctor E. D. Thomas ve rebre el premi Nobel de Medicina el 1990. Però havia començat les seves experiències més de 40 anys abans. El primer trasplantament de moll de l'os ja es féu el 1954 al Centre de Recerca del Càncer de Seattle (Washington), aplicant les seves descobertes.

Eficàcia dels empelts de medul·la òssia

A París el 1958 es van fer els primers empelts europeus de medul·la òssia. Sis treballadors d'una central nuclear de Vinca (Iugoslàvia) havien estat exposats a unes radiacions que els havien destruït la medul·la. Com un cas desesperat els enviaren a l'hospital parisenc on treballava el doctor Georges Mathé que era especialista en la matèria. Era l'oportunitat d'aplicar el que el doctor Thomas havia aconseguit amb animals. D'aquells sis leucèmics un va morir al cap de poc d'arribar a París. Però es va fer el trasplantament de moll de l'os als altres cinc. Els donants van ser cinc altruistes que s'oferiren voluntàriament. Un d'ells fou el doctor Schwarzenberg, assistent de Mathé. Els cinc se salvaren i un d'ells que era una dona va ser mare sis anys més tard.

Cal dir que, com en tot trasplantament, també en aquest cas hi ha el problema del rebuig, que cal resoldre. El rebuig ara opera en sentit invers: no és el cos del pacient que fabrica anticossos sinó la nova medul·la que es troba estranya en el seu hoste. Per això en un començament només es feien intervencions de medul·la òssia entre bessons o en casos molt desesperats.

Un avançament important el va fer Jean Dausset (premi Nobel de 1980) que va identificar l'anomenat sistema HLA, que és el conjunt de factors de la medul·la que determinen la compatibilitat entre donant i receptor (com és prou sabut, també en el cas dels donants de sang s'havia pogut determinar la compatibilitat: amb el coneixement dels quatre tipus, A, B, O, AB, i l'Rh n'hi ha prou).

Avui dia el percentatge de guarició de la leucèmia de tipus limfoblàstic, comptant amb totes les tècniques, és del 70%, i el de la mieloblàstica d'un 50%. Abans de l'aparició del trasplantament del moll de l'os era, per a totes dues, del 0%. Ha estat un progrés notable de la medicina.

El tenor català Josep Carreras va iniciar el 14 de juliol del 1988 la Fundació Internacional per a la Lluita contra la Leucèmia que porta el seu nom, en agraïment a la ciència pel suport i afecte que havia rebut durant la seva malaltia de leucosi. Subratllem que van ser els treballs de l'Hospital de Sant Pau els que van fer possible l'empelt de medul·la que li salvà la vida.

Després de la Fundació Josep Carreras se n'han creat d'altres a Alemanya, Suïssa i els Estats Units. El coordinador d'aquestes institucions és el doctor Edward Donnell Thomas. Totes impulsen el desenvolupament de la recerca clínica, promouen els trasplantaments de medul·la òssia i ofereixen serveis socials a pacients i famílies.

TAC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Polar Express ****

Director: Robert Zemeckis.
Guionistes: Robert Zemeckis i William Broyles Jr.
Animació-Warner.
Gènere cinematogràfic: fantasia.
Estats Units, 100 minuts, 2004. Color.
Tots els públics.

Polar Express explica les aventures d'un nen que està a prop d'arribar a l'edat en la qual es deixa de creure en la màgia. Ell vol seguir creient en el Pare Noel, però totes les proves li demostren que no existeix. És en aquest moment, quan apareix el «Polar Express», el tren màgic que porta els nens al Pol Nord, a la casa del Pare Noel. Allà coneix altres nens i viu un viatge ple d'aventures que l'ajudaran a conèixer-se més bé, a descobrir el que realment val la pena i a tenir una mica de fe, tot i que allò en el que es creu sigui del tot increïble per als altres.

Basada en el llibre *Polar Express*, de Chris Van Allsburg, és una pel·lícula d'animació per ordinador. Tom Hanks presta els seus gestos i la seva veu —a les nostres pantalles, l'actor que el dobla— als adults de la pel·lícula (des del revisor del tren fins al Pare Noel, el fantasma o el narrador). Els gràfics estan molt ben fets i en ocasions és difícil assegurar que no hi ha cap imatge real. Els moviments de les persones són,

en algun moment, una mica toscos, però l'animació, per norma general, resulta força impressionant. De fet, algunes escenes de la pel·lícula mostren efectes com de muntanya russa molt ben aconseguits.

La història és senzilla i agradable, sense personatges ni situacions ambigües. És, en ocasions, una mica edulcorada, però està ben tractada: els nens poden seguir l'argument sense dificultats i es fiquen de ple en la història, tot i que probablement se'n perdin alguns matisos, perquè és molt americana. Està centrada a ser «políticament correcta» i se cenyeix a tòpics molt arrelats en el folklore popular nord-americà, traient-hi tot tipus de connotació religiosa. Així, el Nadal és el moment d'estar amb la família, amb els amics, de rebre regals i sentir els cascavells del trineu del Pare Noel (el senyor que viu al Pol Nord, va vestit de vermell i blanc, prepara regals per als nens bons i diu «ho, ho, ho») i ja està... Probablement algun nen espanyol es preguntarà, entre altres coses,

Una pel·lícula d'animació per ordinador sobre la pèrdua de la innocència.

on queden els Reis Mags.

El tema de la pel·lícula és la pèrdua de la innocència i la possibilitat de conservar la fe malgrat fer-nos grans. És, en certa manera, un viatge de retorn per part del protagonista a la seva infància, la marxa enrere en un recorregut que no acostuma a tenir camí de retorn: quan creixem, deixem de creure en la màgia, en allò impossible, en el que no es pot demostrar. El protagonista va iniciar aquest trajecte, però aconsegueix fer marxa enrere i això es mostra com una cosa positiva. No significa que vulgui continuar essent nen per a sempre, sinó que tria no tor-

nar-se escèptic amb l'edat... Una història molt senzilla i aparentment sense més ambicions que distreure els nens (cosa que aconsegueix) i que, tot i això, pot fer-nos reflexionar força.

• Humor: 1; acció: 2,5; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).
• Comentari cinefòrum: l'amistat, la fe i l'optimisme.

Estrena en vídeo i DVD

Harry Potter i el presoner d'Azkaban ****

Director: Alfonso Cuarón.
Guionista: Steve Kloves.
Intèrprets: Alan Rickman, Daniel Radcliffe, David Thewlis, Emma Thompson, Emma Watson, Gary Oldman, Michael Gambon, Rupert Grint.
Estats Units, 142 minuts, 2004. Color Públic: joves.

Basada en la tercera novel·la de la nissaga creada per J. K. Rowling, *Harry Potter i el presoner d'Azkaban* comença al final de l'estiu, quan Harry és a punt de tornar a Hogwarts, després d'haver passat uns mesos amb els seus oncles, els Dursley. L'aventura s'inicia quan, accidentalment, Harry infla la tieta Marge. Llavors, s'escapa i és portat per l'Autobús Noctàmbul al pub de la Caldera que Vessa, on el Ministre de Màgia, Cornelius Fudge, l'espera ansiós. Alhora, un perillós i enigmàtic mag, Sirius Black, s'ha escapat de la presó d'Azkaban i es creu que busca Harry. Per empitjorar les coses, a Hogwarts s'allotgen els aterridors guardes d'aquesta presó, els Dementors, que absorbeixen les ànimes de les seves preses i malauradament, Harry sembla que és una gran presa per a ells.

Es tracta de la més cinematogràfica de les tres adaptacions de Harry Potter, fetes fins ara. Segurament, no és només el treball del director, Alfonso Cuarón, perquè el guió, de Steve Kloves —que també havia adaptat el primer i segon llibre—, sap condensar molt més l'argument i alliberar-se dels episodis més esportius —el Quidditch apareix un únic cop— i d'alguns de la vida escolar i personal. O sigui, que la trama se centra en l'aventura pura i dura, amb més alteracions de l'argument original.

Està clar que el director mexicà Alfonso Cuarón (*La princesita*, *Grandes esperanzas*, *Y tu mamá también*) ha sabut donar un toc personal al film. Chris Columbus, el director de les dues entregues anteriors, treballa ara en la producció. Més obscura en la seva fotografia i ambientació —

Harry Potter i Hermione Granger.

però menys tètrica en la seva resolució que *Harry Potter i la cambra secreta*, la banda sonora de la qual era massa sinistra per al públic infantil—, la pel·lícula sap destil·lar màgia, encant i bon humor.

Cuarón ha escollit una il·luminació gairebé expressionista i una realització plena de grans angles i moviments de càmera sinuosos —Columbus era més clàssic i transparent— perquè «els fons es tornin tan importants per a la narrativa, com ho són els actors», segons Michael Seresin, director de fotografia del film. D'aquesta manera, en lloc de fer servir molts primers plans es juga més amb els tràvelings i les panoràmiques. Un altre dels factors que contribueixen a donar personalitat a *El presoner d'Azkaban* és el to poètic i lànguid que s'atorga al pas del temps: els primers plans de la natura (com la caiguda d'una fulla), aquesta gran maquinària del rellotge (que apareix periòdicament entre escena i escena), els nous personatges que connecten el passat amb el present (Sirius Black, el professor Lupin...) ajuden a fer encara més suggeridora i coherent la proposta de Cuarón i el seu equip.

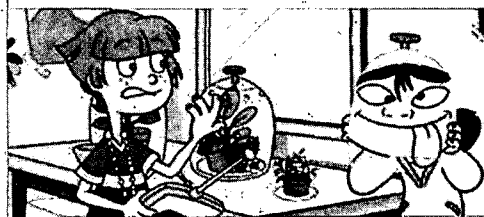
• Humor: 1,5; acció: 2; violència: 1; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).
• Comentari cinefòrum: la responsabilitat i l'amistat.
• Extres DVD: idiomes i subtítols (anglès, castellà i català); tràilers del film; menús interactius, selecció d'escenes; «Defensa contra les arts obscures»; «Visita a la vila de Honey Dukes»; «Els voltants de Hogwarts»; el joc «Enxampa l'Scabbler!»; un documental sobre la història i cronologia de la nissaga; la col·lecció de cromos màgics, etc.

El món de la televisió

► Deixa-ho per Mi-Mi **

De dilluns a divendres - 17.35 - K3
Públic: nens.

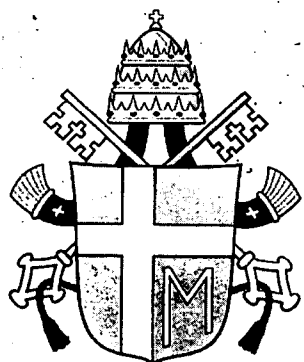
Per a Mimi, la protagonista de la sèrie, el problema que té amb el món que l'envolta és molt senzill: posseïx un gran potencial, però molt mal administrat. Per tant, algú ho ha de solucionar... i qui si no ella? Mimi Morton és una nena de 12 anys que sempre diu, sense embuts, el que la majoria de gent només gosa pensar. És una lluitadora que sempre defensa el més feble. Com que és tan impulsiva i fa coses sense pensar, Mimi només aprèn dels seus errors en el moment de cometre'n uns quants més.

Fa coses com no deixar vendre llimonada al seu germà petit, Bradley, sense dur a terme un pla de màrqueting; impedir que la seva millor amiga, Elaine, produeixi una obra de teatre sense que una persona preparada i experimentada com ella la dirigeixi; mira de canviar la personalitat del seu germà gran, Jason, un adolescent obsessionat per la seva imatge i desesperat perquè els seus amics el consideren un noi «enrotllat» i capaç de fer qualsevol cosa, per ridícula que sigui, per aconseguir el seu propòsit, o fer d'agent de viatges per organitzar una segona lluna de mel als seus pares. Amb què ens sorprendrà la propera vegada...?

TAC

CARTA APOSTÒLICA MANE NOBISCUM DOMINE

DEL SUMME PONTÍFEX JOAN PAU II
A L'EPISCOPAT, AL CLERGAT I ALS FIDELS
PER A L'ANY DE L'EUCARISTIA
OCTUBRE 2004 - OCTUBRE 2005

Introducció

1 «Queda't amb nosaltres, Senyor, que es fa tard» (cf. Lc 24,29). Va ser aquesta la invitació instant que els dos deixebles que anaven cap a Emmaús el vespre mateix del dia de la resurrecció van adreçar al Vianant que se'ls havia ajuntat fent camí. Aclaparats per pensaments tristos, no imaginaven que aquell desconegut pogués ser el mateix Mestre, tot just ressuscitat. Però van experimentat un íntim «ardor» (cf. Lc 24,32) mentre ell hi parlava «explicant-los» les Escriptures. La llum de la paraula els estovava la duresa del cor i «els obria els ulls» (cf. Lc 24,31). Enmig de les ombres d'un dia que ja vesprejava i de la foscor que els envoltava, aquell Vianant era un raig de llum que els desvetllà l'esperança i els obrí els ànims a desitjar la plena llum. «Queda't amb nosaltres», suplicaven. I ell va acceptar-ho. Al cap de ben poc, el rostre de Jesús desapareixia, però el Mestre «s'havia quedat» sota el vel del «pa partit», davant el qual els ulls d'ells s'havien oberts.

2 La icona dels deixebles d'Emmaús es presta prou bé a orientar un any que ha de veure com l'Església s'esforçarà de manera particular per viure el misteri de la santa Eucaristia. En el camí dels nostres interrogants i neguits, i potser de les nostres punyents desil·lusions, el Vianant diví continua fent-se acompanyant nostre per introduir-nos, amb la interpretació de les Escriptures, a la comprensió dels misteris de Déu. I quan la trobada esdevé plena, s'afegeix a la llum de la paraula la llum que brolla del «Pa de vida», amb el qual Crist aconsegueix de manera absoluta la seva promesa de «es-

tar-se amb nosaltres cada dia fins a la fi del món» (cf. Mt 28,20).

3 La «fracció del pa» -com s'anomenava al començament l'Eucaristia ha estat sempre al bell mig de la vida de l'Església. Per mitjà d'ella, Crist fa present, en el decurs del temps, el misteri de la seva mort i resurrecció. En ella, el rebem a ell personalment, com a «pa vivent baixat del cel» (Jn 6,51), i amb ell se'ns dona la penyora de la vida eterna, gràcies a la qual tastem l'etern convit de la Jerusalem celestial. Força vegades, i fa ben poc a l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*, seguint el traçat dels ensenyaments dels Pares, dels Concilis Eumènics i també dels meus predecessors, he invitat l'Església a reflexionar sobre l'Eucaristia. En aquest escrit, per tant, no pretenc repetir la doctrina ja explicada, a la qual remeto perquè s'hi aprofundeixi i s'assimili. He pensat, però, que per assolir aquest objectiu pot ser de gran ajuda un any dedicat íntegrament a aquest admirable sagrament.

4 Com se sap, l'Any de l'Eucaristia anirà de l'octubre del 2004 a l'octubre del 2005. La raó propícia per a aquesta iniciativa me l'han donada dos esdeveniments, que en marquen de manera oportuna l'inici i la fi: el Congrés Eucarístic Internacional, programat del 10 al 17 d'octubre del 2004 a Guadalajara (Mèxic), i l'Assemblea Ordinària del Sínode dels Bisbes, que es farà al Vaticà del 2 al 29 d'octubre del 2005 amb el tema «L'Eucaristia, font i cim de la vida i de la missió de l'Església». En fer aquest pas, no ha mancat tampoc una altra consideració: aquest any hi ha Jornada Mundial de la Joventut, que es farà a Colònia del 16 al 21 d'agost del 2005. L'Eucaristia és el centre vital a l'entorn

del qual vull que els joves s'apleguin per alimentar la seva fe i el seu entusiasme. El pensament d'una iniciativa eucarística com aquesta la tenia de fa temps al cor, perquè l'Eucaristia constitueix com de fet el desenvolupament natural de la trajectòria pastoral que he mirat de transmetre a l'Església especialment a partir dels anys de preparació del Jubileu, i que he intentat continuar en els anys següents.

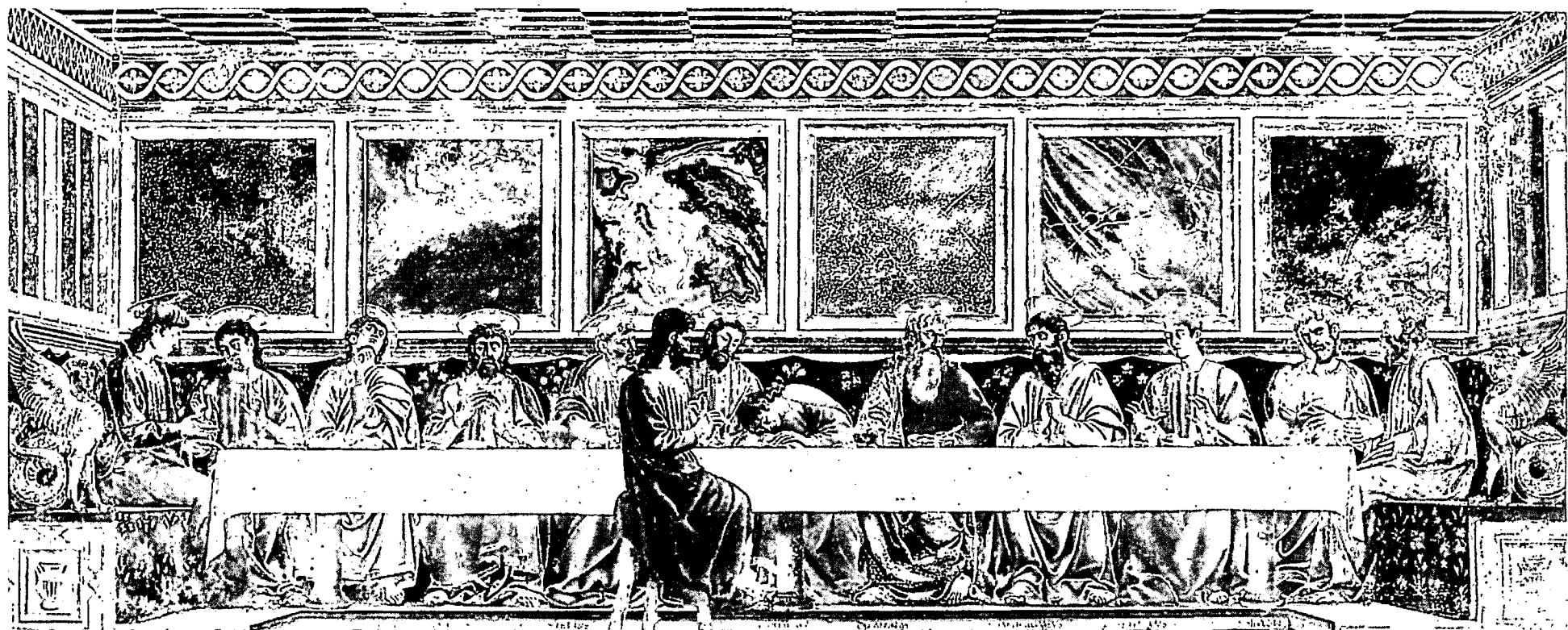
5 En aquesta carta apostòlica em proposo subratllar la continuïtat de la trajectòria, a fi que sigui més senzill per a tothom entendre'n l'abast espiritual. Quant a l'organització concreta de l'Any de l'Eucaristia, compto amb la personal sol·licitud dels pastors de les Esglésies particulars, la devoció dels quals a tan gran misteri no deixarà de suggerir-los les actuacions adequades. Als meus germans bisbes, d'altra banda, no els serà difícil adonar-se com aquesta iniciativa, que comença poc temps després d'acabar-se l'Any del Rosari, se situa en un nivell espiritual prou profund per no obstaculitzar de cap manera els programes pastorals de cada església. O, encara més, pot il·luminar eficaçment aquests programes i ancorar-los, per dir-ho així, en el misteri que constitueix l'arrel i el secret de la vida espiritual dels fidels i també de cadascuna de les iniciatives de l'Església local. Per tant, no vull interrompre els «camins» pastorals que cada Església va fent, sinó posar-hi l'accent de la dimensió eucarística, que és propi de la vida cristiana sencera. Per part meua, amb aquesta carta vull oferir algunes orientacions de fons, amb la confiança que el poble de Déu, en la seva composició diversa, voldrà acollir la meua proposta amb diligent docilitat i amor fervorós.

**I SEGUINT EL CAMÍ
MARCAT PEL CONCILI
I EL JUBILEU**

Amb la mirada feta en el Crist

6 Fa deu anys, amb la *Tertio millennio adveniente* (10 de novembre del 1994), vaig tenir la joia d'assenyalar a l'Església el camí de preparació per al gran Jubileu de l'any 2000. Sentia que aquell esdeveniment històric es perfilava a l'horitzó com una gràcia molt gran. Certament, no creia de manera il·lusa que un simple moment cronològic, tot i que fos suggestiu, pogués per ell mateix comportar grans canvis. Malauradament, els fets s'han encarregat de posar en evidència, un cop iniciat el mil·lenni, una mena de crua continuïtat amb els esdeveniments precedents, i fins i tot de pitjors. I així, s'ha anat dibuixant un escenari que en comptes d'un avenir reconfortant, deixa entreveure ombres fosques de violència i de sang que no deixen d'entristir-nos. Però, en convidar l'Església a celebrar el Jubileu dels dos mil anys de l'Encarnació, estava ben convençut —i n'estic a hores d'ara més que mai!— que treballava de cara al «llarg termini» de la humanitat.

De fet, el Crist és al centre no sols de la història de l'Església, sinó també de la història de la humanitat. En ell, tot es recapitula (cf. Ef 1,10; Col 1,15-20). Com no recordar la força amb què el Concili Eumènic Vaticà II, citant el papa Pau VI, confessà que el Crist «és el fi de la història humana, el punt de confluència dels desigs de la història i de la civilització, el centre del gènere humà, l'alegria de tots els cors, la plenitud de les seves aspiracions»? L'ensenyament del Concili aportà un nou aprofundi-

«Sopar», d'Andrea del Castagno (1421-1457), pintura al fresc del refectori de Santa Apol·lònia a Florència.

ment en la coneixença de la natura de l'Església i va obrir les ànimes dels creients a una comprensió més acurada dels misteris de la fe i de les mateixes realitats terrenals amb la llum del Crist. En el Crist, Verb fet carn, es revela com de fet no sols el misteri de Déu, ans el misteri mateix de l'home.² En el Crist l'home troba redempció i plenitud.

7 A l'encíclica *Redemptor hominis*, en l'inici del pontificat, vaig desenvolupar àmpliament aquesta qüestió, que després he tornat a tractar en diverses circumstàncies. El Jubileu fou el moment adequat per concentrar l'atenció dels creients en aquesta veritat fonamental. La preparació del gran esdeveniment va ser plenament trinitària i cristocèntrica. En aquell enfocament, no podia oblidar-se de cap manera l'Eucaristia. Si avui comencem a celebrar un Any de l'Eucaristia, recordo gratament que ja a la *Tertio millennio adveniente* escrivia: «L'any dos mil serà intensament eucarístic: en el sagrament de l'Eucaristia el Salvador, encarnat al si de Maria fa vint segles, continua oferint-se a la humanitat com a font de vida divina.»³ El Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Roma, va concretar aquella dimensió del gran Jubileu. Convé recordar també que en plena preparació del Jubileu, en la carta apostòlica *Dies Domini* vaig proposar a la meditació dels creients el tema del «Diumenge» com a dia del Senyor ressuscitat i dia especial de l'Església. Aleshores vaig convidar tothom a redescobrir la celebració eucarística com el cor mateix del diumenge.⁴

Contemplar amb Maria el rostre de Crist

8 L'herència del gran Jubileu va ser recollida d'alguna manera a la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*. En aquell document de caràcter programàtic suggeria un projecte de tasca pastoral basat en la contemplació del rostre de Crist, dins d'una pedagogia eclesial capaç de proposar una «mesura alta» de santetat, cercada especialment per mitjà de l'art de la pregària.⁵ I com podia mancar, en aquell projecte, la dimensió litúrgica i, de manera particular, l'atenció a la vida eucarística? Vaig escriure llavors: «Al llarg del segle XX, i especialment del Concili ençà, molt ha avançat la comunitat cristiana en la manera de celebrar els sacraments i sobretot l'Eucaristia. Cal insistir en aquesta línia i donar particular relleu a l'Eucaristia dominical i al mateix diumenge, viscut com un dia especial de la fe, dia del Senyor ressuscitat i del do de l'Esperit, verdadera Pasqua de la setmana.»⁶ En el context de l'educació per a la pregària invitava després a cultivar la litúrgia de les hores, mitjançant la qual l'Església santifica les diverses hores del dia i el decurs del temps amb la dinàmica pròpia de l'any litúrgic.

9 Més tard, amb la convocatòria de l'Any del Rosari i amb la publicació de la carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae*, vaig reprendre el discurs de la contemplació del rostre de Crist des de la perspectiva mariana, per mitjà d'una nova proposta del Rosari. En efecte, aquesta pregària tradicional, tan recomanada pel magisteri i tan estimada pel poble de Déu, té una fisonomia específicament

bíblica i evangèlica, centrada primordialment en el nom i el rostre de Jesús i fita en la contemplació dels misteris i en la repetició de l'avemaria. La seva estructura repetitiva constitueix una mena de pedagogia de l'amor, pensada per encendre l'ànim amb el mateix amor que Maria té pel seu Fill. Per això, portant a una darrera maduració un itinerari plurisecular, he volgut que aquesta forma privilegiada de contemplació completés el seu aspecte de veritable «compendi de l'Evangelium» i hi he integrat els misteris de llum.⁷ I com podia no haver-hi, al cim dels misteris de llum, la santa Eucaristia?

De l'Any del Rosari a l'Any de l'Eucaristia

10 En el cor mateix de l'Any del Rosari vaig promulgar la carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia*, amb la qual volia il·lustrar el misteri de l'Eucaristia amb la relació indissoluble i vital amb l'Església. Vaig encoratjar tothom a celebrar el sacrifici eucarístic amb l'atenció que mereix, i a prestar a Jesús, present a l'Eucaristia, també fora de la missa, un culte d'adoració digne d'aquest tan gran misteri. Vaig recordar sobretot la necessitat d'una espiritualitat eucarística i presentava Maria com a model de «dona eucarística».⁸

L'Any de l'Eucaristia té, per tant, un rerefons que s'ha anat enriquint any rere any, sempre, però, ben centrat en Crist i en la contemplació del seu rostre. En certa manera, pot proposar-se com un any de síntesi, una mena de cim de tot el camí recorregut. Tantes coses es podrien dir, per viure bé aquest any. Jo em limitaré a suggerir alguns punts de vista que puguin ajudar tothom a convergir cap a una actitud lúcida i profitosa.

II L'EUCARISTIA, MISTERI DE LLUM

«Els explicà tot allò de les Escriptures que es referia a ell» (Lc 24,27)

11 El relat de l'aparició de Jesús ressuscitat als dos deixebles d'Emmaús ajuda a posar atenció en un primer aspecte del misteri eucarístic que ha d'estar sempre present en la devoció del poble de Déu: l'Eucaristia, misteri de llum! En quin sentit pot dir-se això, i quines són les implicacions que se'n deriven per a l'espiritualitat i per a la vida cristiana?

Jesús s'ha qualificat ell mateix com a «llum del món» (Jn 8,12), i aquesta condició seva resulta ben evident en els moments de la seva vida, com la transfiguració i la resurrecció, en els quals lluu clarament la seva glòria divina. Tanmateix, a l'Eucaristia la glòria del Crist és amagada. El sagrament eucarístic és el «mysterium fidei» per excel·lència. Ara, justament per mitjà del misteri de la seva ocultació total, el Crist es fa misteri de llum, gràcies al qual el creient és introduït en les profunditats de la vida divina. No és sinó per aquesta felicitat intuïtiva que la cèlebre icona de la Trinitat de Rubliov posa l'Eucaristia, de manera ben significativa, en el centre de la vida trinitària.

12 L'Eucaristia és llum, abans que res, perquè en cada missa la litúrgia de la paraula de Déu precedeix la

litúrgia eucarística, en la unitat de les dues «meses», la de la Paraula i la del Pa. Aquesta continuïtat apareix en el discurs eucarístic de l'evangelium de Joan, on l'explicació de Jesús passa de presentar els fonaments del seu misteri a mostrar-ne la dimensió pròpiament eucarística: «La meua carn és veritable menjar i la meua sang és veritable beguda» (Jn 6,55). Sabem que fou això el que va fer entrar en crisi gran part de l'auditori i el que va induir Pere a fer-se portaveu de la fe dels altres apòstols i de l'Església de tots els temps: «Senyor, a qui anirem? Tu tens paraules de vida eterna.» (Jn 6,68). En la trobada amb els deixebles d'Emmaús el mateix Crist intervé per mostrar-los, «començant per Moisès i per tots els profetes», com «totes les escriptures» condueixen al misteri de la seva persona (cf. Lc 24,27). Les seves paraules fan «encendre» el cor dels deixebles, els rescaten de la foscor de la tristesa i de la desesperació, els susciten el desig de romandre amb ell: «Queda't amb nosaltres, Senyor» (cf. Lc 24,29).

13 Els pares del Concili Vaticà II, a la constitució *Sacrosanctum concilium*, van voler que la «mesa de la paraula» obrís de manera més abundosa als fidels els tresors de l'Escriptura.⁹ Per això van permetre que en la celebració litúrgica, especialment els textos bíblics fossin llegits en una llengua comprensible per a tothom. És el mateix Crist qui parla quan a l'Església es llegeix la sagrada Escriptura.¹⁰ Alhora, van recomanar al celebrant que l'homilia formés part de la mateixa litúrgia, destinada a glossar la paraula de Déu i a actualitzar-la de cara a la vida cristiana.¹¹ A quaranta anys del Concili, l'Any de l'Eucaristia pot ser una ocasió important perquè les comunitats cristianes facin una revisió sobre aquest punt. No n'hi ha prou, de fet, que els textos bíblics siguin proclamats en una llengua comprensible, si la proclamació no es fa amb la cura, la preparació prèvia, l'escolta devota, el silenci meditatiu, que són necessaris perquè la paraula de Déu colpeixi la vida i la il·lumini.

«El van reconèixer en la fracció del pa» (Lc 24,35)

14 És significatiu que els dos deixebles d'Emmaús, convenientment preparats per la paraula del Senyor, l'haguessin reconegut mentre eren a taula, pel gest senzill de la «fracció del pa». Un cop que les intel·ligències són il·luminades i els cors abrindats, els signes «parlen». L'Eucaristia s'esdevé tota ella en el context dinàmic dels signes, que porten un missatge dens i lluminós. És per mitjà de signes que el misteri es desvela d'alguna manera davant els ulls del creient.

Com he subratllat a l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*, és important que cap dimensió d'aquest sagrament no sigui descurada. De fet, l'home té sempre davant seu la temptació de reduir l'Eucaristia a les pròpies dimensions, mentre que en realitat és ell qui s'ha d'obrir a la dimensió del misteri. «L'Eucaristia és un do massa gran per consentir ambigüitats i disminucions.»¹²

15 No hi ha dubtes que la dimensió més evident de l'Eucaristia és la de l'apat. L'Eucaristia va néixer, el vespre del Dijous Sant, en el context del

sopar pasqual. Per tant, porta inscrit en la seva estructura el sentit del convit: «Preneu i mengeu [...] Després pren el calze i [...] els el dona dient: Beveu-ne tots...» (Mt 26,26.27). Aquest factor explica bé la relació de comunió que Déu vol establir amb nosaltres i la que nosaltres mateixos hauríem de determinar com a torna.

No es pot oblidar, però, que el convit eucarístic té també un sentit profundament i primordialment sacrificial.¹³ En ell, Crist renova per a nosaltres el sacrifici fet una vegada per totes al Gòlgota. Tot i sent-hi present com a ressuscitat, porta els senyals de la seva passió, de la qual cada santa missa és «memorial», tal com la litúrgia recorda amb l'aclamació després de la consagració: «Anunciem la vostra mort, proclamem la vostra resurrecció [...] Senyor...». Alhora, mentre actualitza el passat, l'Eucaristia es projecta cap al futur de l'última vinguda del Crist, a la fi de la història. Aquest aspecte «escatològic» dona al sagrament eucarístic un dinamisme comprometedor, que infon al camí cristià l'obertura de l'esperança.

«Jo sóc amb vosaltres cada dia...» (Mt 28,20)

16 Totes aquestes dimensions de l'Eucaristia concorren en un aspecte que posa a prova la nostra fe més que cap altre: és el misteri de la presència «real». Amb tota la tradició de l'Església, creiem que sota les espècies eucarístiques hi ha present realment Jesús. Una presència —com va explicar de manera pràctica el papa Pau VI— que es diu «real» no per exclusió, com si les altres formes de presència no fossin reals, sinó per antonomàsia, perquè en virtut d'ella Crist, tot sencer, es fa substancialment present amb la realitat del seu cos i de la seva sang.¹⁴ Per això la fe demana estar davant l'Eucaristia amb la seguretat que estem davant el mateix Crist. Justament la seva presència dona a les altres dimensions —d'apat, de memorial de la Pasqua, d'anticipació escatològica— un significat que va molt més enllà d'un mer simbolisme. L'Eucaristia és misteri de presència, per mitjà del qual es fa realitat de manera suprema la promesa de Jesús de quedar-se amb nosaltres fins a la fi del món.

Celebrar, adorar, contemplar

17 Un misteri gran, l'Eucaristia! Un misteri que abans que res ha de ser ben celebrat. Convé que la santa missa sigui posada al centre de la vida cristiana, i que en cada comunitat es facin tots els possibles per celebrar-la de manera decorosa, segons les normes establertes, amb la participació del poble, servint-se dels diversos ministres per a l'exercici de les competències previstes per a cadascú, i parant també una atenció seriosa al caire de sacralitat que ha de caracteritzar el cant i la música litúrgica. Un objectiu concret d'aquest Any de l'Eucaristia podria ser estudiar a fons, en cada comunitat parroquial, l'Ordenació General del Missal Romà. La manera més directa d'introduir-se en el misteri de la salvació que es verifica a través dels «signes» sants és seguir amb fidelitat el recorregut de l'any litúrgic. Que els pastors s'esforcin en aquesta catequesi «mistagògica», tan estimada pels Pares de l'Església, que fa desco-

brir el valor dels gestos i les paraules de la litúrgia i ajuda els fidels a passar dels signes al misteri, i a implicar-hi tota la seva existència.

18 Tant en la celebració de la missa com en el culte eucarístic fora de la missa, convé fomentar de manera particular *el convenciment viu de la presència real del Crist*, i tenir cura de donar-ne testimoni amb el to de veu, amb els gestos, amb els moviments, amb tot el capteniment. Amb aquest propòsit, les normes recorden —i jo també ho he repetit fa ben poc temps¹⁵— la importància que convé donar als moments de silenci tant de la celebració com de l'adoració eucarística. Cal, en una paraula, que la manera de tractar l'Eucaristia per part dels ministres i dels fidels estigui totalment amarada d'un respecte extrem.¹⁶ La presència de Jesús al tabernacle ha de constituir com *un pol d'atracció* per a un nombre cada cop més gran d'ànimes enamorades d'ell, disposades a estar-se temps llargs per escoltar la seva veu i per sentir gairebé el batec del seu cor. «Tasteu i veureu si n'és de bo el Senyor!» (Sl 33 [34],9).

L'adoració eucarística fora de la missa ha de ser, durant aquest any, un objectiu especial per a cada comunitat parroquial i religiosa. Que restem prostrats bones estones davant Jesús present a l'Eucaristia, reparant amb la nostra fe i el nostre amor les negligències, els oblitats i encara els ultratges que el nostre Salvador ha de patir en tants indrets del món. Aprofundim amb l'adoració la nostra contemplació personal i comunitària, servint-nos també de l'ajut de la pregària, sempre ancorada en la paraula de Déu i en l'experiència de tants místics antics i moderns. El Rosari mateix, pres en el sentit pregon, bíblic i cristocèntric que he recomanat en la carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae*, podrà ser un mitjà particularment adequat per a la contemplació eucarística, feta en la companyia i dins l'escola de Maria.¹⁷

Que es visqui enguany amb un particular fervor la solemnitat del *Corpus Christi*, amb la tradicional processó. Que la fe en el Déu que en encarnar-se s'ha fet company nostre de viatge, sigui proclamada arreu i de manera particular pels nostres carrers i en les nostres cases, com a expressió del nostre amor agraït i font de benediccions inesgotables.

«Estigueu en mi i jo en vosaltres»
(Jn 15,4)

19 A la petició dels deixebles d'Emmaús perquè restés «amb» ells, Jesús respon amb un do molt més gran: mitjançant el sagrament de l'Eucaristia trobà la manera de romandre «en» ells. Rebent l'Eucaristia és entrar en comunió profunda amb Jesús. «Estigueu en mi i jo en vosaltres.» (Jn 15,4). Aquesta relació d'íntima i recíproca «permanència» permet anticipar, d'alguna manera, el cel a la terra. No és aquest l'anhel més gran de l'home? No és això el que Déu s'ha proposat fent realitat en la història el seu disseny de salvació? Ell ha ficat dins el cor de l'home la «fam» de la seva paraula (cf. Am 8,11), una fam que s'apaivarà només en la unió plena amb ell. La

comunió eucarística ens és donada per «alimentar-nos» de Déu en aquesta terra, tot esperant la satisfacció plena del cel.

Un sol pa, un sol cos

20 Però aquesta especial intimitat que es fa realitat en la «comunió» eucarística no pot entendre's de manera adequada ni plenament viscuda fora de la comunió eclesial. És el que he subratllat reiteradament a l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*. L'Església és el cos de Crist: hom camina «amb el Crist» en la mesura que està en relació «amb el seu cos». Per crear i fomentar aquesta unitat, Crist ens forneix amb l'efusió de l'Esperit Sant. I ell mateix no deixa de promoure-la mitjançant la seva presència eucarística. En efecte, és justament l'únic pa eucarístic que ens fa un sol cos. Ho afirma l'apòstol Pau: «Pel fet que hi ha un sol pa, nosaltres, tot i ser molts, som un sol cos, perquè tots participem de l'únic pas.» (1Co 10,17). En el misteri eucarístic Jesús edifica l'Església com a comunió, segons el model suprem evocat en la *pregària sacerdotal*: «Com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu, que ells siguin també una cosa sola en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat» (Jn 17,21).

21 Si l'Eucaristia és origen de la unitat eclesial, també n'és la màxima manifestació. L'Eucaristia és epifania de comunió. És per això que l'Església estableix unes condicions per prendre part de manera plena en la celebració eucarística.¹⁸ Aquestes limitacions ens han de portar a adquirir cada cop més consciència de *com ha de ser d'exigent la comunió que Jesús ens demana*. És una comunió jeràrquica, fundada en la consciència dels diversos ministeris i atribucions, i sempre recordada en la pregària eucarística per mitjà de la menció del Papa i del bisbe diocesà. És una comunió fraterna, cultivada amb una «espiritualitat de comunió» que indueix a sentiments de recíproca obertura, d'afecte, de comprensió i de perdó.¹⁹

«Un sol cor i una sola ànima»
(Ac 4,32)

22 En cada santa missa som cridats a acarar-nos amb l'ideal de comunió que el llibre dels Fets dels apòstols esbossa com un model per a l'Església de sempre. És l'Església aplegada entorn dels apòstols, convocada per la paraula de Déu, capaç de compartir no sols els béns espirituals, sinó els mateixos béns materials (cf. Ac2, 42-47; 4, 32-35). En aquest Any de l'Eucaristia el Senyor ens invita a apropar-nos tant com sigui possible en aquest ideal. Que es visquin amb una particular atenció els moments que ja suggereix la litúrgia per a la «missa estacional», en la qual el

bisbe celebra en la catedral amb el seu presbiteri i diaques i amb la participació de tots els components del poble de Déu. És aquesta la principal «manifestació» de l'Església.²⁰ Però serà lloable concretar *altres ocasions significatives*, també les parròquies, perquè el sentit de la comunió s'acreixi i atorgui a la celebració eucarística un fervor renovat.

El dia del Senyor

23 Voldria sobretot que aquest any es posés un esforç especial a re-

Detall del «Sopar», d'Andrea del Castagno.

descobrir i viure plenament el diumenge com a dia del Senyor i dia de l'Església. M'agradaria que es tornés a meditar allò que vaig escriure a la carta apostòlica *Dies Domini*: «És propi de la missa dominical, de fet, que els cristians evoquin de manera particularment intensa l'experiència viscuda pels apòstols el vespre de la Pasqua, quan el Ressuscitat se'ls aparegué mentre estaven reunits (cf. Jn 20,19). En aquell petit nucli de deixebles, primícia de l'Església, hi havia d'alguna manera el poble de Déu de tots els temps.»²¹ Que els preveres prestin, en la seva tasca pastoral durant aquest any de gràcia, una atenció encara més gran a la missa dominical, com una celebració en què la comunitat parroquial s'aplega de manera conjunta, ordinàriament també amb la participació dels diversos grups, moviments i associacions de què es compon.

«Se'n tornaren tot seguit» (Lc 24,33)

24 Els dos deixebles d'Emmaús, després de reconèixer el Senyor, «se'n tornaren tot seguit» (Lc 24,33), per comunicar el que havien vist i sentit.

Quan s'ha tingut una veritable experiència del Ressuscitat, amb l'aliment del seu cos i de la seva sang, no es pot guardar només per a un mateix l'alegria tastada. La trobada amb Crist, contínuament aprofundida en la intimitat eucarística, suscita en l'Església i en cada cristià *la urgència de testimoniar i d'evangelitzar*. Ja ho remarcava a l'homília en la qual vaig anunciar l'Any de l'Eucaristia, en fer esment de les paraules de Pau: «Cada vegada que menjareu aquest pa i beureu d'aquest calze, anunciareu la mort del Senyor fins que ell torni» (1Co 11,26).

L'apòstol estableix una relació de continuïtat entre el convit i l'anunci: entrar en comunió amb el Crist en el memorial de la Pasqua vol dir, al mateix temps, experimentar el deure de fer-se missioner de l'esdeveniment que el ritu actualitza.²² El comiat del final de cada missa constitueix una *consigna*, que empeny el cristià al compromís per fer conèixer l'Evangelí i per animar cristianament la societat.

25 Per a aquesta missió, l'Eucaristia no proporciona només la força interior, sinó també, en certa manera, el projecte. De fet, l'Eucaristia és una manera de ser, que de Jesús passa al cristià i que per mitjà del seu testimoni mira d'estendre's a la societat i a la cultura. A fi que això s'esdevingui, cal que cada fidel assimili, en la meditació

personal i comunitària, els valors que l'Eucaristia expressa, el capteniment que inspira, els propòsits de vida que suscita. Per què no veure aquí l'especial consigna que podria desprendre's de l'Any de l'Eucaristia?

Donar gràcies

26 Un element fonamental d'aquest projecte surt del significat mateix de la paraula «eucaristia»: acció de gràcies. En Jesús, en el seu sacrifici, en el seu «sí» incondicional a la voluntat del Pare, hi ha el «sí», el «gràcies» i l'«amén» de la humanitat sencera. L'Església sent la crida a recordar als homes aquesta gran veritat. És urgent que això arribi sobretot a la nostra cultura secularitzada, que alena l'oblit de Déu i cultiva la vana autosuficiència de l'home. Encarnar el projecte eucarístic en la vida de cada dia, allà on es treballa i es viu —en la família, en l'escola, en la fàbrica, en les condicions més diverses de la vida— vol dir també donar testimoni que *la realitat humana no es justifica sense fer referència al Creador*: «La criatura, sense el Creador, s'esvaeix.»²³ Aquesta referència transcendent, que ens duu a un continu «gràcies» —a una actitud precisament eucarística— per tot allò que tenim i som, no malmet la legítima autonomia

de les realitats terrenals²⁴, sinó que els dona un veritable fonament i les situa alhora dins els seus justos límits.

En aquest Any de l'Eucaristia hi hauria d'haver el compromís, per part dels cristians, de testimoniar amb més força la presència de Déu al món. No tinguem por de parlar de Déu i de mostrar amb el cap ben alt els signes de la fe. La «cultura de l'Eucaristia» facilita una cultura del diàleg, que troba en ella força i aliment. Aniria errat qui sostingués que la referència pública a la fe pot entelar la justa autonomia de l'Estat i de les institucions civils, o que fins i tot pot fomentar actituds d'intolerància. Si històricament no han mancat errors en aquesta matèria, també per part dels creients, tal com vaig reconèixer amb motiu del Jubileu, aquests errors no es deuen a les «arrels cristianes», sinó a la inconseqüència dels cristians amb les seves arrels. El qui aprèn a dir «gràcies» com Crist crucificat, podrà ser un màrtir, però no serà mai un botxí.

El camí de la solidaritat

27 L'Eucaristia no és sols expressió de comunió en la vida de l'Església; també és projecte de solidaritat amb la humanitat sencera. L'Església renova contínuament en la celebració eucarística la seva consciència de ser «signe i instrument» no sols de l'íntima unió amb Déu, sinó també de la unitat de tot el gènere humà.²⁵ Cada missa, també quan se celebra d'amagat o en un indret perdut del món, porta sempre el senyal de la universalitat. El cristià que participa en l'Eucaristia hi aprèn a fer-se promotor de comunió, de pau, de solidaritat, en totes les circumstàncies de la vida. La visió esquinqada del nostre món, que ha iniciat el nou mil·lenni amb l'espectre del terrorisme i de la tragèdia de la guerra, reclama més que mai als cristians que visquin l'Eucaristia com una gran escola de pau, on es formen els homes i dones que han de promoure el diàleg i la comunió en els diversos nivells de responsabilitat de la vida social, cultural o política.

Al servei dels endarrerits

28 Queda encara un punt sobre el qual voldria cridar l'atenció, perquè en depèn en bona mesura l'autenticitat de la participació en l'Eucaristia,

celebrada en comunitat: és l'impuls que ha de comportar un esforç actiu per a l'edificació d'una societat més justa i fraterna. A l'Eucaristia el nostre Déu ha manifestat una forma extrema d'amor, capgirant tots els criteris de dominació que regeixen tan sovint les relacions humanes i confirmant de manera radical el criteri del servei: «Si algú vol ser el primer, que sigui l'últim de tots i el servent de tothom» (Mc 9,35). No és pas fortuït que a l'evangeli de Joan no hi trobem el relat de la institució eucarística, però sí el del «rentament dels peus» (cf. Jn 13,1-20): en ajupir-se a rentar els peus dels seus deixebles, Jesús explica de manera inequívoca el sentit de l'Eucaristia. Sant Pau, al seu torn, insisteix amb força que no és lícita una celebració eucarística en la qual no resplendeixi la caritat manifestada en el fet de compartir amb els més pobres (cf. 1Co 11,17-22.27-34).

Per què, doncs, no es pot fer que aquest Any de l'Eucaristia sigui un període en què la comunitat diocesana i parroquial s'esforci de manera especial a fer front amb generositat fraterna a alguna de les moltes mancances del nostre món? Penso en el drama de la fam que turmenta centenars de milions d'éssers humans, penso en les malalties que flagellen els països en desenvolupament, en la soledat de les persones grans, en el desencís dels aturats, en els desplaçaments dels immigrants. Són mals, aquests, que afecten fins i tot les regions més riques, si bé en mesures diverses. No podem ser il·lusos: serà per l'amor mutu i sobretot per la preocupació pels necessitats que serem reconeguts com a veritables deixebles del Crist (cf. Jn 13,35; Mt 25,31-46). I amb aquest mateix criteri es contrastarà l'autenticitat de les nostres celebracions eucarístiques.

Conclusió

29 O Sacrum Convivium, in quo Christus sumitur! L'Any de l'Eucaristia neix de l'admiració amb què l'Església es posa davant aquest gran misteri. És una admiració que s'endinsa cada cop més en la meua ànima. D'aquí va sorgir l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*. Sento com si fos una gràcia gran del vint-i-setè any de ministeri de Pere, que ara començaré, el fet de poder cridar

avui tota l'Església a contemplar, a lloar, a adorar de manera especialíssima aquest sacrament inefable. Que l'Any de l'Eucaristia sigui per a tothom l'ocasió preciosa per a una renovada conscienciació del tresor incomparable que el Crist ha confiat a la seva Església. Que sigui estímulo per a una celebració més viva i sentida, que comporti una existència cristiana transformada per l'amor.

Des d'aquesta perspectiva, podran posar-se en marxa moltes iniciatives, d'acord amb el criteri dels pastors de les esglésies particulars. En aquest sentit, la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments no deixarà d'oferir suggeriments i propostes adequades. Però no vull que es facin coses extraordinàries, sinó que totes les iniciatives estiguin amarades d'una fonda interioritat. Si el fruit d'aquest any fos només la vivificació en totes les comunitats cristianes de la celebració de la missa dominical i l'increment de l'adoració eucarística fora de la missa, aquest any de gràcia hauria aconseguit un resultat important. Ara, seria una cosa bona que apuntéssim més amunt i no ens acontentéssim amb metes mitjanes, bo i sabent que comptem sempre amb l'ajuda de Déu.

30 A vosaltres, estimats germans en l'episcopat, confio aquest any, segur que acollireu la meua invitació amb tot el vostre afany apostòlic.

A vosaltres, sacerdots, que cada dia repetiu les paraules de la consagració i sou testimonis i nuncis del gran miracle d'amor que s'esdevé en les vostres mans, deixeu-vos interpel·lar per la gràcia d'aquest any especial, celebren cada dia la santa missa amb el goig i el fervor de la primera vegada i romaneu de gust en pregària davant el tabernacle.

Que sigui un any de gràcia per a vosaltres, diaques, que esteu compromesos tan de prop en el ministeri de la paraula i en el servei de l'altar. I que també vosaltres, lectors, acòlits, ministres extraordinaris de la comunió, tingueu consciència viva del do que s'esdevé amb la funció que us ha estat encomanada per a una digna celebració de l'Eucaristia.

M'adreço en particular a vosaltres, futurs preveres: mireu de fer l'experiència, en la vida al seminari, de com és de dolç participar cada dia en la santa missa i també passar estones llargues en diàleg

amb Jesús Eucaristia.

Vosaltres, consagrats i consagrades, cridats per la mateixa consagració vostra a una contemplació més prolongada, recordeu que Jesús al sagrari espera que li feu costat, per vessar en els vostres cors l'íntima experiència de la seva amistat, l'única que pot donar sentit i plenitud a la vostra vida.

Tots vosaltres, fidels, redescobriu el do de l'Eucaristia com a llum i força per a la vostra vida quotidiana en el món, en l'exercici de les vostres professions i en contacte amb les situacions més diverses. Que aquesta redescoberta us faci viure plenament la bellesa i la missió de la família.

Finalment, espero molt de vosaltres, joves, alhora que us recordo la cita per a la Jornada Mundial de la Joventut a Colònia. El tema previst —«Hem vingut a adorar-lo (Mt 2,2)»— s'adapta especialment a suggerir-vos l'actitud més adequada per viure aquest any eucarístic. Porteu a l'encontre amb Jesús, amagat sota el vel eucarístic, tot l'entusiasme de la vostra edat, de la vostra esperança, de la vostra capacitat d'estimar.

31 Tenim davant els nostres ulls l'exemple dels sants, que han trobat en l'Eucaristia l'aliment del seu camí de perfecció. Quantes vegades han vessat llàgrimes d'emoció amb l'experiència d'un misteri tan gran i han viscut hores inefables de goig «esponsalici» davant el sacrament de l'altar. Que ens hi ajudi sobretot la Mare de Déu santa, que va encarnar amb tota la seva vida la lògica de l'Eucaristia. «L'Església, esguardant Maria com a model seu, és cridada a imitar-la també en la seva relació amb aquest misteri santíssim.»²⁶ El Pa eucarístic que hi rebem és la carn immaculada del Fill: «Ave verum corpus natum de Maria Virgine.» Que en aquest any de gràcia l'Església, sostinguda per Maria, trobi nou impuls per a la seva missió i reconegui cada dia més en l'Eucaristia la font i el cim de tota la seva vida.

Que arribi a tothom, portadora de gràcia i de goig, la meua benedicció.

Joanes Paules II

Al Vaticà, 7 d'octubre, memòria de la Mare de Déu del Roser de l'any 2004, vint-i-sisè de pontificat.

NOTES

¹ Constitució pastoral sobre l'Església en el món contemporani *Gaudium et spes*, 45.

² Cf *ibid.*, 22.

³ N. 55: AAS 87 (1995), 38.

⁴ Cf n. 32-34: AAS 90 (1998), 732-734.

⁵ Cf n. 30-32: AAS 93 (2001), 287-289.

⁶ *Ibid.*, 35, loc. cit., 290-291.

⁷ Cf carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae* (16 octubre 2002), 19.21: AAS 95 (2003), 18-20.

⁸ Carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia* (17 abril 2003), 53: AAS 95 (2003), 469.

⁹ Cf n.51.

¹⁰ Cf *ibid.*, 7.

¹¹ Cf *ibid.*, 52.

¹² Carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia* (17 abril 2003), 10: AAS 95 (2003), 439.

¹³ Cf Joan Pau II, carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia* (17 abril 2003), 10: AAS 95 (2003), 439; Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, instrucció *Redemptionis Sacramentum* sobre algunes coses que cal observar o evitar amb relació a la santíssima Eucaristia (25 març 2004), 38: *L'Osservatore Romano*, 24 abril 2004, supl., p. 3.

¹⁴ Cf carta encíclica *Mysterium fidei* (3 setembre 1965), 39: AAS 57 (1965), 764; Sagrada Congregació de Ritus, instrucció *Eucharisticum mysterium* sobre el culte del misteri eucarístic (25 maig 1967), 9: AAS 59 (1967), 547.

¹⁵ Cf missatge *Spiritus et Sponsa*, en el XL aniversari de la constitució *Sacrosanctum Concilium* sobre la sagrada litúrgia (4 desembre 2003), 13: AAS 96 (2004), 425.

¹⁶ Cf Congregació per al Culte Diví i la Disci-

plina dels Sagraments, instrucció *Redemptionis Sacramentum* sobre algunes coses que cal observar o evitar amb relació a la santíssima Eucaristia (25 març 2004): *L'Osservatore Romano*, 24 abril 2004, supl.

¹⁷ Cf *ibid.* 137, loc. cit., p. 7.

¹⁸ Cf Joan Pau II, carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia* (17 abril 2003), 44: AAS 95 (2003), 462; Codi de Dret Canònic, càn. 908; Codi de Cànon de les Esglésies Orientals, càn. 702; Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, *Directorium Oecumenicum* (25 març 1993), 122-125, 129-131: AAS 85 (1993), 1086-1089; Congregació per a la Doctrina de la Fe, carta *Ad exsequendam* (18 maig 2001): AAS 93 (2001), 786.

¹⁹ Cf Joan Pau II, carta apostòlica *Novo millennio ineunte* (6 gener 2001), 43: AAS 93

(2001), 297.

²⁰ Cf Concili Ecumènic Vaticà II, constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum Concilium*, 41.

²¹ N. 33: AAS 90 (1998), 733.

²² Cf homilia en la solemnitat del Corpus Christi (10 juny 2004), 1: *L'Osservatore Romano*, 11-12 juny 2004, p. 6.

²³ Concili Ecumènic Vaticà II, constitució pastoral sobre l'Església en el món contemporani *Gaudium et spes*, 36.

²⁴ Cf *ibid.*

²⁵ Cf Concili Ecumènic Vaticà II, constitució dogmàtica sobre l'Església *Lumen gentium*, 1.

²⁶ Joan Pau II, carta encíclica *Ecclesia de Eucharistia* (17 abril 2003), 53: AAS 95 (2003), 469.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

Dilluns
 07.00-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-22.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència (selecció musical)
 01.00-02.00 *Ressons* (música en català)
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*
Dimarts
 07.00-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-22.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*
Dimecres
 07.00-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-22.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*
Dijous
 07.00-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.00 *Temps d'oci*
 20.00-22.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*
Divendres
 07.00-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.00 *Catalunya sense Barreres* (atenció a discapacitats)
 20.00-22.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli

02.30-07.00 *Espurna d'Alba*
Música instrumental
Dissabte
 07.0-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-10.00 *Radiofórmula*
 10.00-12.00 *A tota costa* (submarinisme)
 12.00-14.00 *Trotamundos* (turisme rural)
 14.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*
Diumenge
 07.00-08.00 *El tren de les set*
 Evangeli
 Sant Rosari
 Espurna d'Alba
 Santoral
 08.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)
 12.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
 20.00-23.30 *Melodies de fe* (música cristiana)
 23.30-00.00 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
 00.00-00.30 *Pregària de Completes*
 00.30-01.00 *Cova de Country*
 Jazz
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris*
 Evangeli
 Espurna d'Alba
 02.30-07.00 *Música instrumental*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:
 09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*
 10.30 *Agenda*
 12.00 *Butlletí informatiu*
 14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
 16.00 *Butlletí informatiu*
 18.00 *Butlletí informatiu*
 18.30 *Agenda*
 20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

Dilluns
 20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dimarts
 20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dimecres
 20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dijous
 20.30 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres
 20.30 *Església d'Urgell*

Dissabte
 08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

Diumenge
 08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

- 90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta i Ribera d'Ebre*
- 91.3 FM Osona*
- 93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages i Berguedà
- 96.8 FM Garraf*
- 100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà i Priorat*
- 103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
- 106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

- 91.5 FM Ràdio Principat: Lleida, Segrià, Garrigues, Ribera d'Ebre i Priorat*
- 104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
- 105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
- 107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

* (en període de proves)

TELEVISIÓ

Diumenge 19
 08.30 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.
 08.40 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.
 08.50 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 13)
 «Ecuador: país de emigrants. (II)»
 La magnitud d'aquest fenomen es tracta, en aquest segon lliurament, des de la província d'Azuay.
 Director: Julián del Olmo.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Navidad en Tierra Santa.»
 Entrevista al P. Emérito Merino, comissari de Terra Santa a l'Estat espanyol.
 Avui coneixerem com es viu el Nadal al lloc on va néixer Jesús. Han passat més de dos mil anys però aquesta terra no ha trobat la pau. Com viuen els cristians a Terra Santa?
 Directora: M. Ángeles Fernández.
 10.25 *Testimonio*
 «Laicidad y laicismo.»

Antonia García, treballadora d'una corredoria d'assegurances, ens transmet la seva experiència en el Consell del Laicat de la diòcesi de Mallorca i es converteix en un testimoni molt valuós.
 Director: Isidro Catela.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Garbí de Sabadell (Vallès Occidental), sota la direcció de Maite Oròs. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
 11.20 *Esglésies de Catalunya*
Dilluns 20
 19.00 *Pueblo de Dios*
 «El infierno de Kibera.»
 Reportatge on es mostra la vida i la mort al suburbi més gran i miserable d'Àfrica.

Diumenge 19
 10.15 *Signes dels Temps*
 Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. (Dirigit i presentat per Francesc Rosaura.)

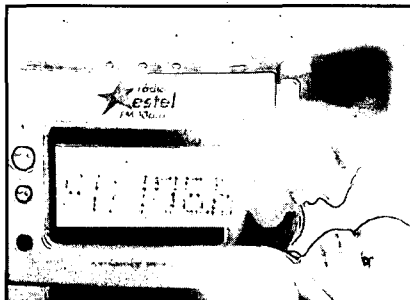
Divendres 17
 20.00 *Creure avui*
Cultural, La història del pessebrisme a Mataró, un llibre escrit per Albert Dresaire, amb motiu del 75è aniversari de l'Associació de Pessebristes de Mataró; *Actual*, Eulàlia Puigderrajols presenta una entrevista d'actualitat sobre temes de la comunitat cristiana; *Agenda*, activitats de grups, comunitats i parròquies, preparada per l'equip de redacció; *Temps de reflexió*, comentari de les lectures del diumenge, espai preparat per Dolors Fernández.
 Programa coordinat per Ramon Safont-Tria. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Cada diumenge
Els quatre vents
 Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
 El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Canal Borquedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

**DESEMBRE ÉS EL
MES CONSAGRAT A
LA IMMACULADA
CONCEPCIÓ**

PASTORETS

- **CENTRE PARROQUIAL D'HORTA.**— Als Lluïsos d'Horta, representació de *Dimonis i Pastorets*, d'autors propis i fragments de J. M. Folch i Torres i altres de *L'Estel de Natzaret*. Seran els dies **18 i 19 de desembre**, a les 18.00. C/ Feliu i Codina, 7-9 - Barcelona, tel. 934 277 327.
- **CENTRE MORAL INSTRUCTIU DE GRÀCIA.**— Representació d'*Els pastorets*, de J. M. Folch i Torres, els dies **18** (a les 18.15), **19** (a les 18.15) i **26** (a les 19.30) de desembre, i **2** (a les 11.00 i a les 18.15), **8** (a les 18.15) i **9** (a les 18.15) de gener. C/ Ros de Olanó, 9 - Barcelona, tel. 932 181 964.
- **CENTRE MORAL I CULTURAL DEL POBLENOU.**— Representació de *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies, els dies **19 de desembre, i 2 i 9 de gener**, a les 17.30. C/ Pujades, 176-178 - Barcelona, tel. 934 853 699.
- **CASAL DE SANT PERE.**— Representació d'*Els pastorets Lluquet i Rovelló*, de J. M. Folch i Torres, els dies **19, 25 (nit) i 26 de desembre, i 2 i 9 de gener (tarda)**, a les 18.00 i a les 22.00. C/ Major de Sant Pere, 63 - Terrassa, tel. 937 830 729.
- **CÍRCOL CATÒLIC.**— Representació d'*Els pastorets*, de J. M. Folch i Torres, els dies **19 i 26 de desembre, i 2 de gener**, a les 18.00. C/ Sant Anastasi, 2 - Badalona, tel. 933 844 556.

- **CASAL CORPUS.**— Representació d'*Una història de pastorets*, de creació pròpia, els dies **19 de desembre, i 2 i 9 de gener**, a les 18.00. C/ Bailèn, 175 - Barcelona, tel. 934 584 596.
- **CENTRE CATÒLIC D'OLÒT.**— Representació d'*El nacimiento del Salvador o la redención del esclavo*, d'Antoni Molins i Ignasi Rubió, el **26 de desembre**, a les 17.30.
- **CENTRE CULTURAL DE MARATA.**— Representació de *Pastorets* els dies **26 de desembre, i 2 i 9 de gener**, a les 19.00. Les Franqueses del Vallès, tel. 938 401 331.

Internet

- **EDUCACIÓ.**— La pàgina www.educar.org ofereix fòrums virtuals educatius, habilitats de grup, exercicis d'aplicació, projectes educatius, dinàmiques de grup...
- **COSTARICA.**— La Conferència Episcopal de Costa Rica disposa d'una pàgina, www.iglesiacr.org, en la qual presenta el magisteri dels bisbes, una secció dedicada a l'Any Vocacional i les darreres notícies sobre la vida de l'Església al país.

Altres bisbats

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS.**— Del **27 al 31 de desembre**, dirigits per José Ignacio Varela González, a la casa d'exercicis de Sigüenza. Més informació: tel. 949 390 300.
- **ARTS PLÀSTIQUES.**— Fins al **9 de gener** es pot visitar la mostra «El jardí fantàstic. Joieria modernista a les col·leccions europees». Fundació "la Cai-

xa" a les Illes Balears, pl. Weyler, 3 - Palma.

Barcelona

- **PESSEBRES.**— El **15 de desembre**, a les 20.00, es presenta el llibre *Pessebres de tot el món*, de Janine Couget. Sala IFAC del convent de Sant Antoni de Barcelona, c/ Santaló, 80 - Barcelona.
- **SANTUARI SANT ANTONI DE PÀDUA.**— El **17 de desembre**, a les 21.00, concert «L'orgue romàntic-simfònic» del mestre Olivier Latry, organista de la catedral de Notre-Dame i professor del Conservatori de París. Hi interpretarà obres de Guilmant, Franck, Gigout, Widor, Vierne, Litaize i Messiaen. C/ Santaló, 80 - Barcelona.
- **PARRÒQUIA DE SANT RAMON DE PENYAFORT.**— El **17 de desembre**, a les 21.00, concert amb el grup Dum; el **18**, a les 21.00, recital de la coral del Col·legi d'Advocats de Barcelona, i el **21**, a les 19.30, corals de SCIAS (Assistència Sanitària). Rambla de Catalunya, 115 - Barcelona, tel. 932 150 237.
- **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El **18 de desembre**, a les 19.00, festival de valsos i danses amb l'Orquestra Simfònica del Vallès; el **18**, a les 22.00, *Al-leluia*, amb l'orquestra i cor de la RTV de Minsk, i el **21**, a les 20.00, concert de Nadal amb *El Messies* de Händel. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: taquilles@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org
- **PARRÒQUIA DE SANT BARTOMEU I SANTA TECLA (SITGES).**— El **19 de desembre**, a les 18.00, tindrà lloc el tradicional concert de Nadal a càrrec de l'Agrupació Polifònica de Vilafranca. Dirigeix: Xavier Cervera. Entrada: aportació econòmica voluntària.
- **LLIBRERIA CLARET.**— El **20 de desembre**, a les 19.00, presentació del llibre *La terra i la llavor. L'Església catalana a l'inici del mil·lenni* (Ed. Proa), a càrrec de Mn. Joan Torra, sacerdot de la diòcesi de Vic, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i coautor del llibre. Entrada lliure.
- **FUNDACIÓ JOANMARAGALL.**— El **20 de desembre**, a les 19.30, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona. Més informació: c/ Va-

lència, 244, 2n - Barcelona, tel. 934 880 888, fax 934 882 444, a/e: fjm@fundaciojoanmaragall.org, web: www.fundaciojoanmaragall.org

- **METGES CRISTIANS DE CATALUNYA.**— El **20 de desembre**, a les 19.30, videoconferència sobre *El nou codi deontològic dels metges catalans*, amb el Dr. Josep M. Simón, el Dr. F. García-Faria, el Dr. Arcadi de Arquer i el Dr. Xavier Sanz. Lloc: Federació de Cristians de Catalunya, c/ Calàbria, 273 - Barcelona.
- **CONCERT-PREGÓ DE NADAL.**— El **20 de desembre**, a les 20.00, «Salms i càntics del Barroc en la cultura popular» amb el cor Blanquerna i la coral Preludi, amb acompanyament de piano i baix; pregó a càrrec d'Oriol Tuñí, s.j., degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. Organitza: Àrea de Pastoral i Espai de Música Blanquerna. Auditori Cardenal Jubany, c/ Cister, 34 - Barcelona.
- **COMUNITAT DE POMPEIA.**— El **20 de desembre**, a les 20.30, concert de Nadal al santuari de Pompeia; el **24**, fi de la novena d'*Aguinaldo*; a les 19.00, lliurament de regals als nens llatinoamericans que assisteixen a les eucaristies dels dissabtes a les 20.00; el **22 de gener** s'inicien les classes de catequesi, i el **febrer**, el nou curs de català. Servei Solidari i Missioner Barcelona, Av. Diagonal, 450 - Barcelona, tel. 934 160 698.
- **CONCERT DE NADAL.**— El **21 de desembre**, a les 21.00, a càrrec de l'Orfeó Laudate, dirigit per Esteve Cots i Rafel Montaner. Pares teatins, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.
- **ATENEU BARCELONÈS.**— El **21 de desembre**, a les 19.00, presentació de la campanya de relançament de la revista *Serra d'Or*; el **23**, a les 19.00, taula rodona sobre el Txèjov contista. C/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: info@ateneubcn.org, web: www.ateneubcn.org
- **CATEDRAL.**— El **22 de desembre**, a les 19.30, celebració comunitària de la Penitència, amb confessió individual; el **24**, a les 23.00, ofici de matines; a les 24.00, Missa del Gall presidida per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach; el **25**, a les 11.15, benedicció del pessebre al claustre de la catedral; a les 11.30, eucaristia presidida per l'arquebisbe en la qual impartirà la benedicció papal.
- **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— Durant les festes de Nadal s'ha instal·lat un pessebre monumental al

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria	Riera Bisbe Pol, 62	08350	Arenys de Mar
Llibreria Setciències	Ample, 9	08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusió	Via Laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Garbí	Via Augusta, 9	08006	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria Marta de la Fuente	Comandante Benítez, 18	09028	Barcelona
Llibreria Jordi Garreta	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Institut Edicions	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Josep Alsius	P. de la indústria, 28	17820	Banyoles
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria papereria Rossich. S.L.	Gral. Güell, 6	25200	Cervera
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Carme García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguier, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

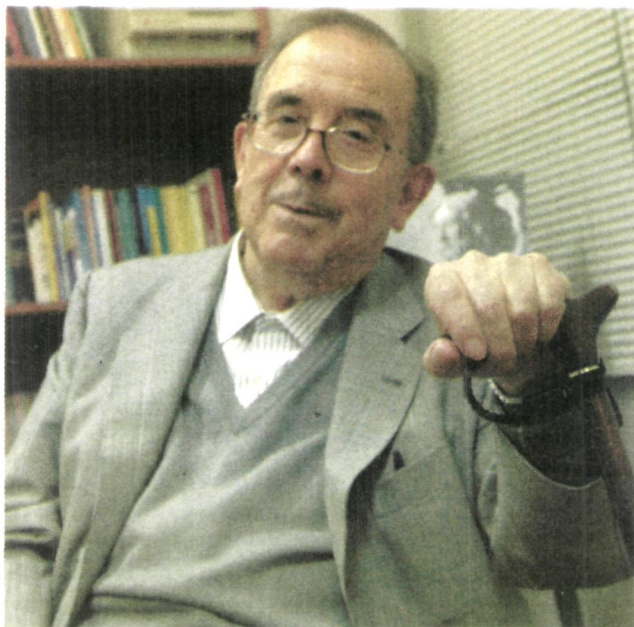
A MICS de la LLAR

**S'ofereix companyia a persones grans
a canvi d'allotjament a estudiants**

Registre Benestar Social de la Generalitat de Catalunya N° SO 3030
Indústria, 218, 4t 1 a BCN - Tel. 934 369 651

Des del carrer

Cada any per Nadal, Mn. Tort acostuma a regalar als seus feligresos una nadala ben especial: un himne litúrgic en català, on es posa en relleu la seva bona traça poètica i la seva profunditat espiritual. Enguany, Mn. Manuel Tort, que celebra el seu 50è aniversari com a sacerdot, ha volgut fer extensiu aquest regal a tota l'Església de Catalunya. L'editorial Claret acaba de publicar el «Llibre d'or dels himnes al Senyor», on es recull bona part de la himnòdia llatina en llengua catalana. Amb més de 20 llibres publicats en llengua catalana, en prosa i poesia, Mn. Tort assegura, però, que no es considera poeta ni escriptor, «només una persona que té el do d'escriure bé en català».

Mn. Manuel Tort, autor del «Llibre d'or dels himnes al Senyor» (Ed. Claret)

«Els himnes llatins pertanyen a un altre temps i calia apropar-los a la gent»

—Fa il·lusió poder pregar amb himnes elaborats per un mateix?

—No es pensi que ho faig gaire, jo encara ho acostumo a fer en llatí... [rialles]. És una llengua que m'estimo molt i en la qual els de la meua generació hem estat molt ben formats. A vegades, però, també cal dir-ho, prego amb els meus himnes, sobretot amb els que més m'agraden. Realment és molt gratificant i m'ajuda, com desitjo que ajudi tothom que els faci servir.

—Creu que pot ajudar també a estendre entre els laics la pregària del breviari?

—No ho sé pas... Sí que he notat que els liturgistes estan molt il·lusionats amb aquesta iniciativa. D'alguna manera es tracta de presentar i fer més pròxim un tresor antiquíssim que es trobava amagat. Per això és molt important que la traducció no sigui gaire lliure, sinó fidel.

—No es conforma, però, amb una sola traducció...

—Aquest llibre conté una primera traducció fidel en prosa —una cosa planera, que agrada força—, després una acurada versió literal en vers i finalment hi he afegit un poema més o menys fidel, però lliure, que al·ludeix al mateix

himne. He inclòs la reconstrucció fidel en català de l'himne llatí, amb la mètrica i puntuació llatina, perquè es puguin cantar en gregorià. Era un desig de molta gent.

—Després de les seves nombroses incursions en novel·la i poesia, què el va portar al «món de la himnòdia»?

—Ja fa temps que vaig començar a percebre que els himnes llatins pertanyien a un altre temps i que calia apropar-los a la gent. Per Nadal vaig començar a fer himnes, els més senzills, per felicitar les festes als feligresos. M'ajudava un jove de la parròquia expert en aquests temes. També cal dir que des que vaig deixar de col·laborar amb el *Full Dominical* dispo de més temps i vaig pensar que aquesta seria una bona manera d'aprofitar-lo.

—És una feina feixuga la traducció dels himnes?

—N'hi ha que són molt fàcils i surten molt ràpid i n'hi ha que costen molt. Hi ha estrofes com les sàfiques especialment complicades... Adequar l'accent i el ritme de cada himne té la seva feina.

—Li han agraït la tasca d'aplegar-los en *El Llibre d'or dels himnes al Senyor*?

—Molta gent sí que ho ha fet. Sembla que agrada. Fins i tot als bisbes. En una conversa informal amb Mons. Tena i Mons. Carrera, el primer mostrava la seva preferència pels himnes traduïts literalment del llatí mentre que el bisbe Carrera s'estimava més les noves versions. No obstant això, penso que també hi haurà gent a qui no li agradi, però aquests no diuen res... [rialles].

—Quan tindrem tot el breviari complet?

—Hi estic treballant... Tinc gairebé enllestit els himnes comuns i ara només em queden els del santoral.

—És aquesta la seva principal ocupació en l'actualitat?

—Sí, realment, tot i que no ho faig a temps complet perquè també m'agrada llegir i caminar una bona estona cada dia. Ara que sóc gran, m'ha semblat que és una bona manera de servir l'Església.

—Per a Mn. Tort, la poesia és un do?

—És un sentiment. Des de petit sempre m'ha agradat la poesia. Sempre he fet versos en català. De totes maneres no em considero poeta, com alguns em defineixen, només sóc una persona que té el do d'escriure bé en català.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Tarancón, a deu anys de la seva mort

Vivim molt de pressa. La nostra memòria històrica flaqueja, oblidem molt aviat. Això també ens passa a l'interior de la nostra comunitat eclesial. Parlant, aquests dies, del desè aniversari de la mort del cardenal Tarancón amb alguns preveres i laics joves, m'ha semblat que en tenien una imatge feble i una mica confusa. I això que es tracta d'una de les figures eclesiològiques amb més projecció social, a Espanya, en les dècades decisives dels seixanta i dels setanta. Sort que Tarancón, comunicador de paraula fàcil i d'escriptura de bon llegir, ens ha deixat les seves memòries en un llibre voluminós. M'agrada el títol que porten, *Confesiones*. Suggereix proximitat humana i, entre catòlics, assoleix, per associació d'idees, un cert matís penitencial. Ja se sap que els autors de memòries solen posar-se excessivament al centre de tot. Val a dir, però, que a *Confesiones* hi trobem una gran sinceritat, i fins i tot, moments d'autocrítica. N'esmentaré, breument, dos passatges com a tribut a la memòria del seu autor i per tal d'animar a la lectura de l'obra als qui encara no l'hagin feta.

Vicent-Enric Tarancón va iniciar el seu ministeri episcopal a Catalunya. Era rector de Vilarreal, a la seva diòcesi de València, quan va ser nomenat bisbe de Solsona. Això s'esdevenia a les darreries del 1945. Tenia 38 anys. Tarancón no s'està de confessar que, en aquelles dates, si bé ja a contracor, «no em vaig atrevir a l'opinió comuna —entre bisbe, preveres religiosos, cristians seglars— respecte de donar suport i de defensar el Règim». Deixa veure, en canvi, tres línies de capti-

ment que ja prefiguren el seu futur: la valoració del laïcat, que li venia de la seva experiència de consiliari de l'Acció Catòlica i que ell faria connectar, especialment, amb la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica); un bon nivell de comprensió de la realitat catalana i d'integració en la seva tradició pastoral, i la publicació d'*El nostre pa de cada dia*. Aquesta carta pastoral era una denúncia dura de l'escassetat extrema de pa, sobretot en els sectors populars, derivada de la mala gestió del Govern i dels abusos impunes del contraban. Amb això es va guanyar, indubtablement, l'animadversió del Règim, però no sense eficàcia: el primer Consell de ministres que va tenir lloc després de la publicació de la pastoral va suprimir, definitivament, el racionament del pa.

L'altre passatge de les memòries de Tarancón que volia glossar gira al voltant de l'assemblea conjunta de bisbes i de preveres del 1971. Sembla estrany, recordant el seu impacte extraordinari, que s'hagi esborrat tant de la nostra memòria col·lectiva. Ell, Tarancón, en va ser l'impulsor més decisiu i, també, el més atacat per totes bandes. El tema, però, requereix una mica més d'espai. En parlarem passat Nadal.

L'altre passatge de les memòries de Tarancón que volia glossar gira al voltant de l'assemblea conjunta de bisbes i de preveres del 1971. Sembla estrany, recordant el seu impacte extraordinari, que s'hagi esborrat tant de la nostra memòria col·lectiva. Ell, Tarancón, en va ser l'impulsor més decisiu i, també, el més atacat per totes bandes. El tema, però, requereix una mica més d'espai. En parlarem passat Nadal.

Ara mateix

Rauxa

Els arxius d'Europa

Avui tothom reconeix el paper primordial que l'Església ha tingut al llarg dels segles en la preservació i la creació de la cultura. Aquesta tasca va fer possible en el seu moment, per exemple, la transmissió de bona part del llegat clàssic durant l'alta edat mitjana a través dels monestirs, o el naixement de l'art romànic i gòtic que avui tant admirem. El mateix podríem dir de la creació musical europea fins a l'actualitat, incomprendible sense la promoció gairebé única que en va fer l'Església.

A tots aquests exemples prou coneguts hi hauríem d'afegir la ingent i valuosíssima documentació que es conserva als arxius eclesiològics, ja siguin de les catedrals, dels cenobis o de qualsevol parròquia. Aquest volum de documentació és fruit de l'interès de les autoritats eclesiològiques per deixar constància de tot allò que estigués més o menys relacionat amb l'actuació de l'Església. Així, totes les parròquies catòliques tenen un registre sacramental —on s'apunten tots els batejos, matrimonis i òbits— des de la segona meitat del segle XVI, arran del Concili de Trento. Algunes parròquies, fins i tot, ja l'havien començat cent anys abans! El registre civil, en canvi, té poc més de 130 anys. Aquest sol exemple ja indica fins a quin punt l'administració eclesial avançava a la civil a l'hora de deixar constància d'esdeveniments importants. Així doncs, es inimaginable que els historiadors actuals vulguin ignorar, posem per cas, els arxius monàstics si volen investigar la història d'Europa.

Eduard Brufau